

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«

Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Velenje, 19. april 2018 | Vzorčno mesto Velenje

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«

Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Velenje, 19. april 2018 | Vzorčno mesto Velenje

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«

Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Izdal in založil: **Javni zavod Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje**

Urednik: **doc. dr. Franc Žerdin**

Organizatorji: **Javni zavod Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje, Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna enota Velenje, Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija**

Organizacijski odbor: **doc. dr. Franc Žerdin**, predsednik organizacijskega odbora, **mag. Franci Kotnik**, direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice, **Nataša Detečnik**, vodja-direktorica Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Velenje, **Brigita Kropušek Ranzinger**, direktorica Andragoškega zavoda Ljudske univerze Velenje, **mag. Biljana Škarja**, direktorica Savinjsko-šaleške območne razvojne agencije.

Avtorji prispevkov: **Nataša Detečnik**, vodja-direktorica Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Velenje, **Simon Konečnik**, ravnatelj Elektro in računalniške šole Šolskega centra Velenje, **Bojan Kontič**, predsedujoči Sveta županov SAŠA, župan Mestne občine Velenje, **mag. Franci Kotnik**, direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice, **Klemen Kotnik**, vodja področja, Eurofins ERICo Velenje – inštitut za ekološke raziskave, **mag. Iztok Mori**, direktor Uprave Mestne občine Velenje, **Islam Mušič**, profesor, Šolski center Velenje, **Zoran Pavšek**, Eurofins ERICo Velenje – inštitut za ekološke raziskave, **Janko Pogorelčnik**, direktor Šolskega centra Velenje, **Tomaž Ritlop**, direktor podjetja SPEM Maribor, **Andreja Sever**, vodja področja, Gospodarska zbornica Slovenije, **Karla Sitar**, podpredsednica Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice, **Bogomir Strašek**, direktor KLS Ljubno.

Jezikovni pregled: **Petra Cerjak**

Oblikovanje in prelom: **Mateja Klinc**

Tisk: **Gorenje I. P. C., d. o. o.**

Naklada: **200**

Leto izdaje: **2018**

Velenje, junij 2018

CIP - Kataložni zapis o publikaciji, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

330.34(497.431)(082)

332.1(497.431)(082)

KAKO strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji? : zbornik predavanj regijske razvojne konference, Velenje, 19. april 2018 / [avtorji prispevkov Nataša Detečnik ... [et al.] ; urednik Franc Žerdin]. - Velenje : Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA, 2018

ISBN 978-961-288-565-6

1. Detečnik, Nataša 2. Žerdin, Franc

295481856

Kazalo vsebine

<i>Program konference</i>	7
<i>Nagovor predsednika organizacijskega odbora</i> <i>Doc. dr. Franc Žerdin</i>	9
<i>Nagovor pokrovitelja</i> <i>Bojan Kontič</i>	11
<i>Nagovor podpredsednice Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice</i> <i>Karla Sitar</i>	14
<i>Značilnosti demografskih gibanj v SAŠA regiji v obdobju 2017–2047</i> <i>Klemen Kotnik, Zoran Pavšek</i>	16
<i>Predstavitev trga dela z vidika zaposlitvenih kadrov</i> <i>Nataša Detečnik</i>	35
<i>Značilnosti in trendi gospodarstva in obrti v SAŠA regiji</i> <i>Mag. Franci Kotnik</i>	49
<i>Kakšno poslovno okolje pričakujejo podjetniki v SAŠA regiji?</i> <i>Bogomir Strašek</i>	63
<i>Vloga lokalnih skupnosti pri zagotavljanju višjega življenjskega in poslovnega okolja v SAŠA regiji</i> <i>Mag. Iztok Mori</i>	67
<i>Kako mladi razmišljajo o kvaliteti življenja v SAŠA regiji?</i> <i>Islam Mušič</i>	78
<i>Mehanizmi za učinkovito izobraževanje na Šolskem centru Velenje</i> <i>Janko Pogorelčnik</i>	83

Je lahko vajeniški sistem izobraževanja priložnost za izboljšanje ponudbe kvalitetnih kadrov za gospodarstvo?

Andreja Sever

97

Poklici prihodnosti v času četrte industrijske revolucije

Simon Konečnik

108

Pomen medijske komunikacije za ustvarjanje javne podobe o priložnostih za življenje in delo v SAŠA regiji

Tomaž Mihelin Ritlop

121

Sporočila in priporočila

Organizacijski odbor konference

132

Program konference

- 10.30 – 11.00 **Registracija udeležencev**
- 11.00 – 11.35 **Pozdravni nagovori:**
Predsednik organizacijskega odbora: *doc. dr. Franc Žerdin*
Predsedujoči Sveta županov SAŠA: *Bojan Kontič, župan MOV*
Podpredsednica Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice: *Karla Sitar, direktorica, SAŠA Inkubator*
- 11.20 – 11.35 **»Značilnosti demografskih gibanj v SAŠA regiji, v obdobju 2017–2045«,** Zoran Pavšek, Eurofins ERICo Velenje Inštitut za ekološke raziskave
- 11.40 – 11.55 **»Predstavitev trga dela z vidika zaposljivosti kadrov v SAŠA regiji«,** Nataša Detečnik, vodja-direktorica, Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Velenje
- 12.00 – 12.15 **»Značilnosti in trendi gospodarstva in obrti v SAŠA regiji«,** mag. Franci Kotnik, direktor, Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica
- 12.20 – 12.35 **»Kakšno poslovno okolje pričakujejo podjetniki v SAŠA regiji?«,** Bogomir Strašek, direktor KLS Ljubno
- 12.40– 12.55 **»Vloga lokalnih skupnosti pri zagotavljanju prijaznega življenjskega in poslovnega okolja v SAŠA regiji«,** mag. Iztok Mori, direktor uprave, Mestna občina Velenje
- 13.00 – 13.30 **Odmor za osvežitev in prigrizek**

-
- 13.30– 13.45 **»Kako mladi razmišljajo o kvaliteti življenja v SAŠA regiji?«,**
Islam Mušić, profesor, Šolski center Velenje
- 13.50 – 14.05 **»Mehanizmi za učinkovito izobraževanje v Šolskem centru Velenje«,**
Janko Pogorelčnik, direktor, Šolski center Velenje
- 14.10– 14.25 **»Je lahko vajeniški sistem izobraževanja priložnost za izboljšanje
ponudbe kvalitetnih kadrov za gospodarstvo?«,** Andreja Sever, vodja
področja, Gospodarska zbornica Slovenije
- 14.30 – 14.45 **»Poklici prihodnosti v času četrte industrijske revolucije«,**
Simon Konečnik, ravnatelj Elektro in računalniške šole, Šolski center
Velenje
- 14.50– 15.05 **»Pomen medijske komunikacije za ustvarjanje javne podobe o
priložnostih za delo in življenje v SAŠA regiji«,**
Tomaž Mihelin Ritlop, direktor, SPEM Maribor
- 15.19– 16.00 **Razprava in zaključek konference**

Nagovor predsednika organizacijskega odbora

Doc. dr. Franc Žerdin,

Javni zavod Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje

V letu 2017 smo v Javnem zavodu Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje izvedli raziskavo z naslovom, »Priložnosti za delo in življenje mladih v Savinjsko-šaleški (SAŠA) regiji, v obdobju do leta 2030«. Raziskava je bila deležna velike odmevnosti, v številnih predstavitev in razpravah so bili poudarjeni dosežki, priložnosti ter tudi problemi, ki jih v regiji ne manjka. Dana je bila pobuda za organizacijo regijske razvojne konference, na kateri naj bi se, skupaj z uglednimi strokovnjaki, posvetili problemu odhoda strokovnjakov iz regije ter reševanju kadrovske stiske, v kateri so se, predvsem na področju deficitarnih poklicev, podjetja znašla.

Organizatorji regijske razvojne konference so Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA, Območna služba Zavoda RS za zaposlovanje Velenje, Ljudska univerza Velenje in Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija.

V prvem delu konference bodo predstavljeni demografski trendi v SAŠA regiji, trg dela z vidika zaposljivosti kadrov, značilnosti in razvojne namere gospodarstva, elementi konkurenčnega poslovnega okolja za podjetnike ter vloga lokalnih skupnosti pri zagotavljanju kvalitetnega življenjskega in poslovnega okolja. Drugi del konference bo namenjen iskanju mehanizmov za učinkovitejše izobraževanje, ponovni uvedbi vajeniškega

systema izobraževanja, poklicem prihodnosti v času 4. industrijske revolucije ter pomenu medijske komunikacije za ustvarjanje javne podobe o regiji. Svoje videnje kvalitete življenja bodo predstavili tudi mladi prebivalci regije.

V SAŠA regiji so še posebej zaskrbljujoči podatki o demografskih gibanjih, saj že nekaj let zapored število mladih upada, nasprotno pa se število starejših prebivalcev intenzivno povečuje.

Podjetja, ki bodo želela privabiti in zadržati kakovostne kadre, morajo v večji meri poskrbeti za lasten ugled ter za promocijo blagovne znamke, še posebej pa se odgovorni managerji morajo zavedati, da so dobri odnosi v podjetju za zaposlene vsaj tako velik motivacijski faktor kot plača.

Učinkovit model za privabljanje mladih strokovnjakov je lahko učinkovit sistem štipendiranja, v katerem morajo med seboj aktivneje sodelovati tako gospodarstvo kot lokalna skupnost ter izobraževalni zavodi.

Primarni prispevek lokalne skupnosti je, skladno z zakonodajo, skrb za bivalno okolje, ki zaposlenim in vsem občanom omogoča ustrezen standard ter zdrav življenjski slog. To še posebej velja za mlado

generacijo in strokovnjake od drugod.

Izobraževalne institucije morajo svojo vlogo udejanjiti v optimiziranju obstoječih izobraževalnih programov glede na dejanske potrebe delodajalcev ter v tesnejšem sodelovanju z delodajalci pri razvoju in izvajanju izobraževalnih vsebin.

Prepričani smo, da bomo pri delu bolj uspešni, če bomo zastavljene cilje reševali v tesnem sodelovanju vseh deležnikov, ki tvorijo poslovno in življenjsko okolje v regiji, predvsem pa morajo svojo vlogo v iskanju rešitev problemov bolj odločno odigrati gospodarstvo, lokalne skupnosti ter celotni izobraževalni sektor.

Nagovor pokrovitelja

Bojan Kontič,

*predsedujoči Sveta županov SAŠA,
župan Mestne občine Velenje*

Mestna občina Velenje spodbuja nastanek podjetniških idej. Ustvarja okolje za njihov razvoj. Povezuje. Motivira. Pomaga.

V Velenju pogosto razpravljamo in iščemo rešitve o možnostih razvoja gospodarstva v skladu s kadri, ki so na razpolago. Gre za človeški kapital, ki je nadvse pomemben. Pogoje zagotavljamo vsem, ki na tem področju delujejo profesionalno in sistematično. Rezultati kažejo, da smo pri tem uspešni, zagotovo pa je odprtih še kar nekaj možnosti.

V Mestni občini Velenje v sklopu SAŠA inkubatorja spodbujamo porajanje novih podjetniških idej že pri osnovnošolcih in dijakih, ki s pomočjo podjetniških krožkov pridobivajo znanja in veščine, ki so potrebni za uspeh – ne le v podjetništvu, ampak tudi v življenju nasploh. V našem okolju in širše SAŠA inkubator izstopa tudi po vrhunskih podjetniških programih in odmevnih dogodkih. Ponosni smo, da imajo uporabniki v Podjetniškem centru Standard odlične pogoje za delo.

Letos prvič pripravljamo javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice za šolsko leto 2018/2019. Za razpis bomo namenili 50 tisoč evrov, mesečna štipendija bo predvidoma znašala do 80 evrov. Namen

dodeljevanja štipendij za deficitarne poklice je zagotavljanje ustreznega kadra na trgu dela glede na povpraševanje delodajalcev iz SAŠA regije, spodbujanje vpisa na področja izobraževanja, ki pospešujejo gospodarski razvoj in izboljšujejo zaposljivost. V Mestni občini Velenje bomo letos namenili tudi 60 tisoč evrov za razpis za štipendije ali enkratne denarne pomoči za posebno nadarjene študente, študente razvojno prednostnih poklicnih usmeritev ali nadpovprečno družbeno angažirane študente.

Spodbudni so tudi podatki, da je bilo v mestni občini Velenje v prvih dveh mesecih letošnjega leta na Zavodu za zaposlovanje RS v povprečju prijavljenih 1.633 brezposelnih oseb, kar je 12 % manj kot v primerljivem obdobju leta 2017. V mestni občini Velenje smo imeli 2.677 več delovnih mest kot delovno aktivnih oseb s prebivališčem v naši občini. Skupaj je bilo 15.957 delovnih mest oziroma 161 več ali 1 % več delovnih mest kot pred letom dni.

Brezposelne osebe predstavljajo ponudbo kadrov, ki ne odgovarja povpraševanju in žalostno je, da se nam danes to dogaja. Če govorimo o Velenju, ki ima danes veliko več delovnih mest kot delovno aktivnih prebivalcev, potem to sporoča, da izobražen,

a nezaposljiv kader ne odgovarja potrebam gospodarstva. Po demografski študiji SAŠA regija ne odstopa od demografske slike celotne Slovenije. Potrebno je nekaj storiti na področju izobraževanja in poiskati odgovor na vprašanje, kaj bomo storili glede na potrebe gospodarstva po kadrih, da bo skladno z razvojnimi perspektivami in ponudbo izobraževanja.

V mestni občini Velenje že nekaj časa štipendiramo študente, ki so nadpovprečno nadarjeni. V naslednjem šolskem letu bomo štipendirali tudi študente, ki se izobražujejo za deficitarne poklice. Izobraževalne ustanove, ki izobražujejo mlade na področju deficitarnih poklicev, imamo. Od našega nabora želja in idej, včasih tudi od našega prizadevanja, bolj agresivnega pristopa k izvajanju vzgoje in izobraževanja, je odvisno, kaj bomo v prihodnje počeli. Predvsem je pomembno, da smo v SAŠA regiji na nek način kompatibilni in si nismo konkurenčni. Smo nadgradnja, neke vrste simbioza, in to je prednost, ki jo moramo znati izkoristiti.

Lokalna skupnost nima nekih večjih vzvodov, ki bi bistveno premaknili naše razmišljanje v tej smeri. Mi lahko štipendiramo, lahko imamo podjetniški inkubator, kjer mladim omogočamo, da se s svojimi idejami postavljajo v realnost življenja, da napredujejo

in izvajajo svoje ideje v praksi. Imamo Medpodjetniški izobraževalni center, ki je stičišče izobraževalnih institucij, in imamo gospodarstvo, ki kadre zaposluje. Kot občina lahko pomagamo pri subvencioniranju izobraževalnih institucij v obliki oprostitve določenih prispevkov in zagotavljamo prostorske pogoje s primernimi stroški, z znižanjem komunalnega prispevka. Lokalna skupnost pa ne more stopiti v čevlje gospodarstvenikov in tistih, ki se ukvarjajo z nadaljnjim razvojem. Zato so potrebni izobraženi kadri, ljudje, ki imajo pogum in voljo.

Vsega naštetega imamo v naši regiji dovolj in z optimizmom lahko zremo v prihodnji čas. Res je, da demografske napovedi niso dobre in da bo nekako potrebno zapolniti prostor, ki ostaja prazen. Razmerje med številom zaposlenih in upokojenci se vsepovsod v Evropi spreminja na slabše, v prid upokojencem. Pri gospodarski rasti, ki je generirana in usmerjena v izvozna podjetja, je potrebno najti odgovore in se pripraviti na dno, ki bo zopet prišlo, ker so krize ciklične in so stalnica življenja. Zdaj, ko nismo v krizi, je potrebno zastaviti smernice in aktivnosti, da na področju izobraževanja in razvoja naredimo korak naprej.

Zgolj kritičen pregled in odnos do naše preteklosti nam ne daje dovolj osnov za načrtovanje naše

prihodnosti. Skupaj zmoremo marsikaj, premakniti stvari tudi na bolje. Ni tistega, ki bi lahko rekel, da dela tako, da nima kaj spremeniti. Vedno so mogoče spremembe na bolje, žal tudi na slabše. Gremo naprej in prepričan sem, da skupaj to zmoremo.

Srečno!

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Nagovor podpredsednice Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice

Karla Sitar,
direktorica SAŠA inkubatorja

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica si je v novem 5-letnem mandatu zastavila program, ki temelji na petih ključnih stebrih. Eden izmed njih je prav skrb za dobro usposobljene kadre in prilagajanje izobraževalnih programov potrebam gospodarstva. Tudi drugi štirje, kot so skrb za člane, infrastruktura, podpora inovativnosti in podjetništvu, so prav tako povezani s kadri. To pomeni, da temu področju zbornica daje velik pomen. Posledica teh aktivnosti je tudi ta razvojna konferenca.

Pred približno enim letom se je med gospodarstvom SAŠA regije izvajala obsežna anketa glede načrtov in potreb zaposlovanja, glede potrebne strukture kadrov ter uvajanja ali ukinjanja programov v podjetjih. Iz podatkov je bilo ugotovljeno, da imajo podjetja smeje načrte v prihodnosti in da bodo za uresničitev teh načrtov potrebovala predvsem tehnični kader. Brez ustreznega kadra še tako odlični načrti seveda niso uresničljivi.

Podjetja že sedaj na različne načine rešujejo problematiko privabljanja strokovnjakov. S štipendiranjem, vlaganjem v izobraževanja kadrov, z nagrajevanjem, ponujanjem dobrih pogojev za delo in razvoj. Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SŠGZ) v skrbi za svoje člane na področju kadra intenzivno sodeluje s Šolskim

centrom Velenje, z Javnim zavodom Centrom za razvoj terciarnega izobraževanja in s SAŠA inkubatorjem, kjer je svoj dom našlo že kar nekaj visoko izobraženih strokovnjakov s podjetniško žilico. Gospodarstvo si želi sodelovati pri oblikovanju izobraževanih programov, da bodo le ti v skladu z realnimi potrebami na trgu. Aktivnosti SŠGZ potekajo v smeri vzgoje kvalitetnih kadrov, ki bodo svojo priložnost našli v domači dolini, saj bomo tako zagotovili nadaljnji razvoj gospodarstva in delovna mesta z dodano vrednostjo.

Živimo v zelo razviti lokalni skupnosti, odprti za inovativne projekte, s posluhom za mlade in v čudovitem okolju. K temu dodamo še uspešno gospodarstvo z dobrimi pogoji za delo in učinkovit izobraževalni sistem. In to je prava formula, kako tudi v prihodnje uspešno reševati kadrovske izzive.

Vsak izziv je rešljiv, če se o njemu pogovarjamo in današnja konferenca je namenjena prav temu. Da skupaj iščemo rešitve in pristope, s katerimi bomo zadržali mlade strokovnjake v regiji oziroma jih pridobili še od drugod.

Zahvaljujem se vsem organizatorjem konference in vsem, ki ustvarjalno prispevate k razvoju naše regije.

Značilnosti demografskih gibanj v SAŠA regiji v obdobju 2017–2047

Klemen Kotnik, Zoran Pavšek

Demografske značilnosti vse pomembneje vplivajo na delovanje in razvoj območij

Današnje demografske značilnosti območij zaznamujejo relativno nizka rodnost, hitro staranje in posledično spremembe v starostni strukturi prebivalstva, z vidika vsakdanjega življenja pa je še mnogo pomembnejši odraz spreminjajočih se demografskih razmer na praktično vseh ravneh delovanja družbe; v kontekstu trenutnih širših družbenih razmer gre prej za zaviralne kot napredne oz. pospeševalne razvojne dejavnike.

Demografski kazalci neposredno ali posredno vplivajo oz. pogojujejo socialno-ekonomske in še kakšne odločitve, zato morajo biti osnova vsakega načrtovanja. Kljub dejstvu, da so številne družbeno pogojene spremembe težko napovedljive in da so problemi, povezani z demografskimi spremembami, kompleksni in posegajo na vse ravni delovanja lokalne in širše skupnosti, posledično pa tudi rešitve niso enoznačne, so poznavanje demografskih značilnosti ter njihovo kritično vrednotenje in upoštevanje ključnega pomena.

Demografska študija še zdaleč ne daje odgovorov na vsa vprašanja, predstavlja pa vpogled v trenutno stanje, izpostavlja verjetne trende prihodnjega razvoja in kot takšna predstavlja pomembno osnovo za smotrno, trajnostno naravnano, strateško načrtovanje nadaljnjega razvoja območja.

Demografski razvoj prebivalstva in demografska podoba SAŠA regije

Savinjsko-šaleška regija (SAŠA regija) obsega območje desetih občin (Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Rečica ob Savinji, Nazarje, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje) ter predstavlja del Savinjske statistične regije. S 705,5 km² zavzema 3,5 % površine Slovenije in 30,7 % površine Savinjske statistične regije. Po podatkih statističnega urada RS (1. 1. 2017) je na ozemlju SAŠA regije živelo 60.620 prebivalcev (3 % slovenskega prebivalstva in 23,9 % prebivalstva Savinjske statistične regije), od tega skoraj tri četrtine v »šaleškem« delu regije in več kot polovica v Mestni občini Velenje.

Slovenija, z njo pa tudi občine SAŠA regije, se od sredine devetdesetih let prejšnjega stoletja naprej sooča z demografsko krizo prebivalstva. Upoštevanje dejstvo relativno nizke in malo se spreminjajoče umrljivosti predstavlja rodnost tisto komponento naravnega gibanja prebivalstva, ki bistveno vpliva na njegov razvoj. Kljub blagim pozitivnim trendom, ki smo jim v povezavi z rodnostjo priča v zadnjem desetletju, smo še vedno (ta negativni trend je v veljavi že več kot tri desetletja) bistveno pod ravnjo

2,1 otroka/žensko v rodni dobi (15–49 let), kar omogoča obnavljanje prebivalstva po naravni poti; v tem kontekstu je potrebno omeniti tudi, da v rodno dobo vstopa vse manj žensk (gre za ženske, ki so rojene v obdobju 1995–2005, ki ga je zaznamovala izrazito nizka rodnost). Kljub relativnemu stagniranju števila se prebivalstvo nezadržno stara, spreminja se starostna struktura, migracije pa prevzemajo vlogo prebivalstvenega stabilizatorja in regulatorja.

V obdobju 2008–2017 je bilo mogoče na ravni SAŠA regije zaznati upad števila prebivalcev. Med letoma 2010 in 2014 se število ni bistveno spreminjalo, od leta 2014 dalje pa se postopno zmanjšuje. V obdobju 2008–2016 se je na območju SAŠA regije rodilo 5.190 otrok, od tega 2.656 dečkov in 2.524 deklic. Število živorojenih se je tako na letni ravni gibalo med 629 in 708, rodnost pa med 10,1 in 11,6 ‰, kar je v okviru slovenskega povprečja.

Z vidika demografskega potenciala je potrebno izpostaviti pozitiven trend večanja števila prebivalcev (še posebej deklet) v mlajših starostnih kategorijah – kot posledica nekoliko višje rodnosti v zadnjih osmih, devetih letih, vendar bi se lahko slednji (brez dviga celotne stopnje rodnosti ali povečanega priseljevanja žensk v rodni dobi), zaradi vse manjšega števila žensk,

ki vstopajo v rodno dobo (posledica nizke rodnosti v obdobju 1990–2006), obrnil navzdol.

Število aktivnega prebivalstva se tako pri moških kot pri ženskah postopoma zmanjšuje, medtem ko se število starega pri obeh spolih povečuje.

Zaradi upadanja rodnosti in staranja prebivalstva so postale selitve na številnih območjih najpomembnejša sestavina razvoja oz. rasti prebivalstva. Selitveni tokovi so še pomembnejši za območja z manj prebivalci, saj lahko ima že majhna sprememba na področju priseljevanja ali odseljevanja pomemben vpliv na sestavo in prostorsko razporeditev prebivalstva.

Med posameznimi občinami prihaja do opaznih razlik, hkrati pa je zaradi nekaterih prebivalstveno majhnih občin potrebno podatke še posebej kritično vrednotiti. Z vidika različnih parametrov izkazuje »najboljšo« starostno sestavo oz. starostno podobo občini Šmartno ob Paki in Šoštanj.

Trendi in projekcije prihodnjega demografskega razvoja

Upošteva dosežani demografski razvoj območja, ki

se odraža v trenutni demografski podobi, in na osnovi tako splošnih kot specifičnih trendov, ki izhajajo iz obstoječe starostno-spolne strukture prebivalstva (rodnost, umrljivost, migracije), se skupno število prebivalcev v SAŠA regiji v naslednjih 10 letih ne bo spreminjalo, do konca 30-letnega projekcijskega obdobja pa se bo zmanjšalo. Število otrok se bo postopno zmanjševalo, število starejših pa hitro večalo.

Zaradi (predvsem) selitvenih razmer, pogojenih z različnimi vzroki, lahko prihaja do občasnih povečanj oz. zmanjšanj pritiskov v določenih območjih (tako naselij kot krajevnih skupnostih) oz. do neenakomernih obremenitev ter posledično potreb po novih stanovanjih, pritiskih na nekatere vrtčevske in šolske okoliše, vendar večjih potreb ni pričakovati. Hitro pa se bodo večale potrebe po infrastrukturi, vezani na oskrbo starejšega prebivalstva.

Demografski trendi se spreminjajo, potrebno jih je spremljati in se jim sproti prilagajati (načrtovanje zmogljivosti vrtcev, šol, domov za starejše občane, razvoj infrastrukture ipd.).

Demografska študija za območje Savinjsko-šaleške regije

Namen: Ugotavljanje dejanskega stanja demografskih kazalcev in na tej osnovi napoved in ocena prihodnjih demografskih sprememb za SAŠA regijo kot celoto in za posamezne občine.

Vsebina:

- Analiza demografskega razvoja po občinah in za SAŠA regijo skupaj
- Trendi in projekcije prihodnjega demografskega razvoja po občinah in za SAŠA regijo skupaj

Po uradnih statističnih podatkih je 1. 1. 2017 na območju SAŠA regije živelo 4.953 žensk v starosti od 20 do 35 let in »le« 3.824 deklet oz. žensk med 10 in 25 leti starosti, kar zagotovo ni pokazatelj, ki bi brez priselitev oz. dviga stopnje rodnosti (najbolje pa kar obojega) pozitivno vplival na število rojstev v prihodnosti.

Glavi vir podatkov: Statistični urad RS

Pomen oz. vloga demografije

*Včeraj in danes okoljski,
danes in jutri demografski problemi?*

Sedanje stanje okolja, življenje oz. delovanje družbe v vse večji meri zaznamujejo demografski in socialno-ekonomski problemi, ki so bili v zadnjih dvajsetih letih, v obdobju „okoljskih izboljšav“ potisnjeni v ozadje (v prihodnosti pa se bo trend samo še stopnjeval) in pomembno vplivajo (pogosto zmanjšujejo manevrski prostor) na delovanje oz. razvoj tako lokalnih kot širših skupnosti.

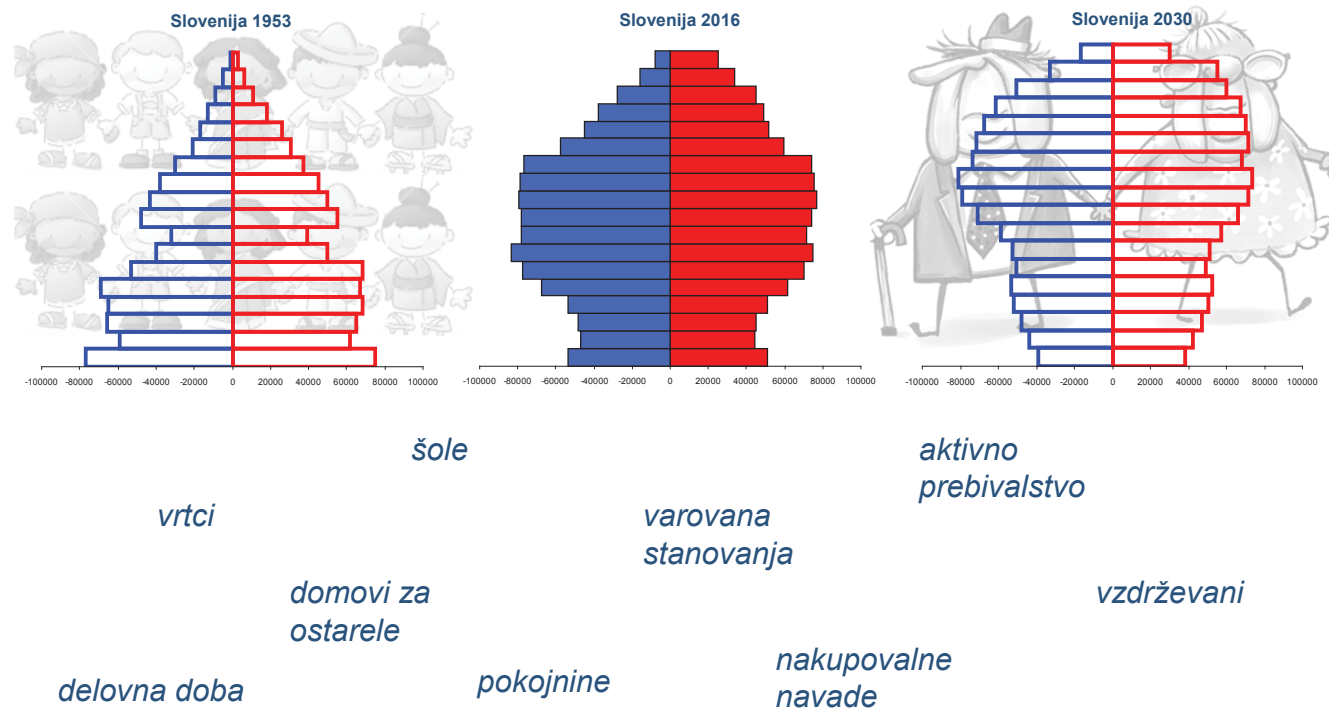
Brez jasno določene demografske politike, brez jasno določenih demografskih ciljev, ki bi vodili do ekonomskih, socialnih in še kakšnih ciljev, brez ideje, kako povečati odgovornost sedanjega prebivalstva do prihodnjih rodov in socialno vzdržne družbe, je smiselnost, uporabnost in nenazadnje izvedljivost strateško-razvojnih načrtov, pa naj si bodo še tako dobri, domiselni, temeljiti, vprašljiva.

*Demografski problemi so dejstvo!
Vprašanje pa je, če se tega res dovolj zavedamo?*

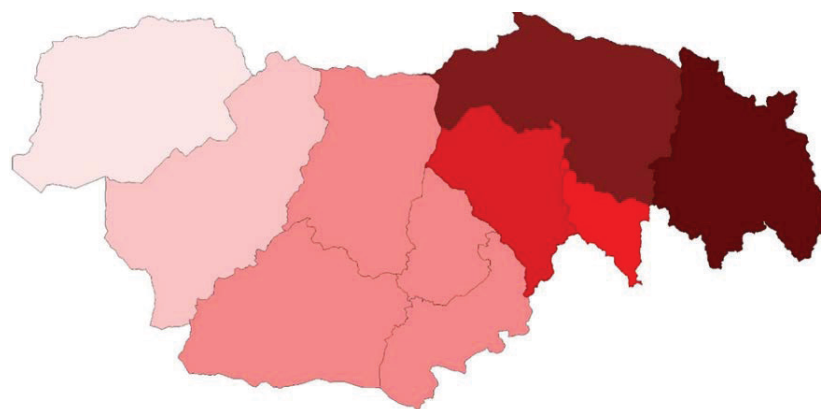

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

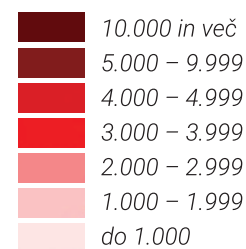
Pomen oz. vloga demografije

Število prebivalcev

Število prebivalcev:

Občina/leto	1. 7. 2018	1. 7. 2017	Razlika število	Razlika %
Gornji Grad	2.634	2.541	-93	-3,5
Ljubno	2.648	2.566	-82	-3,1
Luče	1.591	1.480	-111	-7,0
Mozirje	4.053	4.050	-3	-0,1
Nazarje	2.608	2.598	-10	-0,4
Rečica ob Savinji	2.280	2.289	9	0,4
Solčava	523	521	-2	-0,4
Šmartno ob Paki	3.128	3.212	84	2,7
Šoštanj	8.416	8.697	281	3,3
Velenje	33.240	32.848	-392	-1,2

Od objave podatkov o prebivalstvu Slovenije po 1. 1. 2008 uporabljajo na Statističnem uradu Republike Slovenije spremenjeno statistično definicijo prebivalstva.

To pomeni prelom v časovni vrsti podatkov, zato podatki po tej definiciji, torej podatki od sredine leta 2008 dalje, niso neposredno primerljivi s podatki za predhodna stanja.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Na območju SAŠA regije živi (podatki za leto 2017) 60.802 prebivalcev, kar predstavlja 2,9 % slovenskega prebivalstva. Povprečna gostota je bila 85,9 prebivalca/km², kar je manj od slovenskega povprečja. Več kot polovica prebivalstva je živel v Mestni občini Velenje, 40 % pa v mestu Velenje, ki je glede na število prebivalcev šesto največje naselje v Sloveniji.

- Šaleški del: 44.757 (73,6 %); Zg. Savinjski del: 16.045 (26,3 %)
- Mestna občina Velenje: 32.848; Občina Solčava: 521
- V obdobju 2008–2017 se je število prebivalcev na ravni SAŠA regije zmanjšalo za 0,5 %
- Šaleški del: iz 44.784 na 44.757; Zg. Savinjski del: iz 16.337 na 16.045
- Zmanjšanje: Velenje, Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Solčava
- Povečanje: Šoštanj, Šmartno ob Paki, Rečica ob Savinji
- Število prebivalcev se nekoliko zmanjšuje (izseljevanje) in prerazporeja (deurbanizacija).

Izbrani demografski kazalniki

Rodnost, umrljivost, naravni prirast

Rodnost

- Živorajeni na 1.000 prebivalcev (nataliteta)
- Splošna stopnja splošne rodnosti
- Celotna rodnost
- Starostnospecifična stopnja splošne rodnosti

Umrlijivost

- Umrli na 1.000 prebivalcev
- Starostnospecifična stopnja umrljivosti
- Pričakovano trajanje življenja
- Prezgodnja umrljivost

Naravni prirast: Naravni prirast na 1.000 prebivalcev

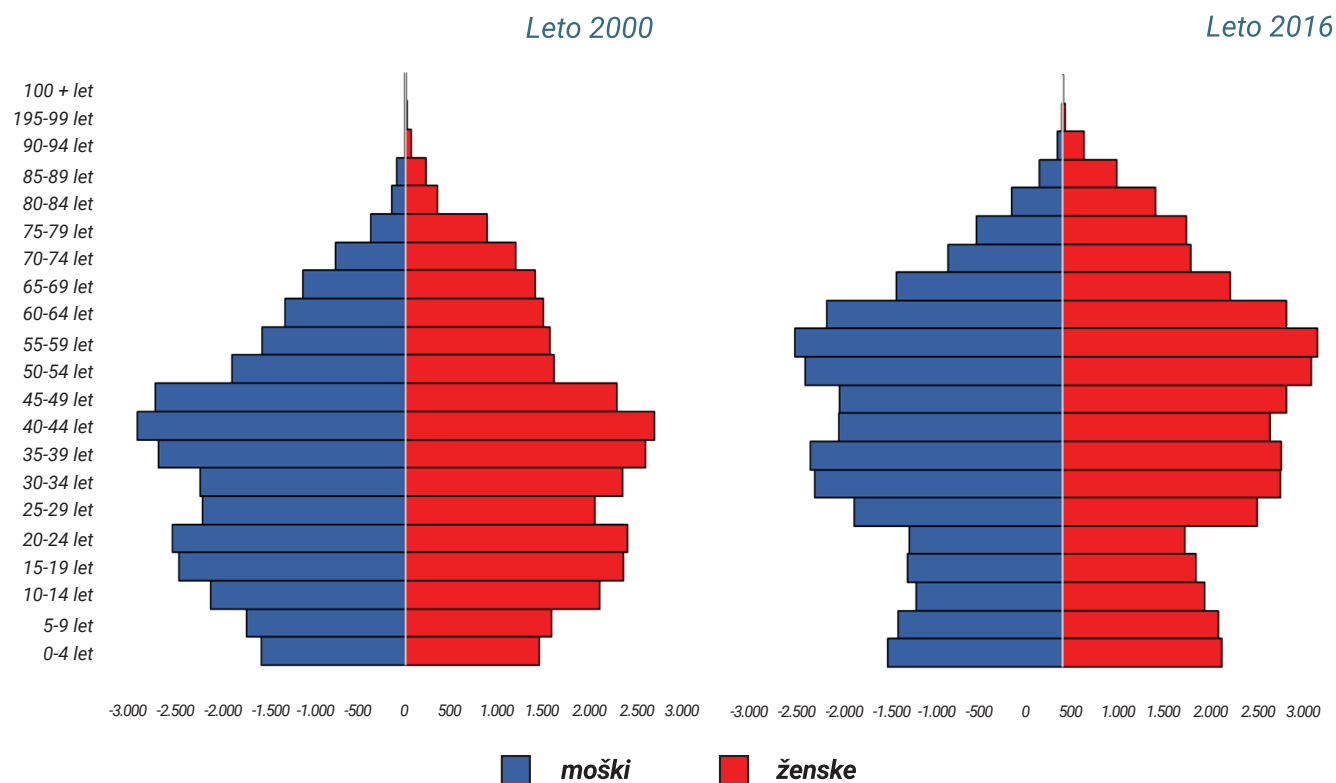
Starostna sestava

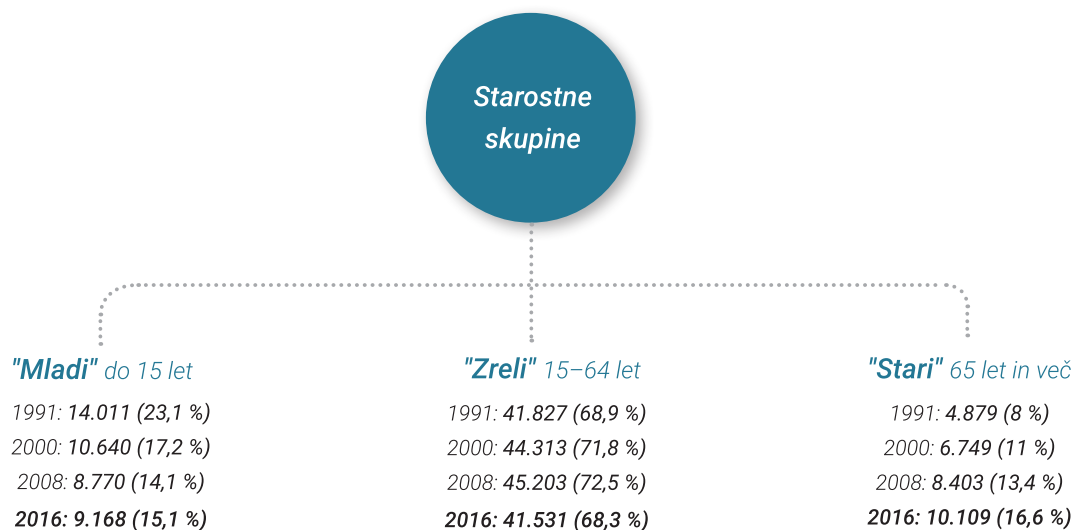
- Povprečna starost
- Indeks staranja
- Starostna piramida (oz. drevo življenja)

Selitve

- Priseljenci (odseljeni) na 1.000 prebivalcev
- Selitveni prirast
- Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev

Starostna sestava

- Povprečna starost v SAŠA regiji je 42,5 leta (v okviru slovenskega povprečja 42,7 leta); najnižja je v občini Šmartno ob Paki (41,7 leta), najvišja v občini Gornji Grad (45,5 leta).
- Največje so starostne skupine 50–65 let.
- Starostna skupina 60–70 let (7.655) je večja od skupine do 10 let (6.314).
- Z vidika demografskega potenciala predstavlja največji problem hitro zmanjševanje števila žensk v rodni dobi – razvidno s starostne piramide za leto 2016!

Skupni prirast

Leto	Naravni prirast	Naravni prirast (%)	Selitveni prirast	Selitveni prirast (%)	Skupni prirast	Skupni prirast (%)
2015	25	0,4	-49	-0,8	-24	-0,4
2014	86	1,4	-511	-8,3	-425	-6,9
2013	78	1,3	-40	-0,7	38	0,6
2012	155	2,6	-134	-2,2	21	0,4
2011	119	1,9	34	0,6	153	1,3
2010	77	1,2	-363	-5,9	-286	-4,7
2009	168	2,8	-249	-4,1	-81	-1,3
2008	114	1,8	95	1,5	209	3,3
2007	119	2,0	460	7,4	576	9,4
2006	127	2,1	142	2,3	269	4,4
2005	52	0,9	46	0,7	98	1,6
2004	107	1,8	-197	-3,2	-90	-1,4
2003	35	0,6	-61	-1	-26	-0,4
2002	92	1,5	-171	-2,8	-79	-1,3
2001	157	2,5	-133	-2,2	24	0,3
2000	56	0,9	-72	-1,2	-16	-0,3
00/15	1.567	1,6	-1.203	-1,2	364	0,4
08/15	822	1,7	-1.217	-2,5	-395	-0,8

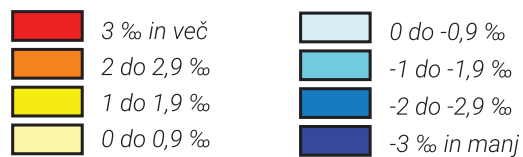

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

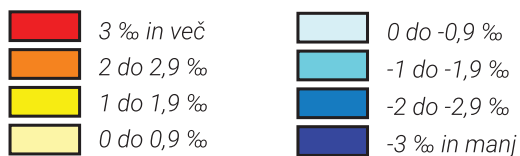
Naravni prirast 2008–2015

Naravni prirast v ‰

Selitveni prirast v ‰

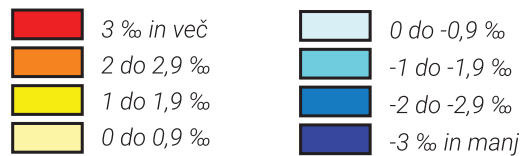
Selitveni prirast 2008–2015

Skupni prirast 2008–2015

Skupni prirast v ‰

Izbrani demografski kazalniki – ugotovitve

V obdobju 2008–2016 se je na območju SAŠA regije rodilo 5.190 otrok, od tega 2.656 dečkov in 2.524 deklic. Število živorojenih se je tako na letni ravni gibalo med 629 in 708, rodnost pa med 10,1 in 11,6 ‰, kar je v okviru slovenskega povprečja.

Starostno sestavo SAŠA regije v obdobju od 2008 naprej označujejo postopna rast števila mladega prebivalstva, hitra rast števila starega (število starih je že višje od števila mladih – indeks staranja je 110,1) in hitro zmanjševanje števila prebivalcev v zrelem oz. aktivnem kontingentu. Rast števila mladih, kot posledica nekoliko povečanega števila rojstev v zadnjih nekaj letih, se bo z manjšanjem števila žensk v rodni dobi (posledično rojstev) postopno zaustavila, medtem ko se bo število starih hitro povečevalo. Povprečna starost prebivalstva se je od leta 2008 zvišala za 2,6 leta, a je z 42,4 leta nekoliko nižja od slovenskega povprečja (42,7 leta).

Zaradi upadanja rodnosti in staranja prebivalstva so postale selitve na številnih območjih najpomembnejša sestavina razvoja oz. rasti prebivalstva. Selitveni tokovi

so še pomembnejši za območja z manj prebivalci, saj lahko ima že majhna sprememba na področju priseljevanja ali odseljevanja pomemben vpliv na sestavo in prostorsko razporeditev prebivalstva.

Trendi in projekcije prihodnjega demografskega razvoja

Demografski potencial je posledica preteklih demografskih dogodkov. Predstavlja ga starostno-spolna sestava prebivalstva. Posledice zmanjševanja števila rojstev v zadnjih dvajsetih letih se posledično odražajo na številu prebivalcev do 20. leta starosti.

Z vidika števila rojstev je še posebej zaskrbljujoče hitro zmanjševanje števila žensk, ki vstopajo v rodno dobo!

Trendi in projekcije prihodnjega demografskega razvoja

- Ocene temeljijo na projekcijah prebivalstva ob upoštevanju starostno-spolne sestave prebivalstva in starostno-spolno specifičnih koeficientov rodnosti in umrljivosti. Priselitveni saldo je enak 0.

- Projekcije se nanašajo na 30-letno obdobje – do leta 2047.
- Popolne in verodostojne projekcije prebivalstva je možno izdelati za območja z vsaj 20.000 prebivalci.
- Za osnovo smo vzeli starostno-spolno sestavo prebivalstva z dne 1. 1. 2017.
- Projekcije so narejene po petletnih obdobjih do leta 2047.

Realistična varianta projekcije

Izhodišče: Starostno-spolna sestava prebivalstva SAŠA regije (5-letne starostne skupine) na dan 1. 1. 2016

Umrljivost: Koeficienti umrljivosti (popolne tablice umrljivosti) – stalni za celotno projekcijsko obdobje

Rodnost: 1,50 (povprečje za SAŠA regijo v obdobju 2008–2015) – stalna za celotno projekcijsko obdobje

Selitveni saldo: 0

Leto	Število prebivalcev		
	Skupaj	0-4	0-14
2016	60.818	3.255	9.178
2021	61.039	2.978	9.339
2026	60.852	2.787	9.006
2031	60.092	2.667	8.418
2036	58.895	2.532	7.973
2041	56.982	2.370	7.557
2046	54.439	2.242	7.133

Trendi in projekcije prihodnjega demografskega razvoja – ugotovitve

1. Skupno število prebivalcev se v naslednjih 10 letih ne bi bistveno spreminjalo, nato pa do konca projekcijskega obdobja zmanjšalo (za 10–15 %).

2. Število otrok do 5 let se bo predvidoma zmanjševalo. V naslednjih 10 letih do 15 %, do konca projekcijskega obdobja pa ob upoštevanju »povprečne – realistične« variante skupaj za 35 %.

3. Število mladih 15–29 let (število mladih družin): Gre za kategorijo, ki je potencialno

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

			Struktura – deleži (%)					
15-29	15-64	65 <	0-4	0-14	15-29	15-64	65<	
9.401	41.531	10.109	5,4	15,1	15,5	68,3	16,6	
8.281	39.523	12.177	4,9	15,3	13,6	64,8	19,9	
8.712	37.375	14.471	4,6	14,8	14,3	61,4	23,8	
9.152	35.620	16.054	4,4	14,0	15,2	59,3	26,7	
9.314	34.185	16.737	4,3	13,5	15,8	58,0	28,4	
8.979	32.733	16.692	4,2	13,3	15,8	57,4	29,3	
8.393	30.841	16.465	4,1	13,1	15,4	56,7	30,2	

zelo podvržena priselitvam oz. odselitvam. Kljub v zadnjem obdobju negativnim trendom bi ob predpostavki uravnoteženih selitvenih razmer število prebivalcev v tej starostni skupini, ob upoštevanju nihanj, ostalo na isti ravni oz. bi se počasi zmanjševalo.

4. Povprečno število otrok bi se predvidoma gibalo med 1,5 in 1,7 na žensko v rodni dobi.

5. Število starega prebivalstva (65 let in več) bi se v naslednjih 20 letih povečalo za ok. 60 %, do konca projekcijskega obdobja pa bi se nekoliko zmanjšalo.

6. Sprememba potreb po stanovanjih: Z vidika

demografskih trendov (zaradi npr. večanja števila prebivalcev) ni pričakovati potreb po novih stanovanjih.

7. Sprememba potreb po domovih za ostarele: Z vidika demografskih trendov (staranje prebivalstva – posledično večanje števila starih) bi se potrebe po tovrstni oskrbi večale.

8. Spremembe potreb po vrtcih in OŠ: Z vidika demografskih trendov ni pričakovati potreb po širitvi obstoječih kapacitet v vrtcih in OŠ.

Primerjava ocen demografskega razvoja in potencialnih vplivov na prostorski razvoj med občinami SAŠA regije v obdobju do leta 2027

Občina / kazalnik	Skupno število prebivalcev	Število otrok (do 5 let)	Število mladih (do 15 let)	Število mladih (15 do 29 let)
Mestna občina Velenje	●	●	●	●
Občina Šoštanj	●	●	●	●
Občina Šmartno ob Paki	●	●	●	●
Občina Mozirje	●	●	●	●
Občina Nazarje	●	●	●	●
Občina Rečica ob Savinji	●	●	●	●
Občina Gornji Grad	●	●	●	●
Občina Ljubno	●	●	●	●
Občina Luče	●	●	●	●
Občina Solčava	●	●	●	●
SAŠA regija	●	●	●	●

■ velika rast (30 % in več)
 ■ zmerna rast (10 do 30 %)
 ■ majhna rast (2 do 10 %)
 ■ stagnacija (± 2 %)

■ majhen upad (2 do 10 %)
 ■ zmeren upad (10 do 30 %)
 ■ velik upad (30 % in več)

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Povprečno število otrok (na žensko v rodni dobi)	Število starih (65 let in več)	Stanovanja (potreba po večanju kapacitet)	Domovi za ostarele (potreba po večanju kapacitet)	Vrtci, šole (potreba po večanju kapacitet)
1,4 – 1,6	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,7 – 1,9	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE

Primerjava ocen demografskega razvoja in potencialnih vplivov na prostorski razvoj med občinami SAŠA regije v obdobju do leta 2047

Občina / kazalnik	Skupno število prebivalcev	Število otrok (do 5 let)	Število mladih (do 15 let)	Število mladih (15 do 29 let)
Mestna občina Velenje	●	●	●	●
Občina Šoštanj	●	●	●	●
Občina Šmartno ob Paki	●	●	●	●
Občina Mozirje	●	●	●	●
Občina Nazarje	●	●	●	●
Občina Rečica ob Savinji	●	●	●	●
Občina Gornji Grad	●	●	●	●
Občina Ljubno	●	●	●	●
Občina Luče	●	●	●	●
Občina Solčava	●	●	●	●
SAŠA regija	●	●	●	●

■ velika rast (30 % in več)
 ■ zmerna rast (10 do 30 %)
 ■ majhna rast (2 do 10 %)
 ■ stagnacija (± 2 %)

■ majhen upad (2 do 10 %)
 ■ zmeren upad (10 do 30 %)
 ■ velik upad (30 % in več)

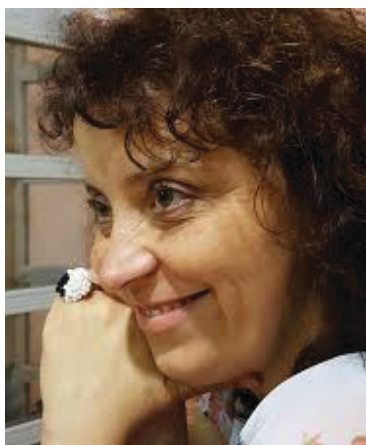
»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Povprečno število otrok (na žensko v rodni dobi)	Število starih (65 let in več)	Stanovanja (potreba po večanju kapacitet)	Domovi za ostarele (potreba po večanju kapacitet)	Vrtci, šole (potreba po večanju kapacitet)
1,4 – 1,6	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,6 – 1,8	●	NE	DA	NE
1,7 – 1,9	●	NE	DA	NE
1,5 – 1,7	●	NE	DA	NE

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Skupni prirast prebivalstva po: MERITVE, OBČINE, LETO

	Velenje								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Skupaj
<i>Naravni prirast</i>	146	108	142	142	121	103	54	43	859
<i>Selitveni prirast s tujino</i>	304	-76	16	88	130	-64	-21	4	381
<i>Selitveni prirast med občinami</i>	-746	-395	-120	-185	-194	-254	-31	-77	1.240
<i>Skupni prirast</i>	-296	-363	38	45	57	-215	2	-30	-762
<i>Skupni prirast na 1000 prebivalcev</i>	-8,9	-11	1,2	1,4	1,7	-6,5	0,1	-0,9	-2,9

Predstavitev trga dela z vidika zaposlitvenih kadrov v SAŠA regiji

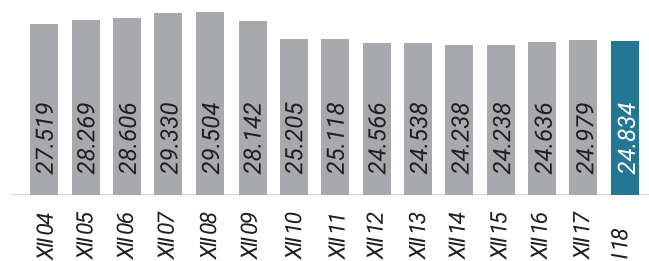
Nataša Detečnik

MAREC 2018

Prebivalci (VII 2017):	60.802
Delovno aktivni (I 2018):	24.834
Registrirano brezposelni (III 2018):	2.639

Delovno aktivno prebivalstvo

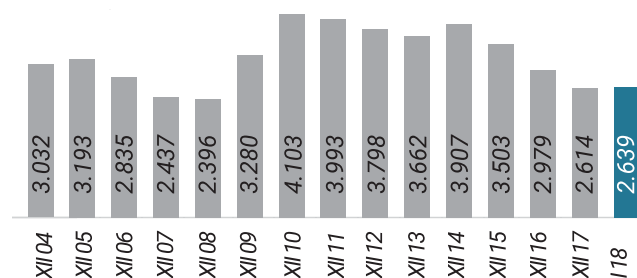

V januarju 2018 je bilo na območju Uradov za delo Velenje in Mozirje 24.834 delovno aktivnih prebivalcev (po lokaciji delovnega mesta), kar je za 242 oseb oz. 1,0 % več kot januarja 2017 (v Sloveniji za 3,9 % več).

(Vir: SURS)

Stopnja registrirane brezposelnosti je januarja 2018 znašala 8,4 % na območju Urada za delo Mozirje in 10,3 % na območju Urada za delo Velenje (v Sloveniji 9,3 %). V primerjavi z januarjem 2017 se je stopnja na območju Urada za delo Mozirje znižala za 1,7 %, na območju Urada za delo Velenje pa za 1,8 % (v Sloveniji se je znižala za 1,9 %).

Registrirana brezposelnost

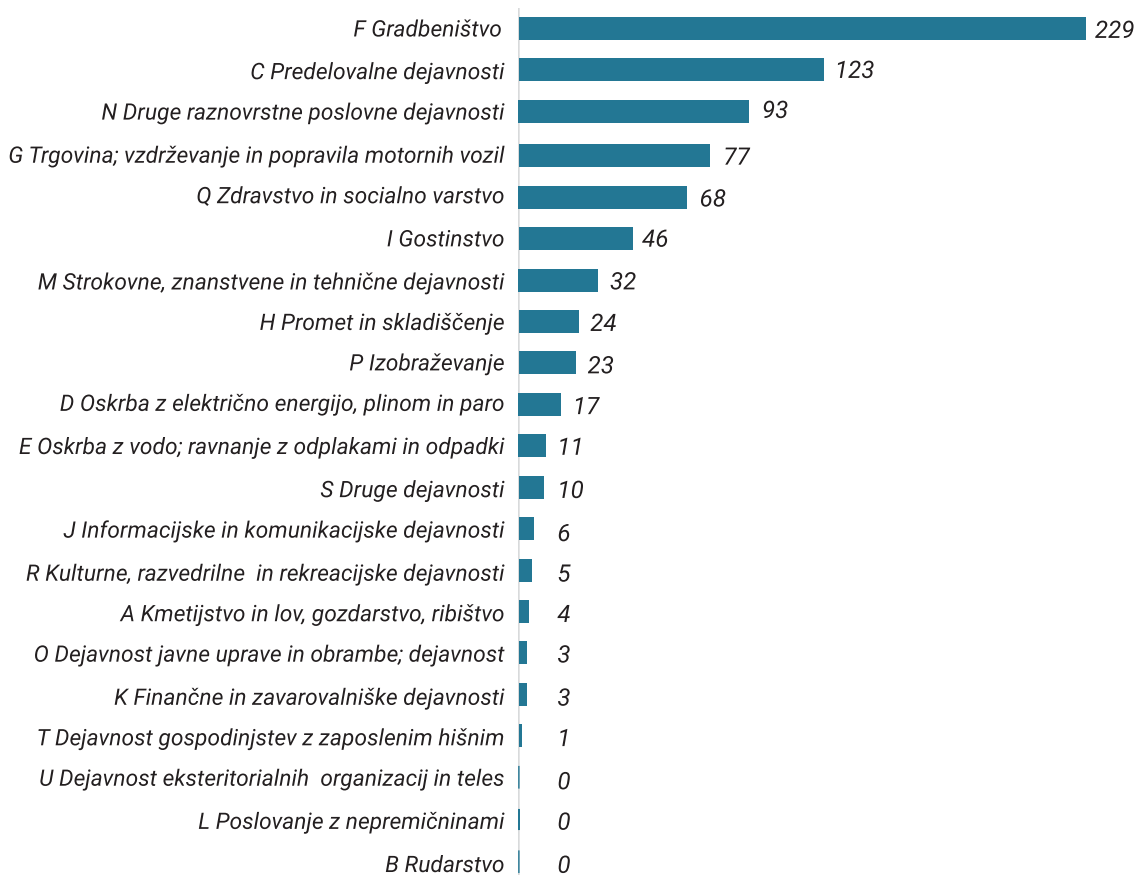

Konec marca 2018 je bilo registriranih 2.639 brezposelnih oseb, kar je za 351 oseb oz. 11,7 % manj kot marca 2017 (v Sloveniji za 14,7 % manj). V primerjavi s predhodnim mesecem se je registrirana brezposelnost znižala za 124 oseb oz. 4,5 % (v Sloveniji se je znižala za 5,2 %). Ob koncu marca 2018 je bil **povprečni čas brezposelnosti oseb** 20,8 meseca (v Sloveniji 29,4 meseca).

Zaposlitvene možnosti

V obdobju od januarja do marca 2018 so delodajalci za območje **Uradov za delo Mozirje in Velenje** sporočili Območni službi Velenje **775 prostih delovnih mest*** (glej opombo na strani 42).

Prosta delovna mesta po dejavnostih

Med temi je bilo največ povpraševanja po naslednjih poklicih: delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, d. n. (86), izvajalci suhomontažne gradnje, štukaterji ipd. (53), zidarji ipd. (45), natakariji (30), čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki ipd. v uradih, hotelih in drugih ustanovah (29), prodajalci (28), tesarji ipd. (28), vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev (25), elektroinštalaterji (24), strokovni sodelavci za zdravstveno nego (22), mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev (15), betonerji ipd. (15), elektromehaniki (14), bolničarji negovalci v zavodih (12), skladiščniki in uradniki za nabavo in prodajo (12).

Priliv in odliv iz evidence brezposelnih

V obdobju od januarja do marca 2018 se je v evidenco brezposelnih na **ново prijavilo 774 oseb**, kar je za 133 oseb oz. 14,7 % manj kot v enakem obdobju lani (v Sloveniji za 12,8 % manj). Med novoprijavljenimi je bilo:

- 69 iskalcev prve zaposlitve (8 oseb oz. 10,4 % manj kot v enakem obdobju predhodnega leta),
- 88 oseb, ki so bile opredeljene kot trajno presežni delavci (35 oseb oz. 28,5 % manj kot v enakem obdobju predhodnega leta),

- 529 oseb, ki jim je izteklo delovno razmerje za določen čas (50 oseb oz. 8,6 % manj kot v enakem obdobju predhodnega leta) in
- 4 osebe, ki so delo izgubile zaradi stečaja oz. likvidacije podjetja (17 oseb oz. 81,0 % manj kot v enakem obdobju predhodnega leta).

V istem obdobju je bilo iz evidence brezposelnih **odjavljenih 758 brezposelnih oseb**, kar je za 136 oseb oz. 15,2 % manj kot v enakem obdobju lani (v Sloveniji 12,9 % manj), med njimi **607 zaradi zaposlitve**, kar je za 93 oseb oz. 13,3 % manj kot v enakem obdobju predhodnega leta (v Sloveniji 10,3 % manj).

Vključevanje v ukrepe Aktivne politike zaposlovanja

V obdobju od januarja do marca 2018 sta bili v **ukrepe Aktivne politike zaposlovanja vključeni 302 osebi**, med njimi:

- 105 v ukrep Usposabljanje in izobraževanje, od tega 28 vključitev brezposelnih oseb v podporne in razvojne programe, 20 v Delovni preizkus, po 14 v Usposabljanje na delovnem mestu – mladi in programe neformalnega

izobraževanja in usposabljanja;

- 100 v ukrep Spodbude za zaposlovanje, od tega 38 v Zaposli.me;
- 91 v ukrep Kreiranje delovnih mest, od tega 90 v Javna dela;
- 6 v ukrep Spodbujanje samozaposlovanja.

Zavarovanje za primer brezposelnosti

Ob koncu februarja 2018 je 973 oz. 35,2 % brezposelnih oseb prejelo denarno nadomestilo (v Sloveniji 28,7 %). Povprečna višina bruto izplačanega denarnega nadomestila je znašala 715,16 € (v Sloveniji 707,74 €).

Temeljni podatki o zaposlovanju v Uradih za delo Mozirje, Velenje in v Sloveniji

Ob koncu februarja 2018 je 973 oz. 35,2 % brezposelnih oseb prejelo denarno nadomestilo (v Sloveniji 28,7 %). Povprečna višina bruto izplačanega denarnega nadomestila je znašala 715,16 € (v Sloveniji 707,74 €).

		UD Mozirje	UD Velenje	UD Mozirje in Velenje	SLO	Delež obeh UD v SLO (v %)
<i>Delovno aktivno prebivalstvo</i>	I	5.893	18.941	24.834	854.391	2,9
<i>Stopnja registrirane brezposelnosti</i>	I	8,4	10,3		9,3	
<i>Priliv v brezposelnost</i>	I–III	155	619	774	21.609	3,6
<i>Odliv iz brezposelnosti</i>	I–III	174	584	758	25.449	3,0
<i>Vključeni v zaposlitev</i>	I–III	136	471	607	20.014	3,0
<i>Prosta delovna mesta*</i>	I–III	157	618	775	36.142	2,1

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

		UD Mozirje	UD Velenje	UD Mozirje in Velenje	SLO	Delež obeh UD v SLO (v %)
<i>Brezposelne osebe</i>	III	617	2.022	2.639	81.220	3,2
<i>Ženske (v %)</i>	III	54,5	56,0	55,7	50,4	
<i>Stari do 24 let (v %)</i>	III	10,9	9,2	9,6	7,8	
<i>Stari od 24 do 29 let (v %)</i>	III	14,4	12,0	12,5	11,2	
<i>Stari 50 let ali več (v %)</i>	III	37,3	37,7	37,6	40,4	
<i>Stečajniki in trajni presežki (v %)</i>	III	14,4	17,4	16,7	18,1	
<i>Iskalci prve zaposlitve (v %)</i>	III	15,4	13,8	14,2	15,9	
<i>Dolgotrajno brezposleni (v %)</i>	III	46,0	46,6	46,5	52,0	
<i>Invalidi (v %)</i>	III	15,4	19,8	18,8	17,8	
<i>Z osnovnošolsko izobrazbo ali manj (v %)</i>	III	21,9	31,8	29,5	31,0	
<i>Z visokošolsko izobr. 1., 2. ali 3. st. (v %)</i>	III	15,9	15,7	15,8	17,0	
<i>Prejemniki DN (v %)</i>	II	34,0	35,6	35,2	28,7	

Opomba: * Z 12. aprilom 2013 je pričel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD-A), ki je ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu. Ker delodajalci, ki ne sodijo v javni sektor ali niso družbe v večinski lasti države, objavijo prostega delovnega mesta lahko zagotovijo sami, o tem pa Zavoda ne obveščajo, Zavod nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) Območna služba Velenje

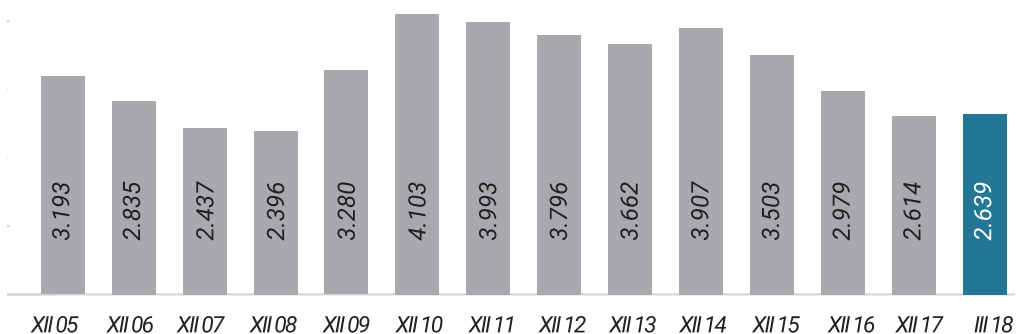

Vključeni so uradi za delo: Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Velenje

	UD Mozirje	UD Velenje	OS VE	SLO	Delež OS v SLO
Prebivalci (VII 2017):	16.045	44.757	131.619	2.066.161	6,4 %
Delovno aktivni (I 2018):	5.893	18.941	49.200	854.391	5,8 %
Registrirano brezposelni (III 2018):	617	2.022	4.967	81.220	6,1 %
Stopnja reg. brezposelnosti (I 2018):	8,4 %	10,3 %	9,2 %	9,2 %	

Vir podatkov: **SURS** (prebivalci, delovno aktivni po lokaciji delovnega mesta),
ZRSZ (registrirano brezposelni, stopnja registrirane brezposelnosti)

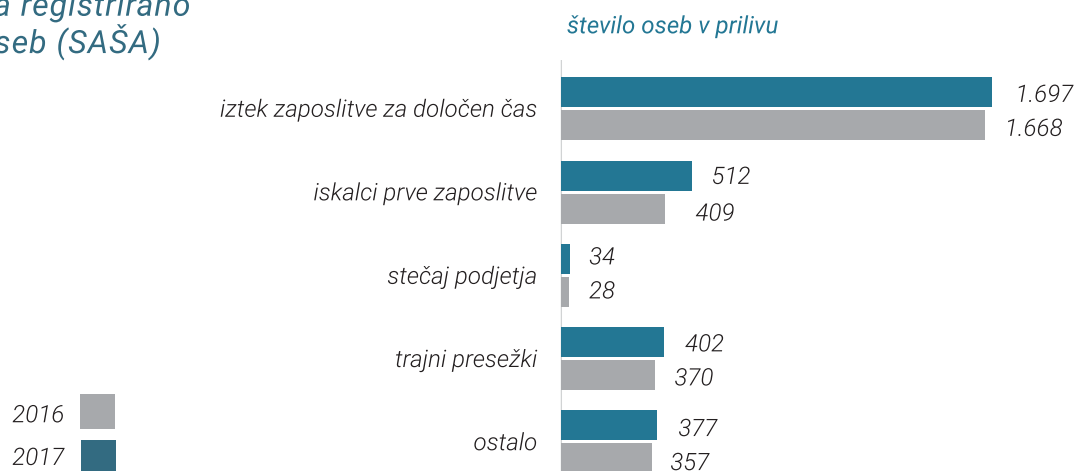
Gibanje števila registrirano brezposelnih (SAŠA) (2004–2018)

Brezposelne osebe, delovno aktivno prebivalstvo in stopnja registrirane brezposelnosti po občinah

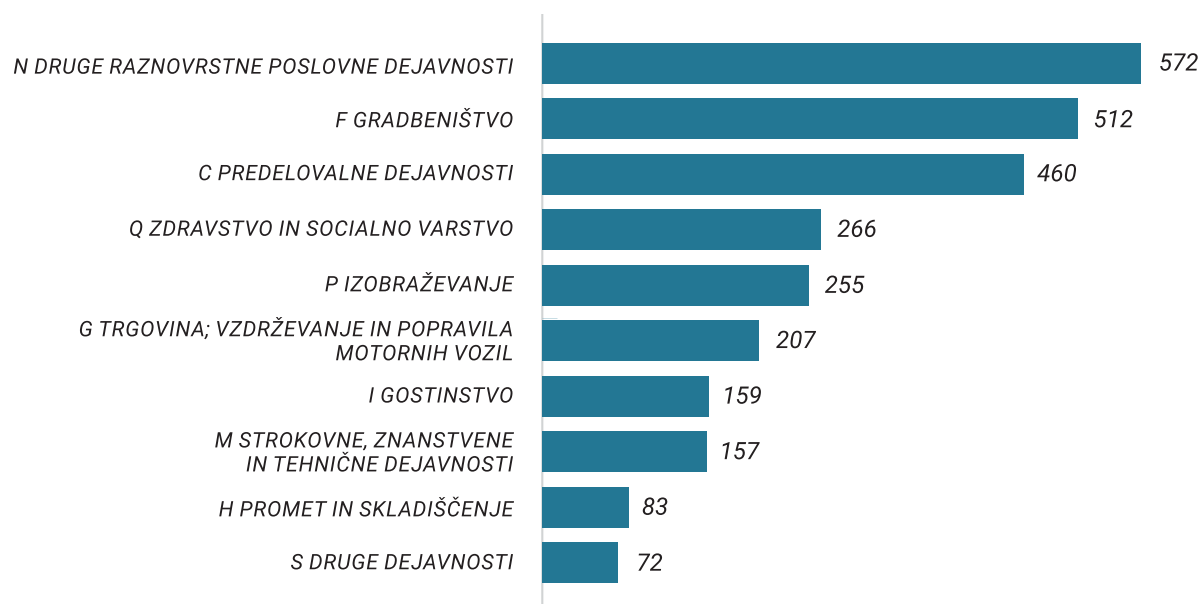
	Registrirano brezposelne osebe	Delovno aktivno prebivalstvo	Stopnja registrirane brezposelnosti
Gornji grad	76	462	7,4
Ljubno	85	1.116	7,8
Luče	74	411	11,4
Mozirje	151	1.080	7,8
Nazarje	110	2.100	8,5
Rečica ob Savinji	89	553	8,6
Solčava	19	171	10,2
Šmartno ob Paki	104	482	7,7
Šoštanj	347	2.494	9,0
Velenje	1.541	15.965	10,8

Struktura priliva registrirano brezposelnih oseb (SAŠA) (I-XII 2017)

Sporočena prosta delovna mesta* po dejavnostih (SAŠA) (I-XII 2017)

Skupno število sporočenih prostih delovnih mest: 2.916

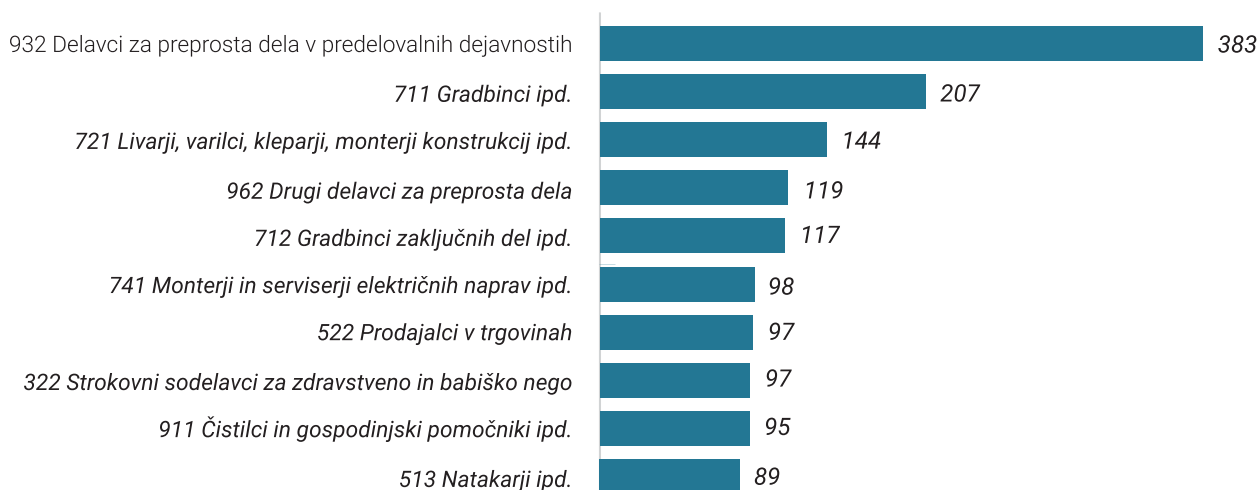

Opombi:

- 10 najpogostejših dejavnosti,
- *z 12. aprilom 2013 je ZUTD-A ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu, zato Zavod nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

Sporočena prosta delovna mesta* po področnih skupinah poklicev (SAŠA) (I-XII 2017)

Skupno število sporočenih prostih delovnih mest: 2.916

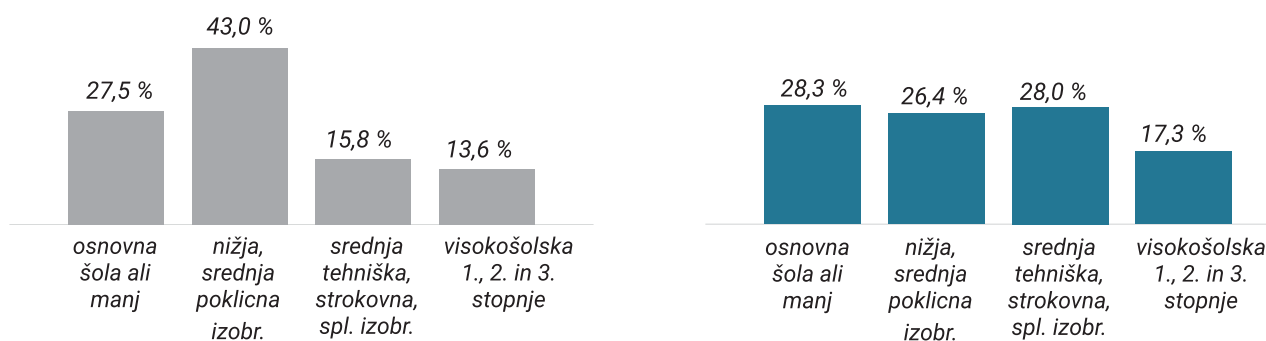
Opombi:

- 10 najpogostejših področnih skupin poklicev SKP-08,
- *z 12. aprilom 2013 je ZUTD-A ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu, zato Zavod nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

Razkorak v izobrazbeni strukturi sporočenih prostih delovnih mest* in registrirane brezposelnosti (SAŠA) (I-XII 2017)

Število prostih delovnih mest: 2.916

Povprečno št. reg. brezposelnih oseb: 2.709

Opomba: *z 12. aprilom 2013 je ZUTD-A ukinil obvezno prijavo prostega delovnega mesta pri Zavodu, zato Zavod nima več podatkov o vseh prostih delovnih mestih v državi.

Struktura brezposelnih oseb po občinah

	Ženske	Stari do 29 let	Stari 50 let ali več	Iskalci prve zaposlitve	Dolgotrajno brezposelni	Invalidi
Gornji grad	50,0	30,3	31,6	21,1	36,8	10,5
Ljubno	58,8	21,2	38,8	12,9	48,2	16,5
Luče	59,5	40,5	32,4	21,6	33,8	14,9
Mozirje	48,3	22,5	38,4	10,6	53,0	13,9
Nazarje	50,0	23,6	36,4	14,5	48,2	20,0
Rečica ob Savinji	55,1	30,3	38,2	18,0	48,3	15,7

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

	Ženske	Stari do 29 let	Stari 50 let ali več	Iskalci prve zaposlitve	Dolgotrajno brezposelni	Invalidi
Solčava	63,2	31,6	36,8	15,8	15,8	5,3
Šmartno ob Paki	62,5	17,3	41,3	9,6	53,8	22,1
Šoštanj	56,8	23,1	34,3	15,6	44,1	20,7
Velenje	55,3	21,0	37,1	14,4	47,2	19,2

Vključevanje v programe APZ

(I-III 2018)

Ukrep/aktivnost/podaktivnost	OS Velenje	Urad za delo				Koroška	Urad za delo	
		Dravograd	Radlje ob Dravi	Ravne na Koroškem	Slovenj Gradec		Mozirje	Velenje
Skupaj APZ	615	39	93	88	93	313	83	219

UKREP 1: USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE

1.1.1.1. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	20	1	3	2	-	6	3	11
1.1.1.2. NPK Potrjevanje	8	-	1	-	-	1	2	5
1.1.1.3. Programi neformalnega izobraževanja in usposabljanja	10	-	-	3	1	4	2	4
1.1.1.4. Lokalni programi neformalnega izobraževanja	8	-	-	1	1	2	-	6
1.1.2.2. Vključitev brezposelnih oseb v podporne in razvojne programe	49	2	6	2	11	21	5	23

Ukrej/aktivnost/podaktivnost	OS Velenje	Urad za delo					Urad za delo	
		Dravograd	Radlje ob Dravi	Ravne na Koroškem	Slovenj Gradec	Koroška	Mozirje	Velenje
1.1.2.4. PUMo Projektno učenje mlajših odraslih	5	-	-	2	1	3	-	2
1.1.4.1. Delovni preizkus	56	6	8	8	14	36	9	11
1.1.4.3. Usposabljanje na delovnem mestu	24	2	2	10	2	16	1	7
1.1.4.4. Usposabljanje na delovnem mestu - mladi	28	1	4	4	5	14	5	9
UKREP 3: SPODBUDE ZA ZAPOSILITEV								
3.1.1.3. Spodbujanje zaposlovanja - Zaposli.me	62	4	4	8	8	24	14	24
3.1.1.4. Spodbude za trajno zaposlovanje mladih	63	5	8	8	11	32	16	15
3.3.1.1. Spodbude za zaposlovanje prejemnikov denarnega	85	8	21	12	13	54	4	27
UKREP 4: KREIRANJE NOVIH DELOVNIH MEST								
4.1.1.1. Javna dela	185	9	35	26	25	95	19	71
4.1.2.3. Priložnost zame–spodbude za zaposl. v nevladnih org. - NVO	1	-	-	-	-	0	-	1
UKREP 5: SPODBUJANJE SAMOZAPOSOLOVANJA								
5.2.1.1. Spodbujanje ženskega podjetništva	11	1	1	2	1	5	3	3

NapZap 2017/II - Napovedane zaposlitve za prvo polovico leta 2018

- 9329 Delavci/delavke za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, d. n.
8159 Upravljavci/upravljavke strojev za proizvodnjo tekstilnih, krznenih, usnjenih izdelkov, d. n.
7222 Orodjarji/orodjarke ipd.
3115 Tehniki/tehnice za strojništvo ipd.
8153 Upravljavci/upravljavke strojev za šivanje oblačil iz tekstilij, usnja, krzna ipd.
7223 Strugarji/strugarke ipd.
7123 Izvajalci/izvajalke suhomontažne gradnje, štukaterji/štukaterke ipd.
7212 Varilci/varilke ipd.
2144 Inženirji/inženirke strojništva ipd.
8332 Vozniki/voznice težkih tovornjakov in vlačilcev
7411 Elektroinštalaterji/elektroinštalaterke
8212 Sestavljavci/sestavljavke električne in elektronske opreme
7115 Tesarji/tesarke ipd.
8121 Upravljavci/upravljavke procesnih strojev za pridobivanje in obdelavo kovin
7211 Livarji/livarke ipd.

Delovna dovoljenja

	Izdana delovna dovoljenja			Veljavna delovna dovoljenja		
	2016	2017	I-III 2018	XII 2016	XII 2017	III 2018
Mozirje	56	74	17	92	128	145
Velenje	224	392	107	376	675	753
Skupaj	280	466	124	468	803	898

Značilnosti in trendi gospodarstva in obrti v SAŠA regiji

Mag. Franci Kotnik

Na območju občin Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje, ki tvorijo SAŠA regijo, je v letu 2016 poslovalo sedem zadrug, 1.103 gospodarske družbe in 2.084 samostojnih podjetnikov. Med samostojnimi podjetniki je bilo 531 obdavčenih na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki niso zavezani k predložitvi letnega poročila, zato so v analizah upoštevani samo rezultati 1.553 podjetnikov, ki so oddali letna poročila.

Navedeni gospodarski subjekti so skupaj zaposlovali 17.342 delavcev, ustvarili 2,3 milijarde evrov prihodkov, od tega polovico na tujih trgih, in ustvarili 632 milijonov evrov neto dodane vrednosti. Gospodarske družbe v SAŠA regiji ustvarijo 93 odstotkov vseh prihodkov in imajo 92 odstotkov vseh zaposlenih v regijskem gospodarstvu, zato v nadaljevanju opisane značilnosti in trendi temeljijo na njihovih podatkih o poslovanju.

Število gospodarskih družb v SAŠA regiji je v zadnjih desetih letih kljub krizi raslo iz leta v leto in se je od leta 2008 povečalo za dobro tretjino, bistveno drugače pa se je v istem obdobju gibal obseg prihodkov, ki je po začetku krize strmo padel, se v letih 2011–2013 začasno povečal, nato pa v letu 2015 padel pod 2,1 milijarde evrov. Leto 2016 je pomenilo odboj od dna.

Število zaposlenih v gospodarskih družbah se je v letih 2008–2014 zmanjšalo z 20.500 na 15.500 oziroma za

četrtno. V zadnjih dveh letih se je število zaposlenih začelo znova povečevati in je v letu 2016 doseglo 15.900.

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah v SAŠA regiji je v letu pred krizo znašala 32.260 evrov in je bila za osem odstotkov in pol nižja od republiškega povprečja. Po padcu v letu 2009 je neto dodana vrednost na zaposlenega v regiji v naslednjih letih naraščala in leta 2012 dosegla 39.535 evrov (takrat je za štiri odstotke preseгла slovensko povprečje), nato pa je v letih 2013–2014 sledil nov padec. Leta 2016 je neto dodana vrednost na zaposlenega v SAŠA regiji znašala 36.934 evrov, kar je nominalno sicer več kot pred krizo, vendar se je zaostanek za republiškim povprečjem povečal na 12,2 odstotka.

Povprečna mesečna plača na zaposlenega v gospodarskih družbah v regiji je leta 2008 znašala 1.221 evrov in je bila za 5,4 odstotkov nižja od slovenskega povprečja. V letih 2010–2014 je bila povprečna plača v regiji višja od republiške, v zadnjih dveh letih pa znova zaostaja; leta 2016 je bila nižja za odstotek.

Pogled v strukturo zaposlenih v gospodarskih

družbah glede na njihovo velikost pokaže, da je več kot polovica (51 %) zaposlenih v velikih gospodarskih družbah, srednje velike gospodarske družbe zaposlujejo petino zaposlenih, slabo petino (18 %) zaposlenih imajo mikro podjetja, preostalih enajst odstotkov zaposlenih pa imajo majhne gospodarske družbe. Takšna struktura zaposlenih je izrazito netipična, če jo primerjamo s slovensko, kjer mikro podjetja namesto 18 zaposlujejo 30 odstotkov vseh zaposlenih, velika podjetja pa namesto 51 »le« 35 odstotkov.

Netipična na slovenske razmere je struktura gospodarskih družb SAŠA regije tudi glede na dejavnost. Predelovalne dejavnosti imajo namreč v regiji prevladujoč položaj: imajo 61 odstotkov vseh zaposlenih in ustvarijo 63 odstotkov vseh prihodkov, 92 odstotkov izvoza in 60 odstotkov čistega dobička. Energetika na drugem mestu ima deset odstotkov zaposlenih, od tega osem odstotkov rudarstvo in dva odstotka oskrba z električno energijo. Na tretjem mestu se nahaja gradbeništvo z osmimi odstotki vseh zaposlenih. Če omenjene deleže seštejemo, ugotovimo, da tri dejavnosti v SAŠA regiji zaposlujejo štiri petine vseh zaposlenih v gospodarskih družbah.

Dominantna vloga predelovalnih dejavnosti ni tipična za slovensko gospodarsko okolje, kjer je njihov delež po številu zaposlenih 37 odstotkov (dve petini manj kot v SAŠA regiji), po čistih prihodkih od prodaje pa 31 odstotkov (polovico manj kot v SAŠA regiji).

72 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarskih družbah v SAŠA regiji imajo družbe s sedežem na območju Mestne občine Velenje, na območju Občine Nazarje je enajst odstotkov zaposlenih, na območju Občine Šoštanj osem odstotkov, na območju ostalih sedmih občin pa je zaposlena preostala desetina delavcev.

V povprečju najvišje plače imajo zaposleni v gospodarskih družbah v občini Nazarje, kjer republiško povprečje presegajo za deset odstotkov. Nad povprečjem regije in države so s plačami samo še v občini Šoštanj, v občini Velenje je povprečna plača skoraj enaka povprečni regijski in republiški plači, v vseh ostalih občinah pa so plače podpovprečne. Najnižjo povprečno plačo imajo zaposleni v podjetjih v občini Rečica ob Savinji, kjer za regijskim povprečjem zaostajajo za 30,5 odstotka, za povprečjem v sosednji občini Nazarje pa za 37,5 odstotka.

Gospodarske družbe v SAŠA regiji so leto 2017 sklenile z bistveno boljšim neto rezultatom kot leto 2016, poslovanje samostojnih podjetnikov pa je bilo podobno predlanskemu, pri čemer so tako družbe kot podjetniki povečali prihodke in število zaposlenih.

Gospodarske družbe so lani povečale število zaposlenih za slab odstotek na 16.046, prihodke pa za 12,5 odstotka na 2,42 milijarde evrov. Čisti prihodki od prodaje so bili višji za dobrih enajst odstotkov in so znašali 2,32 milijarde, izvoz pa je zrasel za skoraj 15 odstotkov na 1,29 milijarde evrov. Čisti dobiček gospodarskih družb je v letu 2017 znašal 69,6 milijona evrov in je bil v primerjavi z letom prej višji za 24,2 odstotka, medtem ko je bila čista izguba manjša za 11,7 odstotka in je znašala 54,7 milijona evrov. Gospodarske družbe so tako lansko leto sklenile z 14,9 milijona neto čistega dobička, predlani je bil njihov neto rezultat čista izguba v višini 1,41 milijona evrov.

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah je v letu 2017 znašala 38.980 evrov in je bila za 5,5 odstotka višja kot leto prej, mesečna plača na zaposlenega pa je znašala 1.591 evrov in je bila v primerjavi s predpreteklim letom višja za 4,6 odstotka.

Kratkoročno lahko pričakujemo nadaljnjo rast gospodarstva, napovedujejo se nove investicije v predelovalnih dejavnostih in turizmu, strateške usmeritve pa so povezane z digitalizacijo, prehodom v krožno gospodarstvo, inovacijami in spodbujanjem podjetništva. Vse naštetu potencira potrebe gospodarstva po sodobnejši infrastrukturi in kompetentnih kadrih.

Zaradi vse večjega pomena kadrov je Gospodarska zbornica Slovenije lanskoletni Vrh slovenskega gospodarstva leta namenila prav tej problematiki. Z vlado in delojemalci je bilo sklenjeno partnerstvo treh generacij za obdobje 2018–2025, ki zajema ukrepe v treh družbenih skupinah. Pri mladi generaciji (do 30 let) je ključni cilj hitrejša vključitev v redne oblike dela in razpolovitev deleža podjetij, ki jim primanjkuje ustrezno usposobljenih kadrov. Ključni cilj za aktivno populacijo je rast povprečne plače, ki bo višja od inflacije in nižja od rasti produktivnosti dela. Pri starejših nad 55 let je potrebno dvigniti stopnjo delovne aktivnosti starejših z 41 na 50 odstotkov.

In kaj lahko v SAŠA regiji sami, brez da se karkoli spremeni na državnem nivoju, storimo na tem področju?

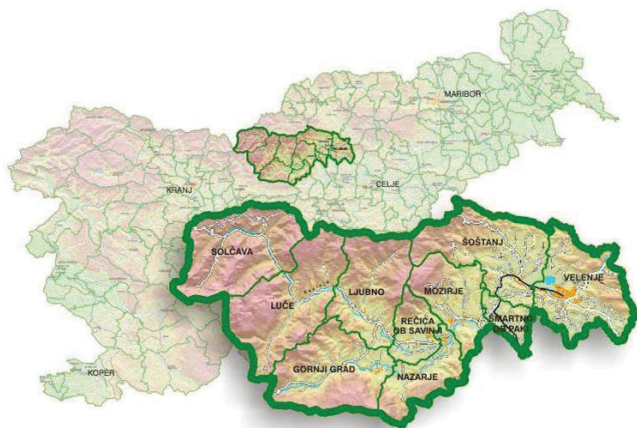
- izboljšamo in optimiziramo izobraževalne programe;
- povečamo število kadrovskih štipendij;
- vzpostavimo in izvajamo karierno orientacijo mladine prek celotnega šolskega sistema;
- vzpostavimo tesnejše sodelovanje izobraževalnega sistema z delodajalci pri razvoju in izvajanju izobraževalnih vsebin;
- promoviramo tehniške poklice za dvig njihovega ugleda v širši javnosti in karierni atraktivnosti pri mladih;
- vzpostavimo sistem dolgoročnega napovedovanja poklicnih potreb delodajalcev za ustreznejše načrtovanje programov izobraževanja in usposabljanja;
- povečamo število delovnih mest zlasti v družbah, kjer dosega več kot 50.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega;

- povečamo vlaganja v izobraževanje in usposabljanje ter izboljšanje kompetenc zaposlenih;
- dvignemo učinkovitost uporabe znanj zaposlenih;
- izboljšamo organizacijo dela in medosebnih odnosov;
- promoviramo zdravje na delovnem mestu;
- več vlagamo v izobraževanje in prilagoditev delovnih mest potrebam starejših;
- vzpostavimo mentorske sheme za prenos znanja starejših na mlajše;
- s skupnimi aktivnostmi delodajalcev in sindikatov povečamo motiviranost starejših za pridobivanje novih znanj in spretnosti.

Gledano iz strateškega vidika bi velik napredek predstavljala vzpostavitev sistema dolgoročnega napovedovanja poklicnih potreb delodajalcev za ustreznejše načrtovanje programov izobraževanja in usposabljanja. Ambicija SAŠA regije bi morala biti, da je na tem področju vodilna v državi, v prid temu govori tudi zelo neugodna demografska projekcija za prihodnje obdobje, ki je ne kaže podcenjevati.

Gospodarstvo SAŠA regije

1.103 gospodarske družbe

1.553 samostojnih podjetnikov

7 zadrug

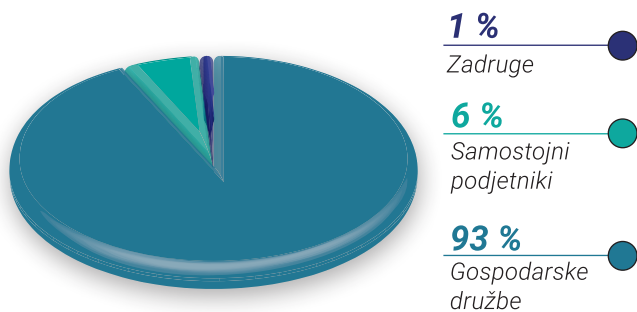
17.342 zaposlenih

2.308.916 tisoč € prihodkov

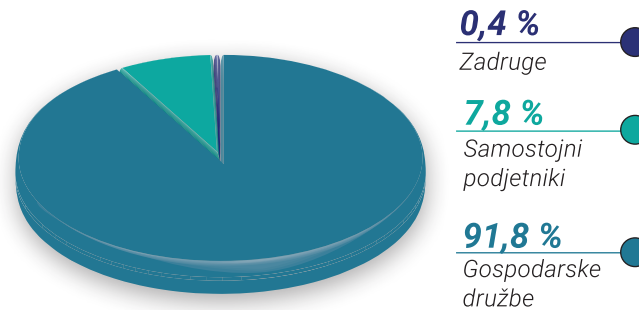
1.145.891 tisoč € prihodkov na tujih trgih

631.924 tisoč € neto dodane vrednosti

Struktura gospodarskih subjektov SAŠA regije po prihodkih

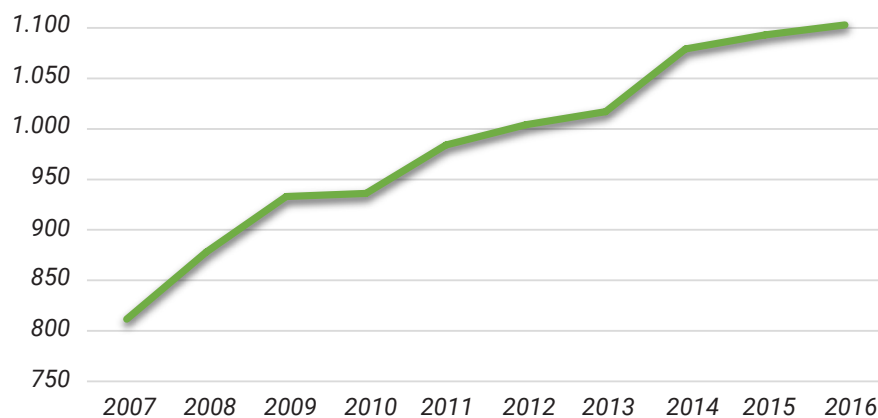
Struktura gospodarskih subjektov SAŠA regije po številu zaposlenih

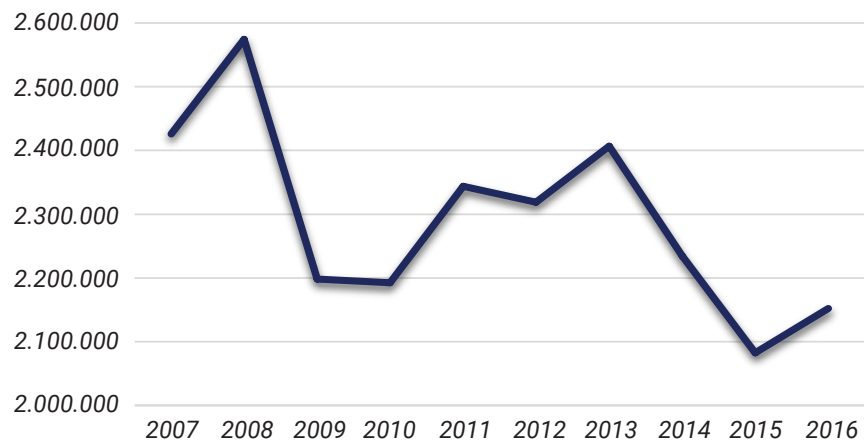

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Število gospodarskih
družb SAŠA regije

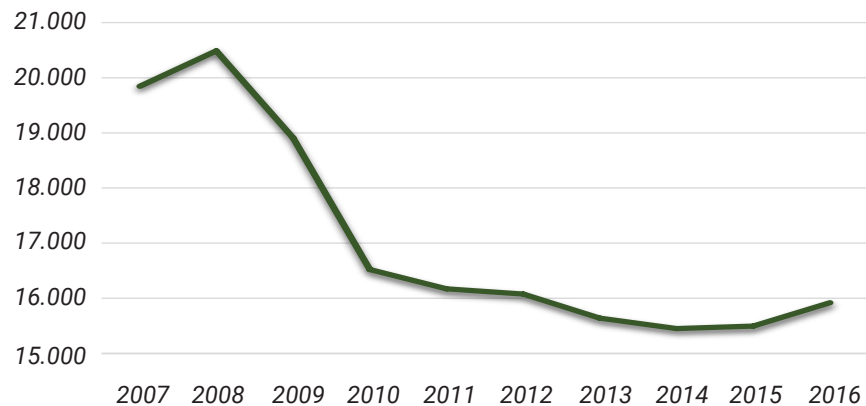
Prihodki gospodarskih
družb SAŠA regije
(v 000 €)

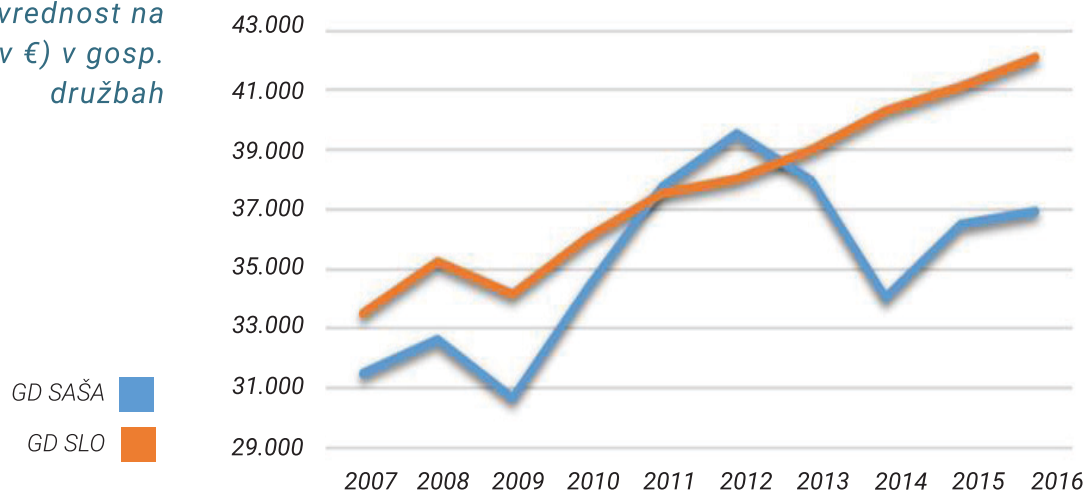

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Število zaposlenih v
gospodarskih družbah
SAŠA regije

Neto dodana vrednost na
zaposlenega (v €) v gosp.
družbah

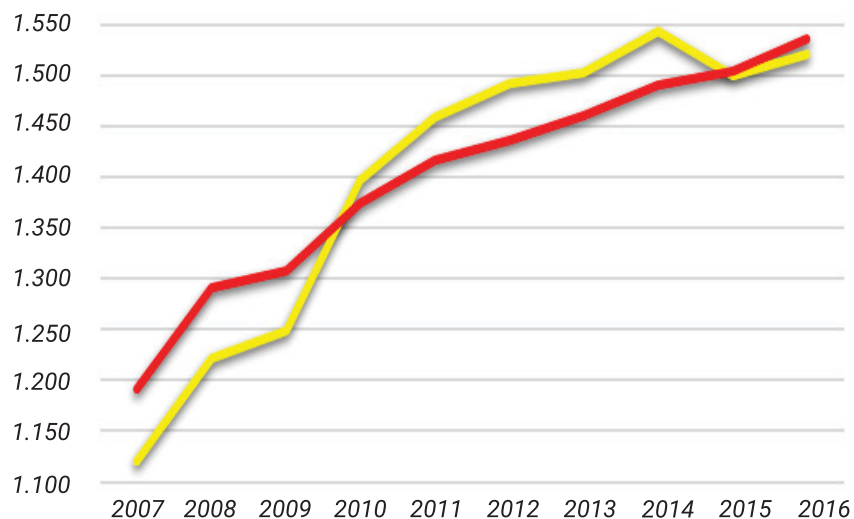

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Povprečna mesečna plača
na zaposlenega (v €) v
gosp. družbah

GD SAŠA
GD SLO

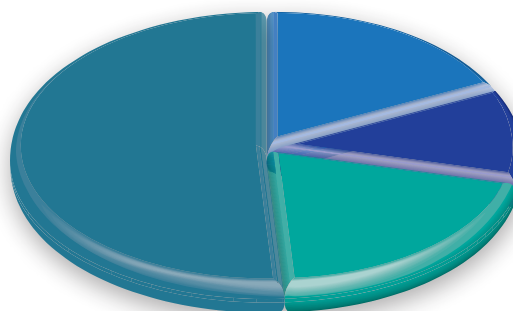
Število zaposlenih v
gospodarskih družbah
SAŠA regije glede na
velikost

51 %
Velike

18 %
Mikro

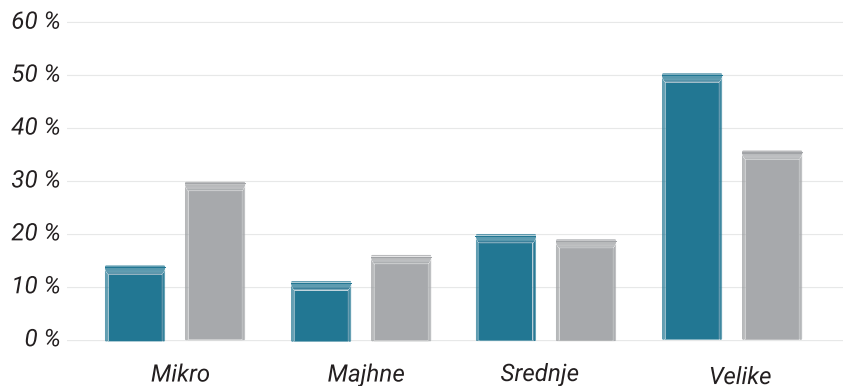
11 %
Majhne

20 %
Srednje

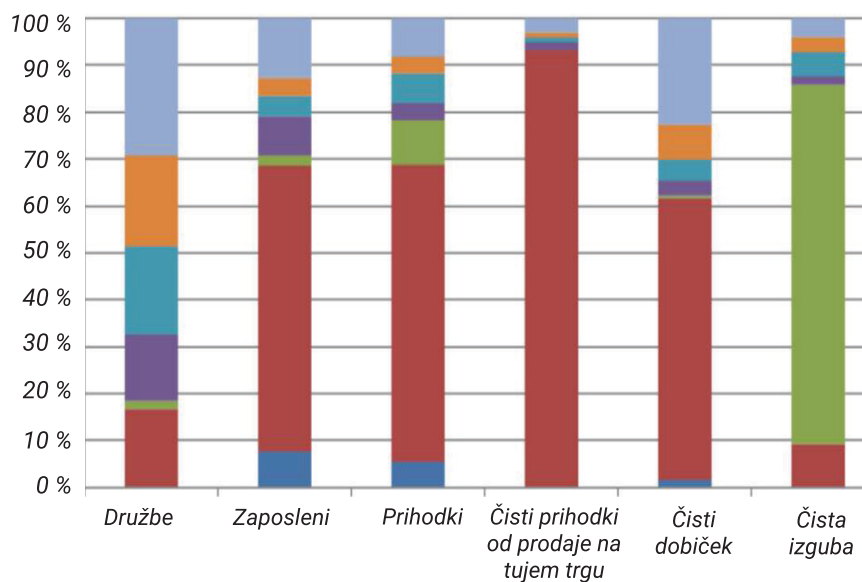
Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije

SAŠA
SLO

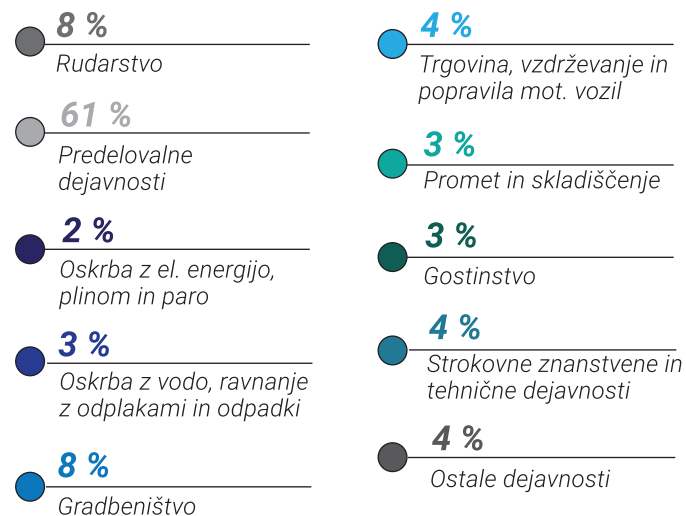
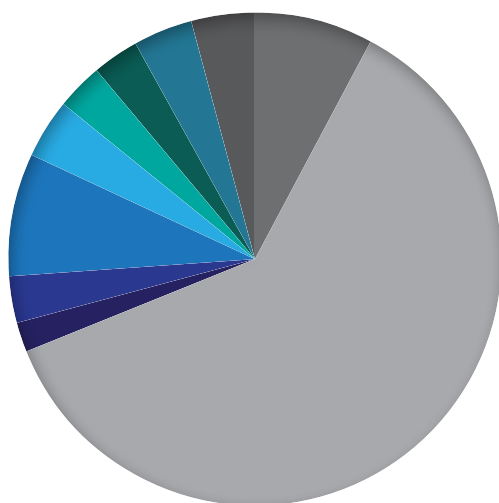

Struktura gospodarskih družb SAŠA regije po dejavnostih

B Rudarstvo
C Predelovalne dejavnosti
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro
F Gradbeništvo
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti
Ostale dejavnosti

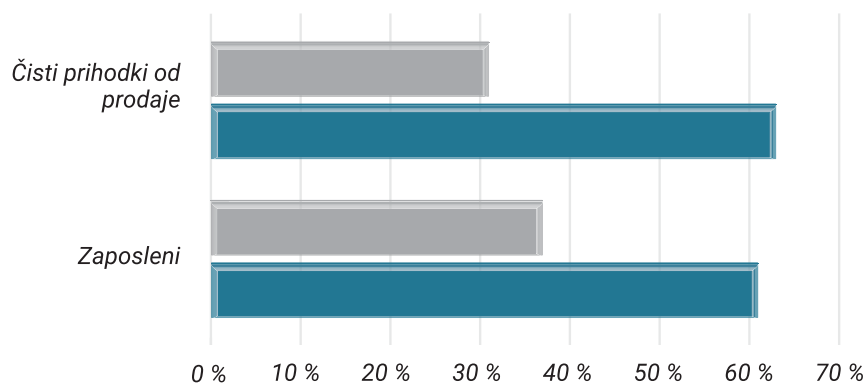

Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije po dejavnostih

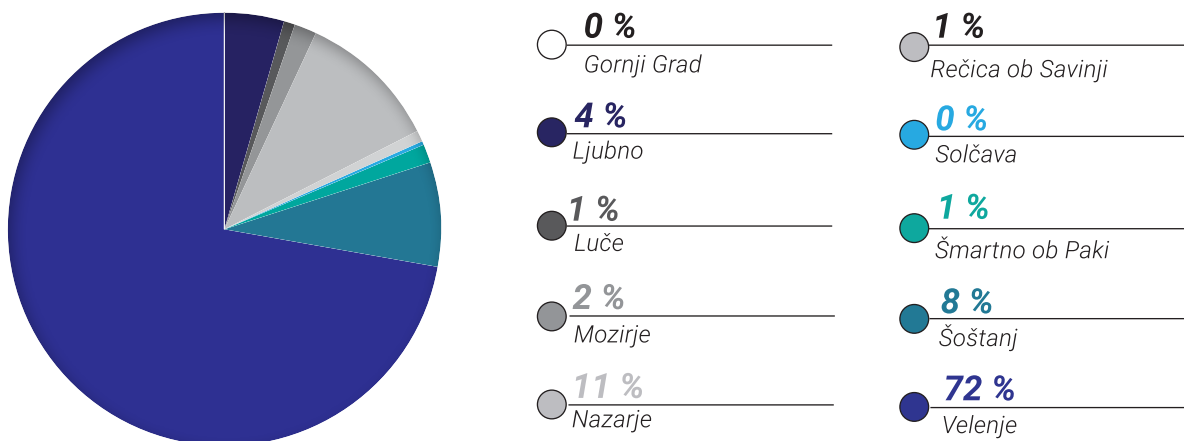

Delež predelovalnih dejavnosti v strukturi GD SAŠA regije in SLO

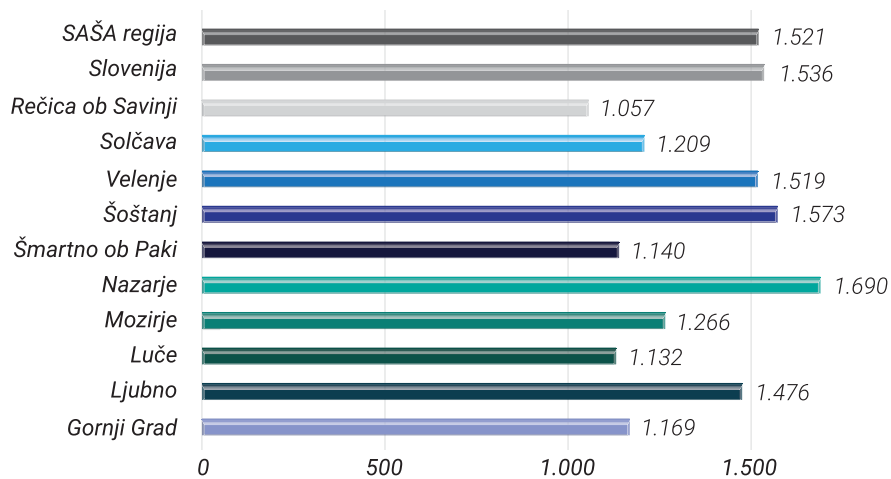
SAŠA ■
SLO ■

Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije po dejavnostih

Povprečna mesečna plača v gosp. družbah (v €) po občinah

Gospodarstvo SAŠA regije 2018+

- **Rast** števila družb, podjetnikov in zadrug
- **Rast zaposlovanja**
- **Investicije** v predelovalnih dejavnostih in turizmu
- **Strateške usmeritve:** digitalizacija, krožno gospodarstvo, inovacije, podjetništvo
- **Potreba po:** sodobnejši infrastrukturi, kompetentnih kadrih.

Razvojno partnerstvo treh generacij 2018–2025

A. Mlada generacija (do 30 let)

- **Cilj:** hitrejša vključitev mladih v redne oblike dela in razpolovitev deleža podjetij, ki jim primanjkuje ustrezno usposobljenih kadrov (trenutno 35 %)

B. Aktivna populacija

- **Cilj:** rast povprečne plače, ki bo višja od inflacije in nižja od rasti produktivnosti dela

C. Starejši (55+)

- **Cilj:** dvig stopnje delovne aktivnosti starejših z 41 na 50 %.

A. Mlada generacija (do 30 let)

- Izboljšanje in optimizacija izobraževalnih programov
- Vzpostavitev sistema dolgoročnega napovedovanja poklicnih potreb delodajalcev za ustreznejše načrtovanje programov izobraževanja in usposabljanja
- Povečanje števila sofinanciranih kadrovskih štipendij
- Vzpostavitev in izvajanje karijerne orientacije mladine prek celotnega šolskega sistema
- Tesnejše sodelovanje izobraževalnega sistema z delodajalci pri razvoju in izvajanju izobraževalnih vsebin
- Promoviranje tehniških poklicev za dvig njihovega ugleda v širši javnosti in karijerne atraktivnosti pri mladih

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

B. Aktivna populacija

- Rast števila delovnih mest v družbah, ki dosegajo več kot 50.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega
- Vlaganje v izobraževanje in usposabljanje ter izboljšanje kompetenc zaposlenih
- Dvig učinkovitosti uporabe znanj zaposlenih
- Izboljšanje organizacije dela in medosebnih odnosov
- Promocija zdravja na delovnem mestu

C. Starejši (55+)

- Več vlaganj podjetij v izobraževanje in prilagoditev delovnih mest potrebam starejših
- Vzpostavitev mentorskih shem za prenos znanja starejših na mlajše
- Promocija zdravja na delovnem mestu
- Izboljšanje organizacije dela in medosebnih odnosov
- Skupne aktivnosti delodajalcev in sindikatov oziroma predstavnikov zaposlenih za povečanje motiviranosti starejših za pridobivanje novih znanj in spretnosti

Kakšno poslovno okolje pričakujejo podjetniki v SAŠA regiji?

Bogomir Strašek

Nekaj vprašanj o podjetništvu

- Ali podjetje nastane zaradi ekonomske „prisile“?
- Ali je podjetništvo priložnost za bogatenje?
- Ali je podjetništvo tudi hobi?
- Ali je podjetništvo odgovornosti do okolja, zaposlenih idr.?
- Ali je podjetništvo posledica inovativnosti, podjetje se razvije iz ideje, inovacije?
- Ali je podjetništvo državljanska dolžnost?
- Ali je podjetništvo cenjeno?
- Žlahtno družinsko podjetništvo

Kakšno poslovno okolje potrebujemo?

- **Stabilne politične in gospodarske razmere**
- **Varno okolje**
- **Pravno državo in nekoruptivnost**
- **Enostavno in razumljivo zakonodajo**
- **Vitko in učinkovito državno upravo**
- **Nizke davke**
- **Dobra podpora izobraževalnega sistema**
 - ♦ *Dobro strokovno usposobljeni kadri*
 - ♦ *Dovolj kadrov s kompetencami, ki jih potrebuje gospodarstvo*

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Podjetja moramo veliko denarja in časa vložiti v usposabljanje novih sodelavcev za delo in usposabljanje dijakov in študentov (problem so tisti, ki jih ne moremo vključiti v delo, ampak jih samo učimo). Pri tem nastanejo visoki stroški: osebje, ki skrbi za usposabljanje, plače, slabi izdelki, povzročene okvare ...

Za globalno konkurenčnost potrebujemo odgovorne osebe – sodelavce: VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE.

Enostavni in kratki postopki za ustanovitev podjetja

Enostavni in kratki postopki za gradnjo objektov:

- ◆ *Poenostaviti in skrajšati postopke za pridobivanje soglasij*

Na mnenje agencije za okolje o potrebnosti presoje vplivov na okolje smo čakali 5 mesecev. Mnenje smo dobili na osnovi posebne urgence. Primer Magna: takšna angažiranost drž. organov ne sme biti izjema, ampak pravilo ZA VSE.

- ◆ *Več pristojnosti lokalnim skupnostim*

Npr. če je zgrajena poslovna cona za določeno dejavnost, zakaj je potrebno nato za vsako gradnjo v tej coni pridobivati vsa soglasja.

- ◆ *Več odgovornosti lokalnih skupnosti*

• **Podpora konkurenčnosti gospodarstva**

- ◆ *Razbremenitev plač*
- ◆ *Fleksibilnost podjetja in zaposlenih* (delovni čas, nadure, enostavni postopek za prekinitev del. razmerja). Rešujemo s študenti, nadurnim delom, upokojenci, zaposl. za določen čas ...
- ◆ *Enostavni postopki za zaposlovanje tujcev*
- ◆ *Za vsak ukrep ali zakon naj gospodarstvo (GZ) presodi, ali je dober za povečanje konkurenčnosti*
- ◆ *Boj proti lobijem, ki si skozi zakone in predpise priskrbijo delo na račun podjetij* (npr. strelovod meritve, požarni predpisi, npr. hidrant, voda – višina računa je odvisna od tega, kakšen je Φ priključne cevi).

♦ *Dobra infrastruktura* (ceste, omrežja, kakov

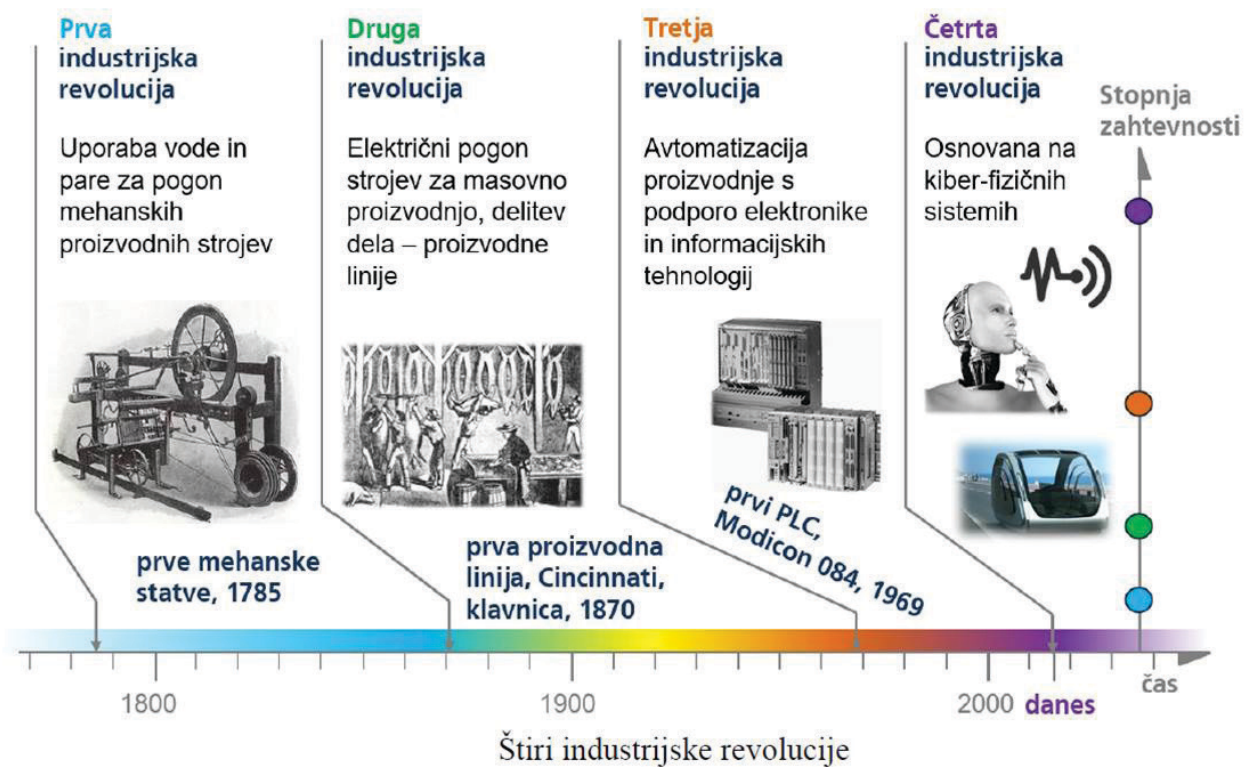
- **Prevzem nevarnih odpadkov** (po požaru v Kemisu) npr. ne prevzemajo odpadnih emulzij
- **Nelojalna konkurenca na trgu delovne sile** (bolje plačujejo na račun izogibanja plačilu davkov, dajatev)
- **Podpora vlaganjem v razvoj**
 - ♦ *Nadaljevati z davčnimi olajšavami* za vlaganja v razvoj proizvodov, procesov in zaposlenih iz naslova investicijskih vlaganj
 - ♦ *Enakopravnost slovenskih in tujih vlagateljev - podjetij pri sofinanciranju države*

Kako „pognojiti“ gospodarsko okolje za rast novih podjetij?

Novi podjetniki se v začetnem obdobju soočajo z velikimi tveganji:

- Projekt oz. podjetniška ideja
- Kupci – naročila
- Finančna sredstva, kredit: dostop do poceni kreditov z moratoriji na obdobje do začetka vračanja projekta in ročnostjo kot je doba projekta
- Zaposleni: fleksibilna zakonodaja in enostavnost prekinitve delovnega razmerja

Industrija 4.0

Vloga lokalnih skupnosti pri zagotavljanju višjega življenjskega in poslovnega okolja v SAŠA regiji

Mag. Iztok Mori

Vloga lokalnih skupnosti je bistvenega pomena pri zagotavljanju kvalitetnega življenja občanov in občank. Naloge občin so zakonsko določene, prav tako njihovo financiranje. Vendar ima vsaka lokalna skupnost svoje posebnosti, in sicer glede pridobivanja sredstev financiranja, nabora in načina izvajanja nalog. Lokalne skupnosti namreč lahko svoje naloge, kljub temu da so zakonsko določene, realizirajo na različne načine in v različnem obsegu. Prav tako pa lahko dodajo še določene lastne projekte, ki jih izvajajo za boljše kvaliteto življenja v kraju.

Kako pridobiti sredstva za financiranje projektov, je prvi velik izziv, s katerim se soočamo v vseh lokalnih skupnostih. Tista regija ali lokalna skupnost, ki bo uspešnejša pri tem, bo svoje naloge lahko opravila bolje in hitreje. S tem bo posledično tudi življenje v tej lokalni skupnosti praviloma boljše, bolj kvalitetno in tudi ljudje bodo bolj zadovoljni.

Veliko pa je odvisno tudi od zaposlenih v občinski upravi.

V referatu predstavljam naloge občine in prakso, kako jih uresničuje Mestna občina Velenje. Nalog in projektov, ki jih Mestna občina Velenje izvaja za svoje občanke in občane, je res veliko. Težko je določiti, katere so bolj

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

in katere manj pomembne, ker vse pomenijo strateško celoto nalog in ukrepov, ki se dopolnjujejo in tvorijo vse, kar lokalna skupnost ponuja svojim občankam in občanom.

Prepričan sem, da je življenje v mestni občini Velenje, tudi zaradi vseh projektov, ki jih izvajamo v lokalni skupnosti, zelo kvalitetno.

Naloge občine

*Zakon o
lokalni samoupravi*

21. člen

Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena "(izvirne naloge)", ki jih določi s splošnim aktom občine alo so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

22 nalog

- **upravlja** občinsko premoženje;
- **omogoča** pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva;
- **načrtuje** prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči;
- **ustvarja** pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
- v okviru svojih pristojnosti **ureja, upravlja in skrbi**, za lokalne javne službe;
- **pospešuje** službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo,

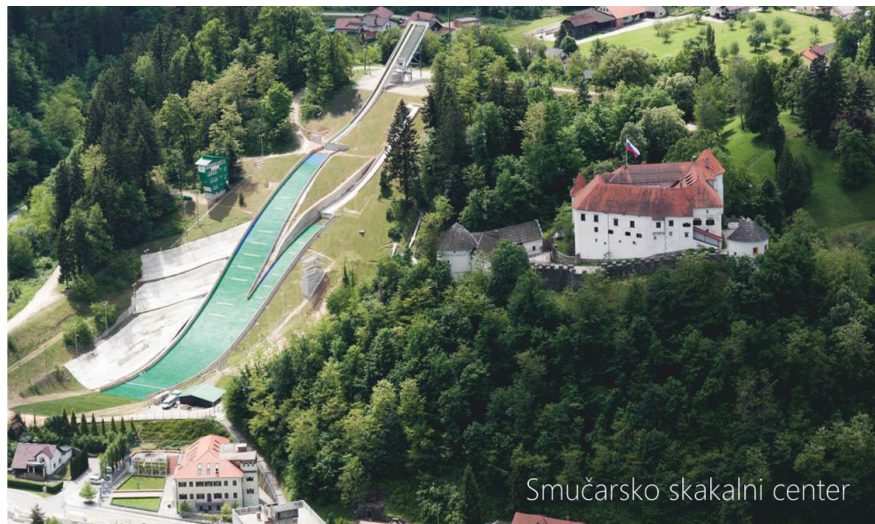
- osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
- **pospešuje** službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
 - **skrbi** za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
 - **ureja in vzdržuje** vodovodne in energetske komunalne objekte;
 - **ustvarja pogoje** za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev;
 - ž pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko, dokumentacijsko, društveno, in drugo, dejavnost na svojem območju;
 - **pospešuje** razvoj športa in rekreacije;
 - **pospešuje** kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju;
 - **gradi, vzdržuje in ureja** lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva;
 - **opravlja** nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami;
 - **organizira** komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini;
 - **skrbi** za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;
 - **organizira** pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;
 - **organizira** opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
 - **določa** prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno;
 - **sprejema** statut občine in druge splošne akte;
 - **organizira** občinsko upravo;
 - **ureja** druge lokalne zadeve javnega pomena.

Projekti, ki prispevajo k višji kvaliteti življenja

- **Hitra cesta/3. razvojna os** – nova avtocestna povezava
- **Sofinanciranje investicij na kmetijskih gospodarstvih** – boljša opremljenost kmetijskih gospodarstev, lažja in kvalitetnejša obdelava kmetijskih površin,
- **Mestna tržnica Velenje** – prodaja lokalnih produktov podeželja,
- **Vrtički** – aktivno preživljanje prostega časa, oskrba s hrano,
- **Monitoring vodotokov in jezer** – varstvo okolja,
- **Kolesarske poti (CPS)** – kolesarska mreža, povezava s sosednjimi regijami,
- **Poslovna cona Stara Vas** – razvoj gospodarstva,
- **Mestna blagajna** – plačevanje položnic brez provizije od 1. 7. 2010,
- **WiFi omrežje** – nadgradnja brezplačnega brezžičnega omrežja WiFi Velenje,
- **Brezplačno pravno svetovanje** – brezplačna pravna pomoč za občanke in občane,
- **SAŠA inkubator** – nova podjetja, nova delovna mesta, zadržati mlade talente v regiji,
- **Socialno varstvo** – enkratne denarne pomoči za novorojence, enkratne izredne denarne pomoči, stroški pokopa (osnovnega), program Javna kuhinja, program Varna hiša, program Center za brezdomne osebe, projekt Donirana hrana, program Osebna asistenca, javni razpis za sofinanciranje socialnih in zdravstvenih projektov, sofinanciranje programa Rdeči križ Slovenije, ipd.,
- **Zdravstveno varstvo** – plačilo stroškov pogrebnih govorov, mrliški ogledi, obdukcije in preiskave, ipd.,
- **Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline** – financiranje gibanja,
- **Hiša znanosti** – Vzorčno mesto,
- **Infrastruktura na področju športa in nadstandardnih objektov** – adrenalinski park, pump track, drsališče, Smučarskoskialni center, Javni razpis za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa v MOV in nadpovprečnih športnih rezultatov,
- **Vrtec Velenje** – dovolj prostorskih kapacitet za vse otroke,
- **Festivali** – Pikin festival, festival mladih kultur Kunigunda, Dnevi mladih in kulture, festival vezenja, JAZZ festival in klinika,
- **Hiša bendov** – kulturno ustvarjanje za mlade,

- Prireditveni oder in prostor ob Velenjskem jezeru,
- **Štipendije za deficitarne poklice** – 50. 000 evrov,
 - **Nakup brezplačnih zvezkov za šolarje,**
 - **Brezplačni mestni promet** - LOKALC, BICY, brezplačni avtobusni prevozi po mestu in brezplačna izposoja mestnih koles,
 - **Oskrba s pitno vodo in odvajanje ter čiščenje odpadnih, padavinskih voda,**
 - **Urejanje in vzdrževanje cestne infrastrukture ter javnih prometnih površin,**
 - **Javni pitniki po mestu,**
 - **Posebni programi pomoči v primeru nesreč** – npr. odprava posledic plazov
 - **Oddaja poslovnih prostorov v lasti MOV v najem ali brezplačno uporabo** – 39 društev,
 - **Spodbujanje podjetništva (vsakoletni javni razpis)** –

razvoj novih produktov in programov z večjo dodano vrednostjo in odpiranje novih delovnih mest,

- **Podjetniško svetovanje** - s SAŠA ORO, SAŠA INKUBATORJEM, v pripravi je svetovanje, ki ga bo izvajala tudi Obrtna zbornica Velenje,
- **Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov na področju turizma**, Počitniško delo „Čisto moje mesto“, skrb za urejeno in čisto okolje, spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja, sklepanje novih prijateljskih vezi, finančna pomoč mladim oziroma njihovim družinam, krepitev zavesti o pomenu zdravega in čistega bivalnega okolja ter pozitiven odnos do urbane opreme,
- **Prvi posredovalec** - zmanjšanje števila mrtvih ob srčnih zastojih in takojšnje nudenje prve pomoči v bolj oddaljenih krajih. Poleg reševalcev Zdravstvenega doma Velenje, se aktivirajo tudi gasilci po posameznih gasilskih društvih, ki so za to usposobljeni in opremljeni,
- **Srcu prijazna občina** - povečati splošno varnost in z uporabo aplikacije iHELP omogočiti hitrejše reševanje v primeru kriznih dogodkov, ki bi ogrožala življenje,
- **Javni razpis za izbiro letnih programov veteranskih in častniških organizacij ter**

projektov gasilskih organizacij v Mestni občini Velenje,

- **Brezplačni dogodki** – Večeri v amfiteatru, Velenje – mesto zdravja, Razvajaj se v mestu, Promenada okusov, Skok v poletje, Tek očkov in Velenje se predstavi, ipd.,
- **Javni natečaj za najlepše celovito urejen prostor v mestnem središču** – privlačne nagrade za podjetnike v mestnem središču,
- **Koledarček dogodkov** – spletna in tiskana verzija koledarja dogodkov/prireditev,
- **Javni razpis za sofinanciranje programov/projektov/prireditev**, ki niso predmet drugih financiranj v Mestni občini Velenje,
- **Financiranje prireditev v krajevnih skupnosti in mestnih četrtih,**
- + ...

Priznanja MO Velenje

2015–2018

- **Najboljši kraj za kopanje v Sloveniji** (Velenjska plaža 2016)
- **3. najprijaznejša občina po oceni tujih državljanov** (Turistična patrolja 2016)
- **Bronasti znak „Slovenia Green Destination**

2016“

- Razvojno najbolj prodorna občina v regiji med Koroško in Posavjem 2016
- 2. mesto „Naj javno stranišče 2016“
- Zmagovalci natečaja „En. občina 2016“
- Najlepše urejeno in najbolj gostoljubno večje mesto 2015 (7 x 1. mesto, 4 x 2. mesto)
- Ambasador transparentnosti za leto 2015
- Varno mesto
- Invalidom prijazno mesto
- Starosti prijazno mesto
- Otrokom prijazno Unicefovo mesto
- Mladim prijazna občina
- Srcu prijazna občina „iHELP“
- Prostovoljstvu prijazno mesto
- Planetu Zemlja prijazna občina

Turizem in prireditve

1000+
prireditev

- **Pikin festival**
- **Rudarski praznik – Skok čez kožo**
- **Kunigunda**
- **Poletne kulturne prireditve**
- **Dnevi mladih in kulture**
- **Mednarodni atletski miting**
- **Adventure Race Slovenia**
- **Jadralna regata**
- **Mednarodni festival vezenja**
- **Številni sejmi, glasbeni in plesni festivali, tradicionalni koncerti**
- **Skok v poletje**
- **Promenada okusov ter Čarobna promenada**
- **Velenje se predstavi**
- **Podjetno Velenje**
- **Velenje – mesto zdravja**
- **Razvajaj se v mestu ...**
- **Velenje – evropska prestolnica kulture 2012 – partner** (več kot 400.000 obiskovalcev prireditev)

Zakonsko nepredpisane naloge

1.308.963 EUR

je v letu 2017 namenjenih za
pomoč občanom

- Odbor za pomoč občankam in občanom
- Projekt »Velenje, starosti prijazno mesto«
- Zavetišče za brezdomce in javna kuhinja ter projekt „Viški hrane“
- Pogrebni stroški
- Subvencija najemnin
- Dotacije za delovanje (najemnine)
- Enkratne izredne denarne pomoči
- Sofinanciranje socialnih in zdravstvenih programov/projektov
- Varna hiša Velenje
- Dnevni centri za posamezne skupine in brezplačno pravno svetovanje
- Denarna pomoč ob rojstvu otroka in program OZ RK Velenje
- Projekt „Občina po meri invalidov“
- Dislocirana pisarna Belega obroča (pomoč žrtvam nasilja ...)
- Mestna blagajna (plačevanje položnic brez provizije)
- Center ponovne uporabe (CPU)
- Brezplačen mestni potniški prevoz Lokalc in brezplačna izposoja koles Bicy

Podpora razvoju gospodarstva

- SAŠA INKUBATOR
- SAŠA ORA
- Razširitev poslovne cone Stara vas
- Znižanje NUSZ
- Projektna skupina
- Znižan komunalni prispevek
- Dobra komunalna infrastruktura
- Vzpodbujanje podjetništva – razpis

Dejstva in napovedi ... o bodočem razvoju lokalnih skupnosti

- **40–50 % služb in poklicev se bo spremenilo v obdobju 7–10 let,** (velika odgovornost izobraževalnih ustanov – kompetence)

- **Mesta se najraje učijo od ostalih mest „kradejo ideje drugih mest in občin“.** Se seznanijo z dobro prakso, z pozitivnimi in negativnimi vidiki, popravijo napake in uresničijo idejo v svojem mestu. **Ampak „niso vsa mesta enaka“**
- **Do 2025 bo javni prevoz**

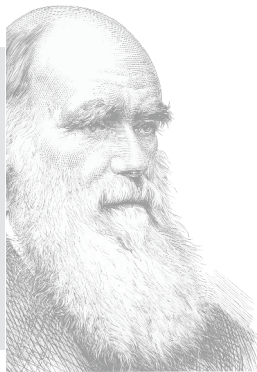
v vseh mestih na „0“ onesnaženju

- **Thomas Geisel, župan Dusseldorfa:** "Mesto ima na leto 1,5% rast prebivalcev in gospodarstva. Brezposelnosti praktično ne poznajo. Prebivalci mesta vse bolj spoznavajo, da avto ni več statusni simbol,

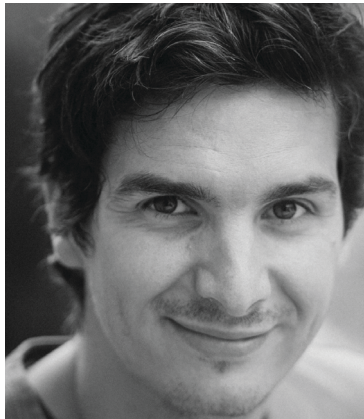
ampak vse bolj uporabljajo javni prevoz." Pri razvoju mest se ne preveč ukvarjati s strategijami. Mesta naj rešujejo probleme sproti, iščejo izboljšave in razvoj mesta bo šel naprej.

- V nekaj desetih letih bo v mestih in urbanih okoljih živel 90 % vseh ljudi (mesta bodo tekmovala med sabo)
- Citymakers
- Kakršnekoli izboljšave in rešitve iščemo v mestu, mora odpraviti določeno težavo ali problem mesta, biti mora ekonomsko vzdržna in socialno ter družbeno sprejemljiva, se pravi da jo morajo ljudje vzeti za svojo in jo uporabljati.

*It is not the strongest of the species that survive,
nor the most intelligent,
but the one most responsive to change.*

Charles Darwin
(1809 – 19. april 1882)

Kako mladi razmišljajo o kvaliteti življenja v SAŠA regiji?

Islam Mušič

V letih 2017 in 2018 smo na pobudo JZ Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA (CRTI), v sodelovanju s Fakulteto za energetiko (mag. Sonja Novak), Visoko šolo za varstvo okolja, Velenje (doc. dr. Natalija Špeh), Šolskim centrom Velenje (Andrej Vasle), SAŠA Inkubatorjem (Islam Mušič) in Mladinskim centrom Velenje (Marko Pritržnik) opravili SWOT analizo z mladimi v SAŠA regiji. Spraševali smo jih o tem kako razmišljajo o kakovosti življenja v SAŠA regiji in kako se počutijo. Glavni del raziskave je bil opravljen v letu 2017, ponovna raziskava, sicer v manjšem obsegu, je bila opravljena v letu 2018. Razlik o tem kako mladi vidimo kakovost življenja v SAŠA regiji v letih 2017 in 2018 ni bilo moč zaznati, saj so se odgovori v letu 2018 v veliki meri prekrivali z odgovori v letu 2017.

Mladi smo izpostavili priložnosti, ki so nam dane. Pohvalili smo razvitost infrastrukture in podpornega okolja. Priložnosti za razvoj je veliko in želimo, da se ta trend nadaljuje. Pogrešamo odprtost večjih podjetji, ki se po našem mnenju ne zavedajo priložnosti, ki jih ponujamo mladi. Premalo zaposlitev je za visokoizobražene kadre v SAŠA regiji ter s tem premalo priložnosti, da svoje ideje udejanijo.

Mladi si želimo ostati v regiji, saj nas nanjo vežejo spomini, poznanstva in narava. Izkoristiti želimo priložnosti, ki jih regija ponuja.

Mladi se zavedamo razmer, kakršne so v regiji in želimo prevzeti odgovornost za njen razvoj nase. Želimo si družbe razvoja, družbe znanja in družbe pravičnosti. Družba pri nas se spreminja, a zelo počasi in mlade skrbi, da če se ne bomo znali prilagoditi spreminjanju sveta, se bo svet toliko odmaknil od nas, da ga bomo težko dohiteli. Potrebni bodo skoki, tako v razvoju kot v pogledu na mlade in njihove ideje. Svet se je že spremenil in mi tem spremembam moramo slediti.

Mladi smo v pogovoru veliko pozornosti namenili tudi razmišljanju o našem pogledu na prihodnost. Želimo si manj negativizma, več spodbujanja in zaupanja s strani starejših. Zavedamo se, da lahko spremembi razmišljanja družbe kot celote, pripomoremo tudi mi.

Mladih ne smemo stereotipno obtoževati lenobe in nezainteresiranosti. Želimo si, da se nas obranava enakovredno. Ne želimo čakati več let na priložnosti, saj se svet hitro spreminja in če mladih, svežih idej ne bomo znali podpreti z izkušnjami starejših, bomo zamudili priložnosti, ki jih bo težko nadomestiti. Starejši imajo več izkušenj, mladi več idej, če bomo znali vzpostaviti medsebojno zaupanje lahko ustvarimo družbo znanja, razvoja in pravičnosti.

Poti do tega zaupanja je več. Najprej se je potrebno odločiti, da bomo drug drugemu dali priložnost in da bomo poizkusili. Zaupanje ni stikalo, je občutek, je process. A če tega zaupanja ne bomo zgradili, bomo težje sodelovali. Podjetja in organizacije se bodo morale zavedati, da se je bitka za dober kader že začela. Kdor bo odprl vrata (z več projekti) in bo delal na zaupanju, bo dobil v svoje vrste kader, ki bo sledil njihovi viziji prihodnosti in ne bo delal le zaradi višine plače. Kot smo že omenil, mladi si v tej regiji želimo ostati. Zgradimo skupaj takšno okolje, da bo to našo željo mogoče udejanjiti.

SWOT analiza Kako mladi razmišljajo o kvaliteti življenja v SAŠA regiji?

- Swot analizo so opravljali posamezniki pri svojih organizacijah.
- Analiza je bila opravljena v obliki pogovora v skupinah.
- Število udeležencev: 200+
- Način analiziranja: v skupinah
- Čas opravljanja analize: 2017, 2018

Prednosti

- Razvito gospodarstvo
- Ugodne možnosti za zaposlitev
- Možnost športnega udeleževanja
- Varno, sočutno okolje – ljudje pripravljeni pomagati
- Počitniško delo
- Naravne lepote
- Razvita javna infrastruktura, ki se še razvija
- Nizki stroški bivanja glede na kakovost
- Povezanost, poznanstva se gradijo že od otroštva
- Enostaven dostop do institucij

Slabosti

- Manj delovnih mest za višje izobražene
- Težka prva zaposlitev,
- Sistemske ureditve (ZZZS) niso kakovostne
- Pomanjkanje družabnega življenja za mlade (ni prostorov, ni dogodkov)
- Premajhna zainteresiranost gospodarstva za sodelovanje z mladimi
- IT-infrastuktura (internet izven mest)

- Ni družbe znanosti! Ljubosumje, politika in strah ovirajo ideje
- Pomanjkanje družbene konstruktivnosti, preveč negativnosti in opravljanja
- Zaprtost podjetij, nezaupljivost do novosti, težko je premikati ustaljene vzorce
- Ni strategije razvoja celotne regije
- Ne vemo, ali bi bili turistično, industrijsko mesto, IT, energetika ...
- Nezaupanje do tujcev

Priložnosti

- Možnost razviti lokalno samooskrbo
- Zastaviti strategijo za načrtovanje prostora, ohranjanje zelenih površin
- Premalo izkoriščena turistična ponudba regije in mest; kar deluje, povečati
- Urejanje infrastrukture navzven, avtocesta
- Medgeneracijsko povezovanje, širjenje odprte družbe skozi multikulturnost
- Povezovanje različnih zavodov in podjetij za družbeno dobro (win-win)
- Razvoj tehnologije na področju energetike, veliko kakovostnega visokoizobraženega kadra, ki bi rad ostal v regiji
- Več podjetniškega znanja med širšo množico
- Startup miselnost med vse
- Imamo veliko izkušenj in znanja, ki je razdeljeno po različnih podjetjih, skupaj bi bili močnejši
- Kader se po študiju vrača v domači kraj z veliko novega, svežega znanja, ki ga še ne izkoriščamo

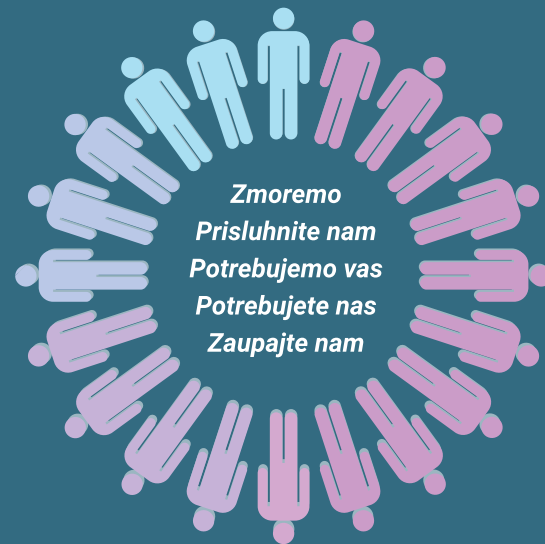
»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Nevarnosti

- Beg možganov bo naredil preveliko vrzel, ki je ne bomo zapolnili
- Že uveljavljena podjetja ne sledijo toku sprememb, priložnosti mladim ne dajo
- Preveč odvisni od velikih podjetij
- Premalo podjetij, ki bi se ukvarjala s storitvami z visoko dodano vrednostjo
- Še vedno smo mesto delavcev. V kolikor se ne prestrukturiramo, bomo zamudili vlak
- Prekarno zaposlovanje mladih (brez dolgotrajne varnosti)
- Načrtovanje sočasne rabe različnih dejavnosti
- Če ne bomo sprejemali novitet, bomo zaostali, saj se svet giba hitreje kot nekoč
- Negativna miselnost!

Prihodnost?

- Potrebna je strategija, vizija!
- Mladi želimo prevzeti odgovornost; želimo si več sodelovanja in povezovanja
- Sposobni smo si sami pomagati
- Radi imamo regijo, v njej se počutijo dobro
- Potrebna je sprememba miselnosti v družbo znanja in razvoja
- Preveč negativnosti, nezaupanja in posledično nesodelovanja
- Turizem je karta, s katero še nismo dobro odigrali

Mehanizmi za učinkovito izobraževanje na Šolskem centru Velenje

Janko Pogorelčnik

Na Šolskem centru Velenje se na eni strani soočamo z zmanjšanjem števila dijakov in študentov, na drugi strani pa z velikim zanimanjem gospodarstva za poklice, za katere izobražujemo. Znotraj SAŠA regije se podjetja in lokalne skupnosti zavedajo problema bodočih kadrov. V zadnjem času se je močno povečalo število razpisanih štipendij, vendar danes to največkrat ni dovolj. Mladi hitro primerjajo in se odločajo na osnovi službe, plače, reševanja stanovanjskega problema, splošne kakovosti življenja. Da bomo mlade zadržali v naši regiji, moramo skladno razvijati vsa področja – šolstvo pa je gotovo eno od najpomembnejših.

Šolski center Velenje je izobraževalno središče Šaleške doline in Savinjsko-šaleške regije s širšim zaledjem in eden največjih izobraževalnih centrov v Sloveniji. Sestavlja ga pet srednjih šol s 26 programi, Višja strokovna šola s 6 programi, Medpodjetniški izobraževalni center ter dijaški in študentski dom. Za Šolski center Velenje sta značilni povezanost z gospodarstvom ter mednarodna aktivnost. Slogana vseživljenjsko izobraževanje in učeča se družba sta realnost. Spremembe v družbi, staranje prebivalstva, mednarodno povezovanje, migracijski tokovi ter četrta industrijska revolucija, digitalizacija so izzivi, ki spreminjajo šolstvo in izobraževanje.

Naši strokovni srednješolski in višješolski programi so praktično naravnani. Dijaki in študentje imajo po zaključenem izobraževanju primerno znanje, spretnosti in kompetence za zaposlitev, obenem pa dobro osnovo za nadaljnje izobraževanje. Glavni vzvodi strokovne usposobljenosti so modularno zgrajeni programi, praktično usposabljanje z delom v podjetjih (PUD) ter odprti kurikuli izobraževalnih programov. V izobraževalnih programih lahko 20 % vsebin prilagajamo potrebam gospodarstva in lokalnega okolja. Posledično je medsebojno sodelovanje med partnerji še toliko pomembnejše, saj lahko nova znanja in nove tehnologije hitreje uvajamo v izobraževalne programe. Zelo pomembna je opremljenost šol, ki je zlasti v Medpodjetniškem izobraževalnem centru na mednarodno primerljivem nivoju. Veliko skrb moramo namenjati vzdrževanju in posodabljanju študijskih vsebin v skladu z razvojem na vseh področjih, vsaj tako pomembni pa so usposobljeni in motivirani učitelji. Premalo izkoriščeni so programi projekta Dvig poklicnih kompetenc učiteljev, ki omogočajo od 2 do 4 mesečna usposabljanja učiteljev v podjetjih.

S praktičnim usposabljanjem je sklenjena povezava dijak/študent – delodajalec – šola.

Zelo pomembno je, da učitelji v šoli in mentorji v podjetju sodelujejo pri načrtovanju in izpeljavi PUD-a. V teku je projekt Usposabljanje mentorjev 2016–2021, ki je namenjen brezplačnemu usposabljanju mentorjev dijakom oz. študentom za izvajanje praktičnega usposabljanja z delom oz. praktičnega izobraževanja.

Vajeništvo ponovno vstopa v izobraževalni prostor. Na Šolskem centru Velenje bomo v šolskem letu 2018/19 pričeli z usposabljanjem strojnih mehanikov. Potrebe delodajalcev so še v kar nekaj kadrovske podhranjenih poklicih. Pravzaprav vzorčni primer vajeništva imamo že vseskozi v programih rudarstva. Vajeništvo je primerna oblika za določene poklice, a prihodnost ima le, če bo dobilo širšo družbeno veljavo. Z vajenci ne dobivamo podcenjene delovne sile, pač pa bodoče mojstre.

Naša regija ima velik potencial v turizmu in gostinstvu. Vizija slovenskega turizma postati zelena, aktivna in zdrava destinacija za petzvezdična doživetja velja tudi za naše okolje in je vodilo našim izobraževalnim programom gastronomije, turizma in ekonomije.

Za naše okolje je izjemno pomembno gimnazijsko

izobraževanje, kjer se za bodočnost oblikuje in razvija naš največji intelektualni potencial na vseh vitalnih področjih. Zanje moramo biti kot sodelujoča družba še posebej motivacijski. Podjetja in javne inštitucije se morajo tega zavedati. Lep primer je podjetje Gorenje, d. d., ki je povabilo k sodelovanju ravnateljice gimnazij in strokovnih srednjih šol. Rezultat tega povabila so raziskovalne naloge, skupni projekti in razpisane štipendije. Takšnih primerov dobre prakse si vsekakor želimo še več.

Nove ideje v šolah nastajajo na več ravneh. Od praktičnega usposabljanja z delom za dijake in študente, seminarskih in zaključnih nalog na različnih ravneh izobraževanja, raziskovalnih dejavnosti v Gibanju mladih raziskovalcev za razvoj Šaleške doline, sodelovanja z mnogimi partnerji v različnih domačih in mednarodnih projektih, do lastne razvojne dejavnosti.

Praksa v tujini je ena najprivlačnejših možnosti, ki jo nudimo dijakom in študentom. Gre za izjemno izkušnjo, s pomočjo katere lahko doživijo in primerjajo življenje in delo v tujini in doma. Vzpodbuja nas, da smo še boljši. Na šolanje in usposabljanje sprejemamo dijake in študente iz tujine. Razvijamo

se v center mednarodne mobilnosti.

Prihodnost postavlja pred nas izzive, ki terjajo stalno budnost, prilagodljivost in večšine sodelovanja v vseh smereh in na vseh nivojih. Na Šolskem centru Velenje se tega močno zavedamo in smo odprti za vse dobre iniciative. Naš cilj so dobro usposobljeni in izobraženi mladi ljudje, ki bodo radi ostali v naši regiji ali se vanjo vračali ter tako tvorno razvijali njeno prihodnost.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Šolski center Velenje, Trg mladosti
Objekti so obnovljeni za doseganje optimalne
energetske učinkovitosti

Medpodjetniški izobraževalni center
(MIC)

Šolsko leto 2017/2018:

26 srednješolskih programov in 6 višješolskih strokovnih programov

ŠOLSKI CENTER VELENJE
mavrica znanja od 1958

možnosti izobraževanja

Šola za rudarstvo in varstvo okolja

- Geostrojnik rudar
- Geotehnik
- Okoljevarstveni tehnik
- Geotehnik (PTI)

Strojna šola

- Pomočnik v tehnoloških procesih
- Avtoservisler
- Mehatronik operater
- Oblikovalec kovin – oročjar
- Instalater strojnih instalacij
- Strojni tehnik
- Strojni tehnik (PTI)
- Avtoservisni tehnik (PTI)

Elektro in računalniška šola

- Elektrikar
- Elektrotehnik
- Tehnik računalništva
- Tehnik mehatronike
- Elektrotehnik (PTI)

Šola za storitvene dejavnosti

- Pomočnik v biotehnikii in oskrbi
- Gastronomsko in hotelske storitve
- Trgovec
- Ekonomski tehnik
- Gastronomija in turizem
- Gastronomija (PTI)

Gimnazija

- Gimnazija
- Gimnazija (S) – športni oddelk
- Umetniška gimnazija
 - glasbena smer (pejle – instrument)
 - likovna smer
- Umetniška gimnazija
 - glasbena smer (pejle – instrument)
 - vzporedno izobraževanje

Višja strokovna šola

- Informatika
- Mehatronika
- Elektronika
- Geotehnologija in rudarstvo
- Varstvo okolja in komunala
- Gostinstvo in turizem

Medpodjetniški izobraževalni center

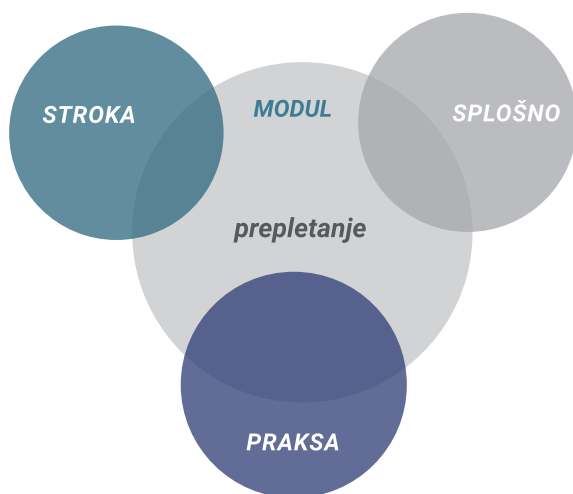
- Izobraževanje mladine
- Izredno izobraževanje
- Funkcionalna usposabljanja
- Seminarji in tečaji
- Projektno delo
- Mladi raziskovalci
- Energetski inženiring
- Promocijsko-storitvene dejavnosti

Dijaški in študentski dom

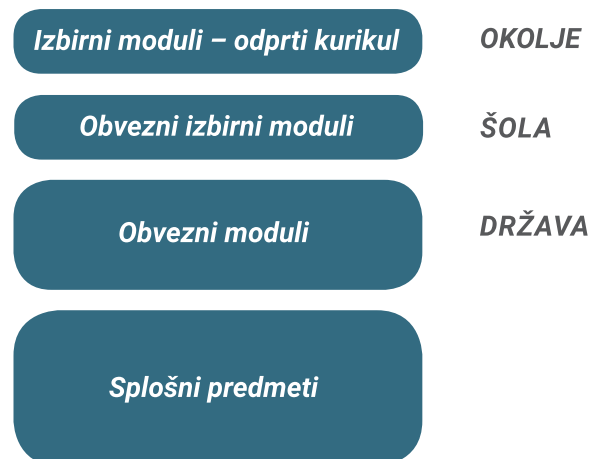
- dijaki/diakinja
- študenti/studentke

Šolski center Velenje, Trg mladosti 3, 3320 Velenje; Tel.: (03) 896 06 00; Faks: (03) 896 06 60; Spletni naslov: <http://www.scv.si>; E-naslov: info@scv.si

Modularni pristop

Gradnja strokovnih izobraževalnih programov

Praktično usposabljanje z delom PUD

- **Nižje poklicno izobraževanje (npi)** – 2 leti, 152 ur ali 4 tedne PUD-a
- **Srednje poklicno izobraževanje (spi)** – 3 leta, 912 ur ali 24 tednov PUD-a
- **Srednje strokovno izobraževanje (ssi)** – 4 leta, 152 ali 304 ure (4 ali 8 tednov) PUD-a
- **Višje strokovno izobraževanje (vsi)** – 2 leti, 800 ur ali 20 tednov PUD-a

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Vajeništvo

Turizem in gostinstvo

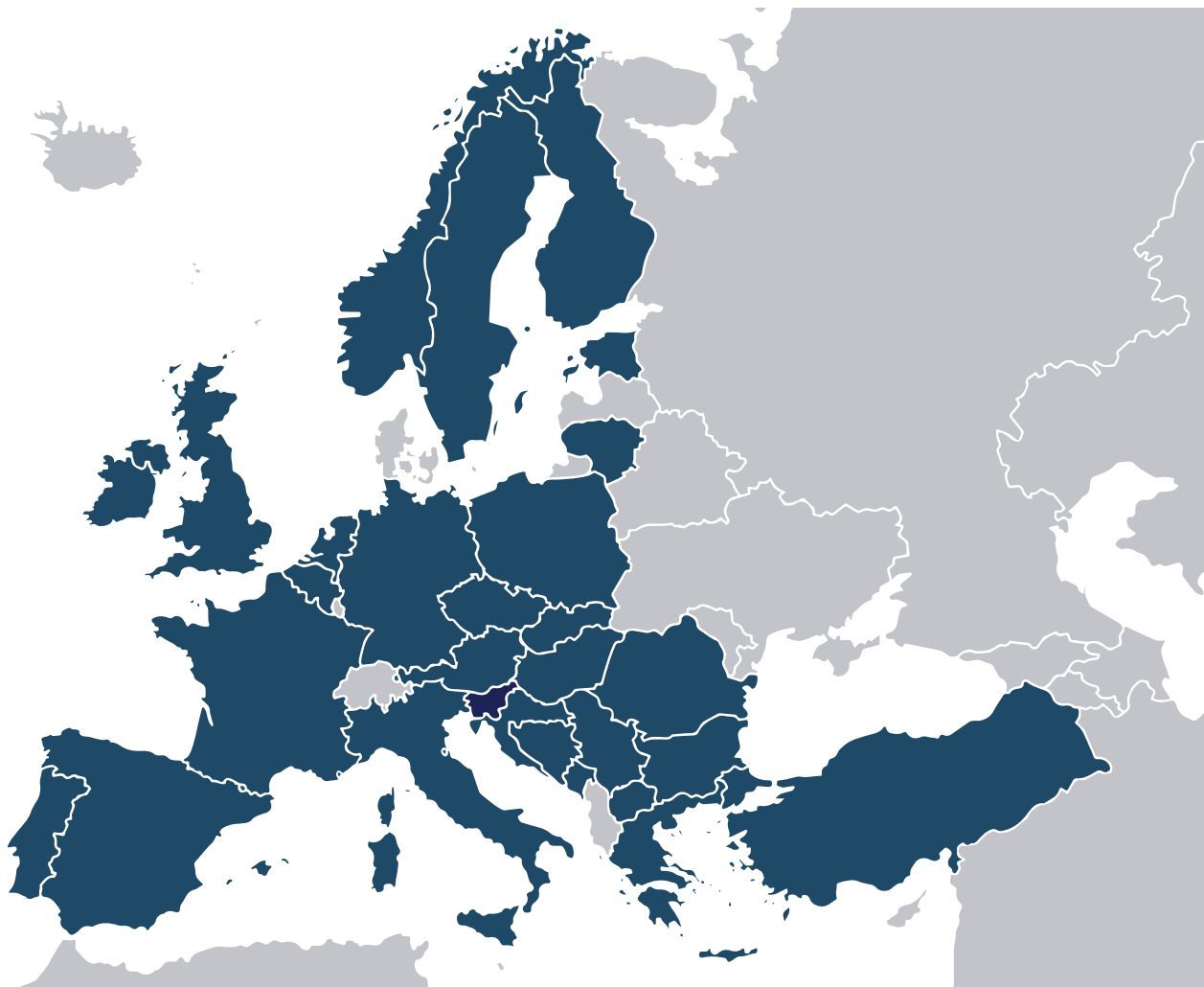
Gimnazijski programi

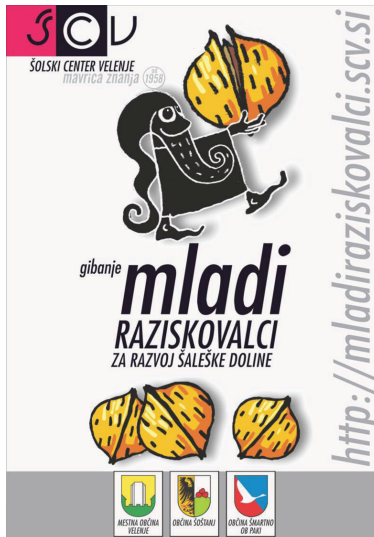
»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Mednarodni partnerji ŠC Velenje

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

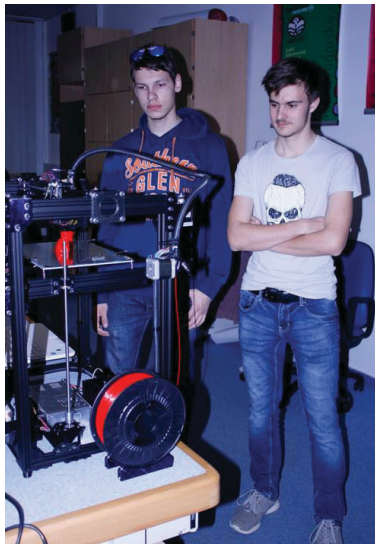
Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline

V 35 letih delovanja je 2.640 mladih raziskovalcev izdelalo 1.358 raziskovalnih nalog: 587 osnovnošolskih, 746 srednješolskih in 25 študentskih nalog.

Pri delu jim je pomagalo 1.402 mentorjev in somentorjev.

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

“3D SPEC”

Specialist in 3D printing – specialized training in application of 3D printing and practical use of acquired knowledge

Projekt praktičnih usposabljanj s področja 3D-tiskanja in uporaba pridobljenega znanja

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

*MIC kot most med
izobraževanjem in
gospodarstvom*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Medpodjetniški
izobraževalni center
(MIC)

Pogodbe o sodelovanju in donacijah smo podpisali z domačimi in tujimi partnerji:

- BISOL, d. o. o.,
- Christiani, GmbH & Co. KG, Nemčija,
- C&G, d. o. o., Ljubljana,
- Elektrotehniška zveza Slovenije,
- Energetska zbornica Slovenije,
- ESOTECH, d. d.,
- Festo, d. o. o.,
- Gorenje, d. d.,
- Gorenje, I. P. C., d. o. o.,
- GZS, Center za poslovno usposabljanje,
- GZS, Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica - samostojna regionalna zbornica,
- JU Mješovita srednja škola, Tešanj, BIH,
- MIEL Elektronika, d. o. o.,
- Mega M, d. o. o.,
- Mestna občina Velenje,
- Mješovita škola "Nikola Tesla", Teslić, BIH,
- NET – poslovne storitve, Žalec,
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- Q Techna, d. o. o.
- PIA informacijski sistemi in storitve, d. o. o.,
- Premogovnik Velenje, d. d.,
- SICO, d. o. o.
- Siemens, d. o. o.,
- Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota,
- Srednja mješovita škola "Jovan Dučić", Teslić, BIH,
- Sredno elektrotehniško učilište na Grad Skopje "Mihajlo Pupin", Makedonija,
- Tehnička škola Čačak, Srbija,
- Tehnička škola Trstenik, Srbija,
- Tehnička škola Valjevo, Srbija,
- Termoelektrarna Šoštanj, d. o. o.,
- Vizija Sport, d. o. o.
- Zumtobel Licht, d. o. o.

Avtomatiziran sistem izposoje koles

- Z avtomatiziranim sistemom izposoje koles smo povezali Šaleško dolino.
- Sistem smo uspešno implementirali tudi v Krškem.
- Na Ravnah na Koroškem smo vzpostavili sistem za izposajo in polnjenje električnih koles.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Avtomatiziran sistem izposoje koles

Simulator varne vožnje

Didaktični generator električne energije

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Hlajenje ulic

Solarno drevo

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Solarno drevo

- **Pametna mesta**
- **Skrb za okolje**
- **Inovativne rešitve**
- **Zelena energija**

Kako deluje sončno drevo?

Veje drevesa zajemajo moč sonca in sončno energijo pretvarjajo v električno. Električna energija se skladišči v vgrajenih akumulatorjih; namenjena je osvetlitvi okolice v nočnem času, z njo pa lahko polnite vaše elektronske naprave.

»Naš cilj so dobro usposobljeni in izobraženi mladi ljudje, ki bodo radi ostali v naši regiji ali se vanjo sodelovalno vračali ter tako tvorno razvijali njeno prihodnost.«

Fotografije: Arhiv ŠC Velenje

Je lahko vajeniški sistem izobraževanja priložnost za izboljšanje ponudbe kvalitetnih kadrov za gospodarstvo?

Andreja Sever

Po zgledu uspešnih evropskih držav (Švica, Danska, Nemčija, Avstrija idr.), kjer ima vajeništvo močno tradicijo, smo v šolskem letu 2017/18 začeli s ponovnim uvajanjem vajeniške oblike izobraževanja tudi pri nas. Slovenija je že leta 2013 podpisala Evropsko zaveznitvo za vajeništvo, saj so tudi v času krize imele najnižjo stopnjo brezposelnosti mladih prav tiste države, ki imajo vajeništvo trdno zasidrano v svojih sistemih poklicnega izobraževanja.

Glavni cilji vajeništva so:

- boljša usposobljenost kadrov za potrebe gospodarstva;
- lažji prehod iz izobraževanja v delo in zgodnejša poklicna socializacija;
- zgodnejše zaposlovanje mladih in bolj usklajena ponudba in povpraševanje po kadrih.

Vajeniški sistem je praktično zasnovan program srednjega poklicnega izobraževanja, pri čemer se dijaki vsaj 50 % časa usposablajo/učijo z delom v podjetjih in že zelo mladi pridobivajo delovne izkušnje. Preostali del izobraževalnega programa, tj. splošno izobraževalne predmete, dijaki opravijo v šoli.

Vajenci imajo v podjetjih ob sebi mentorje, ki skrbijo za njihovo usposabljanje in jim v sodelovanju s sodelavci prenašajo specifična znanja, spretnosti in izkušnje. V podjetjih teoretično znanje takoj osmislijo s praktičnim delom. Na ta način ustrezneje spoznavajo poklic, za katerega se izobražujejo, rastejo s kolektivom, pridobivajo delovne navade, se naučijo odgovornosti in vztrajnosti ter sodelovanja v timih. Podjetja, ki preko vajeništva aktivno sodelujejo pri izobraževanju in usposabljanju, vzgajajo in »gradijo« mlade tako, da pridobivajo tiste kompetence, ki so na delovnem mestu in na trgu dela najbolj iskane. V času vajeništva delodajalci vajence dobro spoznajo, kar jim olajša odločitev glede njihove nadaljnje zaposlitve.

Kljub temu da je bil Zakon o vajeništvu potrjen šele 8. 5. 2017 in je pričel veljati 3. 12. 2017, smo v Sloveniji pričeli s poskusnim uvajanjem vajeništva že v šolskem letu 2017/18. Trenutno je sklenjenih 59 pogodb o vajeništvu, 53 pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Na podlagi Zakona o vajeništvu imajo vajenci v Sloveniji status dijaka. Podjetja, ki želijo skleniti vajeniške pogodbe, najavijo vajeniška mesta na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije.

Bodoči vajenci pošljejo vloge za sklenitev vajeniške pogodbe delodajalcem ali pokličejo v podjetja, ki so najavila prosta vajeniška mesta. Pri povezovanju vajencev in delodajalcev sodeluje tudi zbornica. Delodajalci nato izberejo vajence in sklenejo z njimi vajeniško pogodbo. Na podlagi te pogodbe, ki jo registrira zbornica, se vajenec vpiše v izobraževalni program, ki poteka po vajeniški obliki izobraževanja.

Šole, ki bodo v šolskem letu 2018/19 izvajale vajeniške programe po regijah:

REGIJA	PROGRAM	ŠOLA
GORENJSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Šolski center Škofja Loka
GORENJSKA REGIJA	MIZAR	Šolski center Škofja Loka
GORENJSKA REGIJA	SLIKOPLESKAR	Srednja ekonomska, storitvena in gradbena šola Kranj
GORENJSKA REGIJA	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Škofja Loka
GORIŠKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Strojna, prometna in lesarska šola
GORIŠKA REGIJA	MIZAR	Strojna, prometna in lesarska šola
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Srednja strojna šola Novo mesto
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	MIZAR	Srednja gradbena, lesarska in vzgojiteljska šola Novo mesto
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	STROJNI MEHANIČAR	Šolski center Novo mesto, Srednja strojna šola
KOROŠKA	MIZAR	Srednja šola Slovenj Gradec in Muta
OBALNO-KRAŠKA REGIJA	GASTRONOMSKE IN HOTELIRSKÉ STORITVE	Srednja šola Izola
OSREDNJESLOVENSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad
OSREDNJESLOVENSKA REGIJA	KAMNOSEK	Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana
OSREDNJESLOVENSKA REGIJA	PAPIRNIČAR	Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresnčili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

REGIJA	PROGRAM	ŠOLA
PODRAVSKA REGIJA	OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR	Tehniški šolski center Maribor
PODRAVSKA REGIJA	SLIKOPLESKAR	Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
POMURSKA REGIJA	GASTRONOMSKE IN HOTELIRSKÉ STORITVE	Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci
SAVINJSKA REGIJA	STROJNI MEHANIČ	Šolske center Velenje, Strojna šola
	STROJNI MEHANIČ	Šolski center Rogaška Slatina
SPODNJEPOSAVSKA REGIJA	STROJNI MEHANIČ	Srednja šola Sevnica

Kakšni so prvi vtisi ob poskusnem uvajanju vajeništva?

Prvi vtisi podjetij in vajencev so pozitivni. Zaenkrat je priliv vajencev v vajeniško obliko izobraževanja iz redne, šolske oblike pozitiven. To pomeni, da je ta način tudi za mlade privlačen, le premalo vedo o njem. Interes podjetij za sklepanje vajeniških pogodb je zelo velik. Trenutno je samo pri Gospodarski zbornici Slovenije prijavljenih več kot 600 prostih vajeniških mest. Manjši je interes mladih, zato bo potrebno vajeništvo in deficitarne poklice konstantno promovirati.

Katera podjetja lahko sklepajo vajeniške pogodbe?

V sistem vajeništva lahko vstopijo vsa podjetja, ki imajo verificirano učno mesto, kar pomeni, da imajo ustrezne materialne (nudijo ustrezno okolje, kjer se vajenec lahko usposablja) in kadrovske (imajo usposobljenega mentorja, ki bo skrbel za vajence) pogoje.

Podjetje, ki se odloči za verifikacijo učnih mest,

naprej izpolni vlogo, ki je objavljena na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije (<https://www.gzs.si/vajenistvo>). Izpolnjeno vlogo pošlje na Gospodarsko zbornico Slovenije, ki opravlja vse nadaljnje postopke verifikacije.

Kaj je podjetjem všeč pri vajeništvu?

Podjetja navajajo, da se jim zdi vajeniški sistem izobraževanja zelo učinkovit, saj »povezuje učenje teorije s prakso«. Poleg tega menijo, da se »mladi seznanijo z organizacijsko kulturo podjetja, načinom dela, pravili, povezanostjo kolektiva in so po zaključku šolanja neposredno zaposljivi brez dodatnega usposabljanja«. V podjetjih omenjajo, da prinašajo vajenci v njihovo sredino mlado energijo, izvirnost, nove ideje in svežino. Z vajeništvom vzpostavljajo v podjetjih nove temelje medgeneracijskega sodelovanja. Podjetja se trudijo biti tudi na ta način privlačna za nove kadre.

Kaj je mladim všeč pri vajeništvu?

Mladi navajajo, da jim je všeč, ker delajo v realnem delovnem okolju, kjer se učijo ob konkretnem reševanju problemov pri delu. S takšnim usposabljanjem na delu

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

lažje osmislijo učenje teorije v šoli in so bolj motivirani za to, da so uspešni pri izobraževanju in usposabljanju. Všeč jim je, ker se lahko usposabljaajo na najbolj modernih strojih in napravah, ki jih praviloma v šolskih učilnicah ni.

Zakaj vajeništvo ponovno v Sloveniji?

Glavni cilji:

- zgodnejše zaposlovanje mladih in bolj usklajena ponudba in povpraševanje po kadrih;
- lažji prehod izobraževanje – delo: zgodnejša poklicna socializacija;
- boljša usposobljenost glede na potrebe gospodarstva.

Zakon o vajeništvu je bil sprejet 8. 5. 2017, v veljavo je stopil 3. 12. 2017.

Vajenec je dijak:

- ki se izobražuje v organizaciji in v času prakse pridobi status "vajenca",
- ima pravice v skladu z Zakonom o vajeništvu

(ni delavec).

Vajenec se usposablja z delom

- **v podjetju min. 50 % in max. 60 % celotnega izobraževanja;**
- **40–50 % programa izvede šola** (splošno izobraževalni predmeti).

Šola, zbornice in podjetja pripravijo načrt izvajanja vajeništva v podjetju.

Kako poteka vpis v vajeniško obliko izobraževanja?

- Podjetja pošljejo zbornicam najavo vajeniških mest
- Zbornice objavijo vajeniška mesta
- Učenci pošljejo vlogo delodajalcem
- Delodajalec izbere vajenca
- Delodajalec in vajenec podpišeta vajeniško pogodbo (pogodbo registrirata pri zbornici)
- Vajenec se vpiše v šolo na podlagi registrirane pogodbe
- Delodajalci in šola se dogovorijo za način izvedbe izobraževanja in usposabljanja vajenca

Katera podjetja sklepajo vajeniške pogodbe?

- materialne pogoje (ustreznost delovnih pogojev in opreme na vajeniških učnih mestih glede na zahteve izobraževalnega programa);
- kadrovske pogoje (izobrazba, delovne izkušnje in usposobljenost mentorjev).

Vajeniška učna mesta verificirata pristojni zbornici:
GZS in OZS

Po sprejetju Zakona o vajeništvu

Programi, ki so vključeni v vajeništvo 2018/19:

- oblikovalec kovin – orodjar
- mizar
- kamnosek
- gastronom - hotelir
- **strojni mehanik**
- papirničar
- slikopleskar
- steklar

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Potrebe po vajencih – najave učnih mest

Slovenija	612
Gorenjska	109
Osrednjeslovenska	153
Savinjska	83
Podravska	68
Pomurska	52
Posavska	49

Zakaj so se podjetja odločila za vajeništvo?

• PRIHODNOST

»Ker smo vajeništvo prepoznali kot prihodnost.«

»Vedno težje je dobiti primeren kader. Pri vajeništvu pa ga imaš v rokah od njegovih začetkov in imaš vse pogoje, da zaposliš idealnega kandidata.«

• KADROVANJE

»Na dolgi rok razvijamo kader.«

»Glede na predvideno rast želimo ustrezen kader.«

»Ker želimo pridobivati, razvijati in ohranjati talentirane sodelavce.«

»Zaradi potrebe po novem kadru.«

• DRUŽBENA ODGOVORNOST in PRIPADNOST

»Mladim želimo ponuditi možnost, da se kaj naučijo.«

»Naj spoznajo delovno okolje, to je realnost.«

»Z veseljem jih sprejemamo! Marsikdo je na tak način postal naš štipendist in del našega kolektiva.«

»Ker želimo dokazati, da so t. i. manj pomembni poklici lahko zelo zanimivi in atraktivni.«

»Da bomo pripomogli k ponovni uvedbi vajeniškega programa.«

»Da bodo zaradi vajencev tudi naši zaposleni pridobili nova razmišljanja in še bolje osmislili svoje delo, ker ga prenašajo na mlajše.«

Obveznosti delodajalca

- Vajencu zagotavlja varno delo in mu zagotovi zdravniški pregled
 - Vajencu skladno z izobraževalnim programom zagotovi kakovostno praktično usposabljanje na verificiranem učnem mestu
 - Vajencu nalaga dela v skladu z izobraževalnim programom in mu omogoča obiskovanje šole
 - Izplačuje nagrado in stroške, povezane z vajeništvom
- (1) Delodajalec mora v času, ko se vajenec praktično usposablja z delom:
- vajencu skladno z izobraževalnim programom zagotoviti kakovostno praktično usposabljanje z delom na verificiranem vajeniškem učnem mestu,
 - vajencu omogočiti izpolnjevanje obveznosti po izobraževalnem programu v šoli,
 - vajencu v skladu s kolektivno pogodbo oziroma do 15. dne v mesecu za pretekli mesec na transakcijski račun vajenca, odprt v Republiki Sloveniji, izplačevati vajeniško nagrado, določeno s tem zakonom,
 - vajencu zagotavljati varno in zdravo delo v skladu s predpisi,
 - varovati in spoštovati vajenčevo osebnost ter upoštevati in ščititi vajenčevo zasebnost,
 - vajencu poleg počitnic v skladu s šolskim koledarjem omogočiti še najmanj šest prostih delovnih dni za pripravo na zaključni izpit,
 - vajencu nalagati le dela, ki so določena v izobraževalnem programu za dosego učnih ciljev na praktičnem usposabljanju z delom,
- (2) Delodajalec mora vajencu omogočiti, da se seznaní z vsebino kolektivne pogodbe, ki zavezuje delodajalca, oziroma splošnega akta, ki določa njegove pravice, obveznosti in odgovornosti. V ta namen mora biti kolektivna pogodba, ki zavezuje delodajalca, oziroma splošni akt vedno na razpolago na dostopnem mestu, na katerem se lahko vajenec brez nadzora seznaní z vsebino kolektivne pogodbe, ki zavezuje delodajalca, oziroma splošnega akta. Če delodajalec ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, ki bi urejala njegove obveznosti do vajenca, se za te obveznosti uporablja kolektivna pogodba, ki velja za negospodarske dejavnosti.
- (3) Glede prepovedi nadlegovanja in trpinčenja na vajeniškem učnem mestu, prepovedi diskriminacije in varovanja dostojanstva vajenca pri praktičnem usposabljanju z delom se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja.

Mesečna NAGRADA za čas, ko se vajenec usposablja z delom po letnikih:

- (izplača se sorazmerni delež mesečne nagrade glede na obseg dela pri delodajalcu v mesecu)
- zdravniški pregled,
- prehrana, prevoz, terenski dodatek

250 €

300 €

400 €

Kaj je podjetjem pri vajeništvu všeč oz. kje vidijo prednosti?

»Menimo, da je takšen način učenja zelo učinkovit, saj nudi posamezniku možnost, da daljše časovno obdobje pridobiva praktične izkušnje v realnem delovnem okolju in se sooča z vsakodnevnimi izzivi, s katerimi se ima možnost sam spopadati.«

»Učinkovito in sprotno povezovanje teorije in prakse.«

»Ker se vzpostavi sinergija med šolstvom in gospodarstvom.«

»Seznanijo se s podjetjem, njegovimi pravili, načinom dela, kolektivom, po zaključku šolanja so neposredno zaposljivi.«

Kakšne mlade si podjetja želijo?

Radovedne	Da z resnostjo pristopijo k delu	Kritične
Pozitivne		Zainteresirane (pri vajeništvu gre namreč že za neke vrste delovno razmerje, čeprav so dijaki) Take, ki imajo voljo
Naj čimveč sprašujejo	Odprtih oči in ušes	Fleksibilne, elastične (taki, ki bodo znanje pridobili, tudi če ga na začetku ne bodo imeli)

Kaj so vajenci prinesli v podjetje?

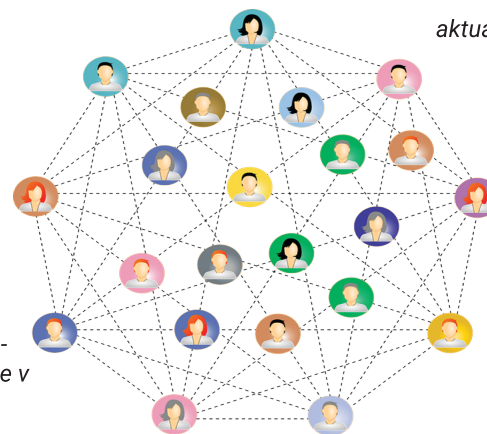
- Mlado energijo
- Izvirnost
- Nove ideje
- Svežino
- Medgeneracijsko sodelovanje
- Podjetje se še bolj trudi (dober glas seže v deveto vas)

Kaj podjetje nudi vajencem?

Delovno podporo

Poklicno socializacijo

Samostojno delo - lažji prehod iz šole v zaposlitev

Nova praktična – aktualna znanja, globina in širina znanj

Socialno mrežo

Možnost kasnejše zaposlitve

Kaj mentorji menijo o vajeništvu?

»Vajeništvo je pomembno zaradi povezovanja gospodarstva s šolo in pridobivanja novih izkušenj tako za mlade kot za nas, mentorje.«

»Mentorji se počutimo koristno in cenjeno, saj nam podjetje zaupa pomembno nalogo – prenos znanja.«

»Veselim se, da bom lahko predal svoje znanje.«

Izjave vajencev:

»Všeč mi je, da sem dvakrat na teden v podjetju. Tu imajo več strojev in več izkušenj. Bolje se lahko učim za pravo delo, kot bi se lahko v šoli.«

»Veliko se naučim, zdaj vem, zakaj

se je treba neke zadeve učiti pri matematiki ... Zelo je zanimivo, pa še vajeniško nagrado dobim.«

»Vajeništvo se mi zdi precej boljše kot strokovni predmeti, ker vse dobiš s prakso in lahko takoj vidiš, kakšne težave lahko nastanejo in tako lahko takoj osvojiš vrline za reševanje realnih problemov.«

Poklici prihodnosti v času četrte industrijske revolucije

Simon Konečnik

V zgodovini so se zgodile tri industrijske revolucije. Prva predstavlja izum parnega stroja in začetek tovarništva, druga razvoj elektrike in izkoriščenost naftnih derivatov za pogon ter tekoči trak, tretja pa je povezana z izumom osebnega računalnika, interneta in računalniškega krmiljenja strojev. Leta 2010 je nastopila četrta industrijska revolucija, ki predstavlja zlitje različnih novih tehnologij ter njihovo interakcijo na fizičnem, digitalnem in biološkem področju. Široka povezanost različnih področij in hitrost širjenja je tisto, zaradi česar se četrta industrijska revolucija bistveno razlikuje od prejšnjih. Za velik del tehnoloških sprememb v času četrte industrijske revolucije se je uveljavil tudi izraz industrija 4.0, ki ga je prva uporabila nemška kanclerka Angela Merkel na sejmu CeBIT v Hannoveru, leta 2011, z namenom, da bi v času recesije nemška industrija postala konkurenčnejša.

Najpomembnejše spremembe, kot značilnost četrte industrijske revolucije zajemajo uporabo naslednjih novih tehnologij: internet stvari, navidezna resničnost, novi uporabniški vmesniki, umetna inteligenca, big data, robotika, 3D tisk, pametne hiše – povezljivi domovi, droni, avtonomna vozila, novi materiali ... Spremembe so tudi na področju ekonomije: od tehnologije veriženja podatkov v digitalni obliki, do novega odnosa do lastnine in delitve le-te. Spremembe zajemajo tudi biološko področje, nevrotehnologije ...

Raziskava Centra za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje se je nanašala na poklice prihodnosti v Savinjsko-šaleški regiji (SAŠA) kot posledico vplivov četrte industrijske revolucije. Za SAŠA regijo so značilni podobni trendi, kot za Slovenijo in Evropo: prebivalstvo se stara in vse manj delovno aktivnih prebivalcev podpira pokojninski sistem, gospodarska rast se po krizi zopet dviga, vendar še ne moremo govoriti o stabilnosti, doživljamo vedno večje podnebne spremembe, v ospredje vstopa multipolaren svet, kjer se dobiček vedno bolj ustvarja na storitvenih dejavnostih in vse manj na produktih.

Vodilo pri raziskavi je bila na eni strani študija literature uglednih futuristov iz področja razvoja trga dela in delovnih mest v prihodnosti in raziskave med delodajalci v SAŠA regiji na drugi strani. Pomembno je, da za SAŠA regijo velja večina ugotovitev, ki so del napovedi priznanih avtorjev tudi na globalnih trgih.

V SAŠA regiji pričakujemo že do leta 2025 pomanjkanje delavcev za fizična delovna mesta na področjih, kot so energetika, predelovalna industrija in storitvene dejavnosti. Ta delovna mesta prinašajo kratkoročni trendi potreb ob staranju populacije in posledično upokojevanjih. Hkrati pa ob prihodu digitalizacije lahko pričakujemo upad delovnih mest

za prej omenjena fizična delovna mesta po letu 2025 in povečane potrebe za delo visoko izobraženega kadra.

Na nivoju predelovalnih dejavnosti so delodajalci najbolj izpostavili področja poklicev iz mehatronike, dizajna, računalništva, informatike, strojništva in elektrotehnike. Na področju storitvenih dejavnosti bodo v ospredju potrebe po kuharjih – nutricionistih, natakarjih, komplementarnih metodikih zdravljenja in negovalcih. Obe področji bosta vedno bolj sodelovali, kar pomeni, da bodo poklici prihodnosti iz predelovalnih dejavnosti zelo povezani s storitvenimi dejavnostmi in obratno. Tako so delodajalci navajali poklice prihodnosti, ki jih danes še ne poznamo; npr. manager za srečo, manager za objemanje, svetovalci za zasebnost, svetovalci za produktivnost in čas, specialisti za odvajanje od tehnologij ...

Bolj kot konkretne poklice prihodnosti so delodajalci izpostavljali kompetence za bodoče kadre. V ospredje vstopajo socialne kompetence, kot so: empatija, timsko delo, vseživljenjsko učenje, interdisciplinarnost, motiviranost za učenje, kombinatorna inovativnost, celostno razmišljanje. Delovne kompetence pa so povezane z razvojem prej naštetih novih tehnologij v času četrte industrijske revolucije.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Namen prispevka je poudariti pomen soobstoja prihajajočih novih tehnologij in družbe ter posreden vpliv na poklice v prihodnosti. Tehnoloških novosti ne moremo ustaviti, kar niti ni možno, lahko pa soustvarjamo prihodnost. Za prihodnost družbe je izjemno pomembna pot sodelovanja po modelu trikotnika razvoja družbe, kjer bolj povezano kot doslej sodelujejo področja: izobraževanje, delodajalci ter znanost in razvoj. V ta del sodelovanja spada vzpostavitev skupnosti alumnov in njihovega organiziranega delovanja. Alumni so zaenkrat še dokaj neizkoriščena možnost razvoja ob povezovanju izobraževalnih ustanov in delodajalcev.

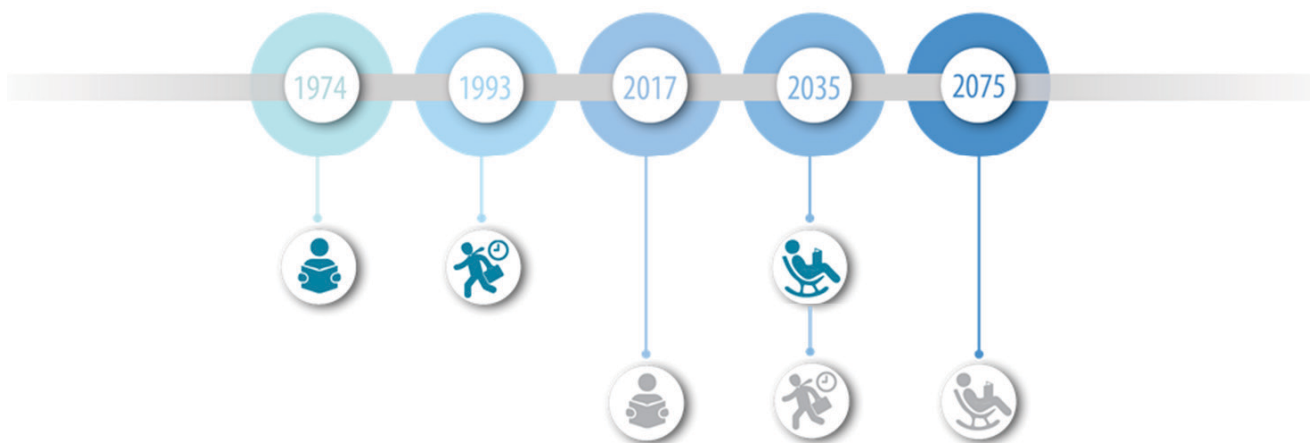
V kolikor se ob spreminjajočih se tehnologijah, ekonomiji in ostalih spremembah v družbi ne bomo odzvali na hiter in spremenljiv način dela, lahko nastanejo velike vrzeli med izobraževanjem in potrebami delodajalcev po kadrih z novimi znanji.

Evolucionist Martin Nowak, profesor matematike in biologije na Univerzi Harvard meni, da je v sodobni družbi »sodelovanje edina stvar, ki bo rešila človeštvo«. Četrto industrijsko revolucijo bi lahko uporabili tudi za to, da človeštvo dvignemo na novo raven skupne in moralne zavesti, ki bi temeljila na občutku deljene usode. SAŠA regija ni pri tem nobena izjema.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

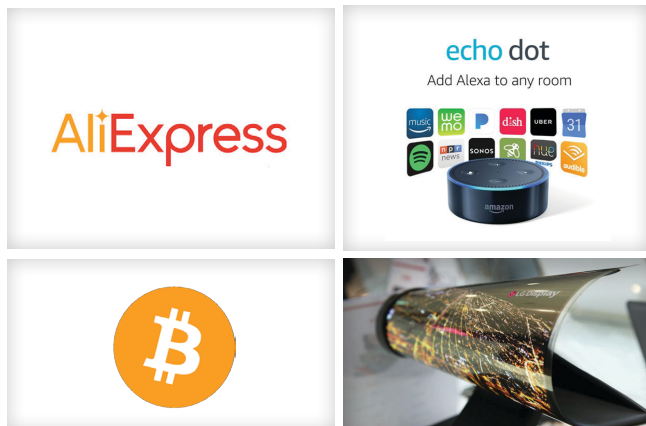
Zakaj je tema pomembna?

Prepoznate?

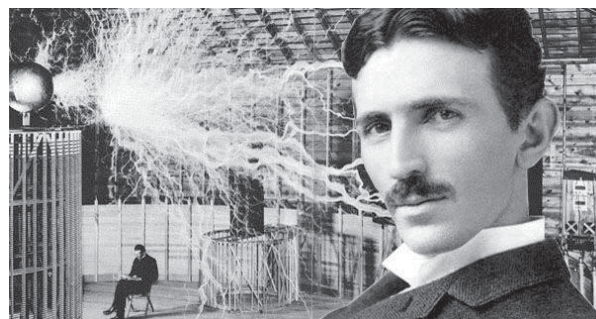

Prepoznate?

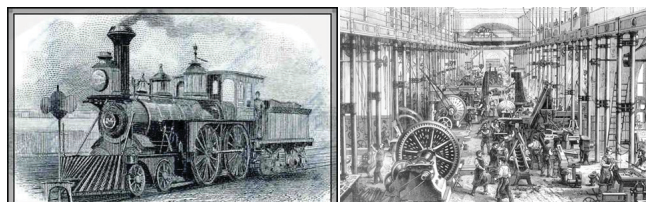
Druga industrijska revolucija

- Pozno 19. stoletje in nadaljevanje v zgodnjem 20. stoletju

Prva industrijska revolucija

- 1760 do leta 1840

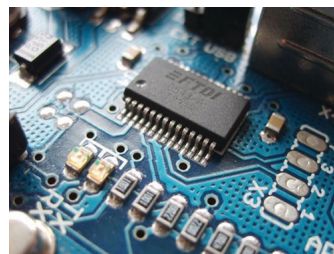
Parni stroj

Železnica

Strojna proizvodnja

Tretja industrijska revolucija

- Začela se je v šestdesetih letih 20. stoletja.

Četrta industrijska revolucija

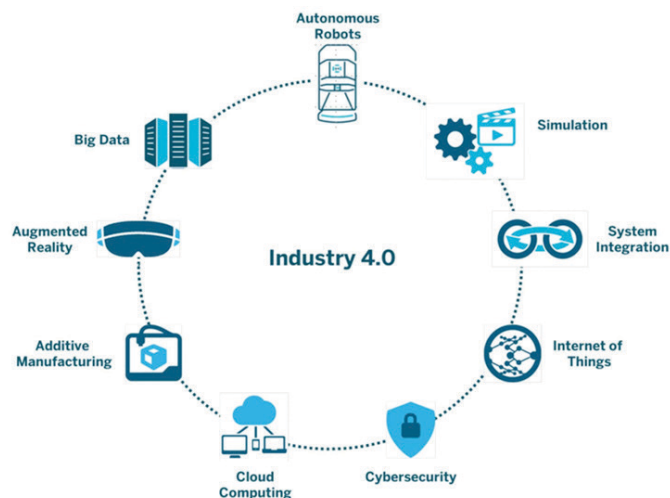
- Začela se je leta 2010.
- Rifkin, Schwab, Reich, Pink, Gardner, Brynjolfsson&McAfee.

Novosti v času četrte industrijske revolucije

- Internet stvari
- Navidezna resničnost
- Novi uporabniški vmesniki
- Umetna inteligenca
- Big data
- Robotika
- 3D tisk
- **Pametne hiše – povezljivi domovi**
- **Droni**
- Avtonomna vozila
- Veriženje podatkov, kriptovalute
- Ekonomija delitve
- **Novi materiali**
- **Nevrotehnologije**
- **Biološko področje**

Industrija 4.0

- Digitalizacija proizvodnje in poslovnih procesov ter posledično industrije, kot celote.
- Sejem CeBIT Hannover 2010 – nemška kanclerka Merkel je izjavila, da bo nemško gospodarstvo odgovorilo na recesijo z novi pristopi v industriji – poimenovala jo je z Industrija 4.0.

IOT, navidezna resničnost, novi vmesniki

- Nov uporabniški vmesnik Alexa za glasovno upravljanje.
- Navidezna resničnost kot Oblika računalniške simulacije, pri kateri ima udeleženelec občutek da se nahaja v umetnem okolju.
- Internet stvari (IOT) je neskončna mreža povezanih „stvari“ in senzorji, ki zaznavajo okolje ...

3D tisk in prehod v 4D tisk

3D tisk dobiva nove dimenzije, ki posega tudi v področje gradbeništva. Novost je biotisk, ki predstavlja tehnologiji 3D-tiska in urejanja genov, ki sta združeni s ciljem izdelave živega tkiva za popravilo tkiva in njegovo regeneracijo. S tem postopkom so že ustvarili kožo, kosti, srce in vaskularno tkivo. V prihodnosti bodo z natisnjenimi plastmi jetrnih celic ustvarjali organe za transplantacijo.

Umetna inteligenca

Izvorni cilj umetne inteligence je izdelati stroj, ki posnema človeško razmišljanje. Zaenkrat se umetna inteligenca lahko kosa s 5-6 letnimi otroci, pričakujemo pa lahko bliskovit razvoj algoritmov – leta 2025 se bo lahko kosala z običajnimi človekovimi možgani odrasle osebe.

Robotika

Velik napredek avtonomnih robotov – primer medicine.

Nova generacija robotov se za razliko od dosedanje generacije ne programira avtonomno, pač pa do informacij dostopajo oddaljeno v oblaku in se tako povezujejo z mrežo drugih robotov.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Veriženje podatkov

Veriženje podatkov ali blockchain je tehnologija, ki omogoča prenos podatkov v digitalnem zapisu, brez da bi se ti podatki lahko prekopirali in razmnoževali. Pri tem nad pravilnostjo transakcij ne bedi centralna institucija, ampak vsi uporabniki določenega blockchain ekosistema (t.i. razpršeno knjigovodstvo).

Ekonomija delitve

- Največji trgovec na drobno nima v lasti niti ene trgovine? (Amazon)
- Največji ponudnik prenočišč nima v lasti niti enega hotela? (Airbnb)
- Največji ponudnik prevozov nima v lasti niti enega avtomobila? (Uber)

amazon

airbnb

UBER

Biološko področje

- Pisanja DNK-jev po meri.
- Ustvarjanje genetsko spremenjenih rastlin ali živali ter spreminjanje celic odraslih organizmov.

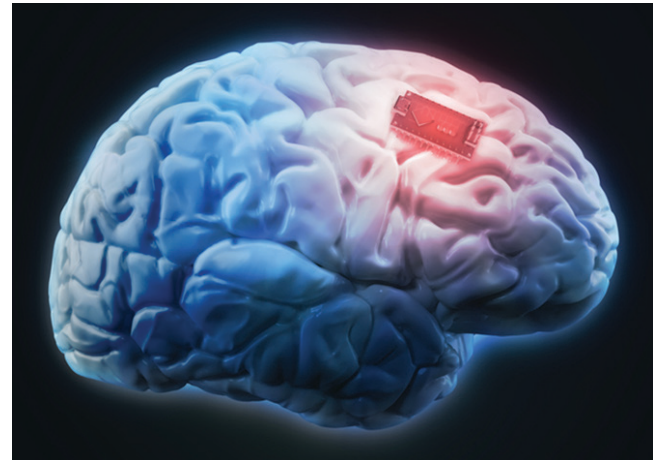

Nevrotehnologije

Ideja vsajenega umetnega spomina.

Nevrotehnologije predstavljajo idejo, da bi imel človek v možganih vsajen umetni spomin. V svetovnem merilu potekata vsaj dva zelo draga raziskovalna programa: eden je financiran s strani Evropske komisije in drugi s strani ZDA (ideja nekdanjega predsednika ZDA Obame).

Sodelovanje v študiji poklici prihodnosti v SAŠA regiji

- Kateri so najbolj zanimivi poklici za vaše področje dela do leta 2030?
- Kako se podjetja pripravljajo na dobo digitalizacije?
- Kaj se bo zgodilo z zaposlenimi ob prihodu na digitalizacijo in katera znanja bodo zaposleni potrebovali?

Novosti v času četrte industrijske revolucije

- Internet stvari
- Navidezna resničnost
- Novi uporabniški vmesniki
- Umetna inteligenca
- Big data
- Robotika
- 3D tisk
- **Pametne hiše – povezljivi domovi**
- **Droni**
- Avtonomna vozila
- Veriženje podatkov, kriptovalute
- Ekonomija delitve
- Novi materiali
- **Nevrotehnologije**
- **Biološko področje**

Najbolj zanimivi poklici

Novost:
dizajn, logistika in
informatika

Ostala področja

- Manager za srečo, manager za objemanje, svetovalci za zasebnost, svetovalci za produktivnost in čas, specialisti za odvajanje od tehnologij ...
- V ospredje vstopajo socialne kompetence: **empatija, timsko delo, vseživljenjsko učenje, interdisciplinarnost, motiviranost za učenje, kombinatorska inovativnost, celostno razmišljanje.**
- Delovne kompetence bodo povezane z razvojem novih tehnologij.

Priprava podjetij na digitalizacijo

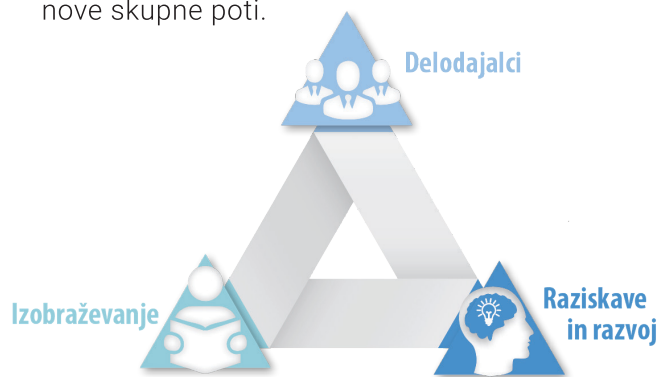
- Ugotovitev večine delodajalcev, da še ne dosegamo trendov razvoja industrije 4.0.
- Prizadevanja podjetij, ki delujejo na globalnih trgih.
- Delodajalci, ki delujejo na globalnih trgih, se bolj intenzivno pripravljajo na uvajanje digitalizacije, kot podjetja, ki na globalnih trgih ne delujejo.

Trendi zaposlovanja

- Trenutno je v Savinjsko-Šaleški regiji okoli 60 % gospodarstva vezano na predelovalno industrijo in tako bo tudi v bodoče; vsaj do leta 2025.
- Največji upad zaposljivosti bo v trgovinah, predelovalni dejavnosti in bančništvu.
- **„Srečanje“ demografije z upadom potreb po delavcih.**
- Največje bodo potrebe po visoko izobraženem kadru, pa tudi po kadrih iz srednjega poklicnega izobraževanja.

Sodelovanje – trikotnik razvoja družbe

- Dogovorimo smernice nove skupne poti.

»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference

Rezultati trikotnika razvoja družbe

- Skupni eksperimentalni projekt sodelovanja.
- V izobraževanju potrebujemo najboljše kadre.
- Alumni.
- Misel Benjamina Franklina:
 - statični – dinamični – ukrepajoči;
 - gibanje – premik – revolucija.
- Moja misel: *Biti gospodar in ne žrtev.*

Pomen medijske komunikacije za ustvarjanje javne podobe o priložnostih za življenje in delo v SAŠA regiji

Tomaž Mihelin Ritlop

»Mesta lahko vidimo kot vzrok ali kot rešitev za današnje gospodarske, okoljske in družbene izzive. V evropskih urbanih območjih, ki predstavljajo približno 80 % porabe energije in ustvarjajo do 85 % evropskega BDP, živi več kot dve tretjini prebivalstva EU. Urbana območja so gibalno evropskega gospodarstva in delujejo kot pospeševalci kreativnosti in inovativnosti v celotni Uniji. Po drugi strani pa so trdovratni problemi, kot so brezposelnost, segregacija in revščina, najbolj pereči ravno v mestih. Urbane politike imajo torej širši, čezmejni pomen, zaradi česar je urbani razvoj znotraj regionalne politike EU bistvenega pomena,« piše na spletni strani Evropske komisije.

Pametna mesta, samozadostna mesta in še in še bi lahko naštevali smeri razvojnih politik. Kako povezati vse subjekte v mestih, da bodo delovali v isti smeri, za dobrobit mesta in seveda kakovostnega življenja njegovih občanov, je brez dvoma nikoli dokončana zgodba. Če štejemo mesta za del regije (v primeru Savinjsko-šaleške regije je teh deset), je jasno, da tudi na izziv, kako navdušiti strokovnjake, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničevali prav v tej regiji, nikoli ne bo enovitega in dokončnega dogovora. Gre za proces, ki se nikoli ne konča.

In se je, jasno, že začel. A ne s to razvojno konferenco ali celo zaradi nje. Življenje v mestih teče že stoletja. V regiji prav tako. V tem trenutku 60.620 prebivalcev živi svoje življenje. Eni se vračajo s sprehoda ob potoku Šokatnica, drugi si ogledujejo arhitekturo cerkve sv. Marije Snežne ali cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Nekdo se pravkar vrača iz službe, ki jo je zaključil v podjetju Glin Nazarje, in se odpravlja z družino na izlet s kolesom okrog gradu Vrbovec. Tretji spet občudujejo cvetlice v Mozirskem gaju, kuhajo tradicionalne jedi v Mladinskem centru Šmartno ob Paki ali pa načrtujejo preureditev Trga bratov Mravljakov in mislijo na to, kaj bodo zapisali v prošnji za službo v Gorenju ... Verjetno pa le peščica razmišlja o tem, ali lahko regija strokovnjakom ponudi dovolj, da v njej ostanejo in hkrati tudi, da se strokovnjaki v njo morda preselijo.

Navdušuje sistematičen pristop k nagovarjanju tega izziva, če si drznem, s strani tistih, ki se zavzemajo za to, da bi na izziv našli pravilne odgovore. Opravljena raziskava je gotovo eden pomembnih korakov k temu. Število gospodarskih družb iz leta v leto narašča, prav tako pa drugo leto zapored narašča število zaposlenih v gospodarskih subjektih regije

in njihovi prihodki, čeprav je nekaj deviacij od tipičnih regij v strukturi gospodarstva. Opravljena raziskava torej kaže na to, da je gospodarstvo pripravljeno, da strokovnjake privabi in jih tudi obdrži. Prav tako je pripravljen šolski sistem, a se je število dijakov znižalo, čeprav srednje šole nudijo kar 25 programov. Upada tudi število študentov. A mladi želijo in so tudi pripravljeni za razvoj regije prevzeti svoj del odgovornosti. Prav pri mladih je moč zaznati priložnost, za vzpostavitev temeljev kot obrata pri iskanju odgovora na zastavljen izziv konference.

Če so pripravljavci konference vprašali druge, kakšne načrte imajo, nastopa (polagoma) trenutek, da začnemo na temelju atributov, ki jih ima (in jih je tudi prepoznala?) regija sama, zastavljati pomembna vprašanja, npr. kaj je poslanstvo regije. Trdna izjava o poslanstvu namreč opredeljuje namen oziroma smisel obstoja regije, ki se ne spreminja. Četudi se spreminja njeno okolje. Ker odgovarja na vprašanje, zakaj združena regija sploh obstaja, podaja tudi odgovore na to, zakaj je življenje vsakega posameznika v njej zanj tako pomembno. Saj so prav oni tisti, ki poslanstvo »živijo« vsak dan in ga pomagajo uresničevati.

Tako kot poslanstvo so tudi vrednote, ki jih bo regija zastopala in negovala, bistveni elementi njene »kulture«. Izražajo prepričanja o tem, kaj regija in njeni prebivalci cenijo ter vrednotijo kot pozitivno, zaželeno in vredno truda. Pogosto se namreč zgodi, da smo pri sprejemanju odločitev na razpotjih. Poslanstvo in vrednote bodo ob tem regiji tisti postulati, ki bodo odločilno vplivali na to, kakšna bo slika prihodnosti, hkrati pa služijo kot povezovalna točka. Vseh! Ko bo regija vrednote, za katerimi stoji, vgradila v svoje sisteme delovanja, jih mora živeti in spodbujati na vsakem koraku, in vse to predstavlja bit procesa, ki se nikoli ne zaključi.

Znana misel pravi, da »če želiš, da ti ljudje zgradijo dobro barko, jih je potrebno najprej navdušiti za potovanje«. In kakšno potovanje čaka občana v regiji? Nekaj je gotovo: le, če bomo uspeli zagotoviti dodano vrednost za slehernega občana, ki živi v Savinjsko-šaleški regiji, bomo uspeli zagotoviti dodano vrednost tudi za regijo. Potrebno bo torej narisati sliko regije, kako bo izgledala, ko bomo, sproti, vsi, vsakodnevno in dosledno uresničevali naše poslanstvo. Prav ste uganili. Pri sliki, ki jo rišemo, gre za opis vizije.

In? Jo že imamo? Mlad strokovnjak, recimo mu

ekspert za krožno gospodarstvo, živi v moderni, pametni, samozadostni hiši ob Družmirskem jezeru. Leseni. Izdelana je bila pri obrtniku na Ljubnem, material pa je iz gozda v Solčavi. Gradnjo je lahko sproti spremljal na Youtubu. Zbudil se je ob 8.00. Do 10.45 bo »kajtal«. Danes bo delal od doma, saj ima odlično Wi-Fi povezavo. To je, mimogrede, povsem normalno za vso Savinjsko-šaleško regijo. Ozrl se bo na »največjo tovarno oblakov na svetu« (ki ji nekateri – še vedno – pravijo blok 6 TEŠ). Ni namreč verjel, da bo tu enkrat resnično zraslo turistično središče. Mimogrede, gre za panogo, ki danes skupaj z gostinstvom prinaša blizu 50 % DBP regije. Včeraj je o tem prebral na »nekem blogu«, ki ga je pisal navdušeni turist iz tujine. Danes je srečen dan. Hčerka se je odločila, da ne bo šla v službo v Avstrijo, kjer bi sicer dobila večjo plačo, kot jo ima v Nazarjah. A to, da se je njen sin v šoli naučil albansko skoraj istočasno kot se je prijatelj naučil slovensko, ji pomeni več kot ves denar na svetu. Ponosno sta prijatelja objavila sliko na Instagramu. Komaj čaka, da to pove ženi, ko se vrne s krožne kolesarske poti po regiji, ki jo letos prvič izvajajo z električnimi kolesi. Babica je o tem prebrala v časopisu, kjer so napovedali dogodek. Spremljala naj bi ga celo televizija! Čudno, saj ima

*»Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji?«
Zbornik predavanj regijske razvojne konference*

res malo časa, po tem, ko se je vpisala k aerobiki za starejše. Ena od mlajših udeleženk je na Facebooku objavila, da gre menda za najštevilčnejši klub v Sloveniji. Na Twitterju se je začelo pravo tekmovanje, ali je to res. Pa naj kdo reče, da je življenje v naši regiji dolgočasno. Kdo bi si mislil ... Pa se je pravzaprav vse začelo z neko regijsko konferenco z naslovom »Kako strokovnjake navdušiti, da bodo svoje življenjsko poslanstvo uresničili v Savinjsko-šaleški regiji«!

Prvi kontakti „Savinjsko-šaleška regija“

„Mladi“ (5. 4. 2018)

- Občina Solčava: ni zadetkov
 - Občina Luče: VLOGE IN OBRAZCI/Izobraževanje in otroško varstvo, Gospodarstvo, Okolje in prostor, Ceste, Prejemniki priznanj, Uspela izvedba literarnega večera v Juvanovi hiši
 - Občina Ljubno: VLOGE IN OBRAZCI, PREDLAGAJTE OBČINI, Očiščevalna akcija Občine Ljubno 2018, Ljubenske potice paša za oči
 - Občina Gornji Grad: Decembrsko vzdušje pričarali mladi izvajalci, Svet za preventivno vzgojo v prometu, Dobrodelnost in glasba z roko v roki
 - Občina Rečica ob Savinji: PREDPISI/PRORAČUN/RAZPISI IN OBJAVE/VLOGE IN OBRAZCI; Predstavitev obnove trškega jedra, Od pusta do pusta
 - Občina Nazarje: iskanje ni omogočeno; Bogatejši za trideset najmlajših občanov
 - Občina Mozirje: Občinski praznik
 - Občina Šoštanj: Predstavitev zakonitega zastopnika, Delavnica za preureditev Trga bratov Mravljakov
 - Občina Velenje: Prostovoljska akcija – Nasmeh
- = Uspeh v Velenju, Otroški parlament o šolstvu in šolskem sistemu, Odprta dva javna razpisa s področja mladine
- Občina Šmartno ob Paki: Podjetniški zajtrk, Razpis za zaposlitev mladinskega delavca, Poziv za predlaganje kandidatur za predstavnike Občine Šmartno ob Paki v Svetu zavoda Mladinski center

Temeljna vprašanja v komunikacijskem procesu

- **Položaj naše regije SAŠA?** Kaj je naša naloga v vlogi komunikatorjev?
- **Deležniki?** Kdo so, kakšna so njihova stališča in interesi?
- Kaj so dolgoročni in kratkoročni **cilji regije SAŠA?** Namen, ki ga podpiramo s komunikacijskimi aktivnostmi?
- Kaj so **komunikacijski cilji?** Kaj želimo doseči in kako bomo to merili?
- **Kako bomo te cilje dosegli?** Strategije, taktike, komunikacijski kanali, sredstva, sporočila.
- **Kaj smo dosegli s procesom?** Uspešnost, učinkovitost? Nov „izhodiščni“ komunikacijski položaj.

Osnove delovanja regije SAŠA Interesi deležnikov, cilji regije (uskklajevanje)

Kakšne priložnosti imam, kje bom živel, kako bom preživel dan, bom tu našel partnerja/partnerko, kaj bo danes, kaj potem ...

- Občani občine: kje bom živel, kakšno korist prinaša občina (regija) meni osebno, družini, naši četrti?

- „Mladi“:
 - Osnovnošolci
 - Srednješolci
 - Študenti
- „Upokojenci“
- Investitor: zakaj je investicija v 10 občinah regije dobra dolgoročna naložba zame?
- Gospodarski subjekt: kako bodo spremembe v regulatornih politikah in praksah vplivale na delovanje mojega poslovnega subjekta?
- Turist: kje bom lahko prenočil, kakšen koncert bom lahko obiskal?
- Zaposleni (v gostinstvu): zakaj bi se zaposlil v gostinstvu, kjer so plače za 20 % nižje od povprečja v gospodarstvu?

...

Komunikacijski izziv: upravljanje z interesi

Odnosi in stanja!

Naša vloga: igranje različnih vlog – personifikacija*

- **KDO** je ta oseba? Kakšne lastnosti jo označujejo?
- **KATERE** vloge igra? Kako izgleda njen tipičen dan?
- **KJE** je vrzel v njenih potrebah/željah?
- **KDAJ** je treba zapolniti te njene vrzeli?
- **ZAKAJ** bi jo kot regija zanimala prav SAŠA regija?

* Povzeto po Content marketing institute

V vlogi generacije „Z“

1

STROKOVNJAKI ZA INTERNET
(priklopljeni na „net“, iščejo odgovore, strmijo v zaslone)

2

SPORAZUMEVAJO SE DIGITANO
(ni tišine, sporočila so kratka)

3

ZARADI RECESIJE SO HITREJE POSTALI ZRELI
(so iznajdljivi, sami iščejo priložnosti)

4

HOBIJE SPREMINJAJO V SLUŽBE
(kar 76 % jih želi iz hobija narediti službo)

5

Kaj so SO KORAK SPREDAJ
(gradijo svojo blagovno znamko, njihov CV so družbena omrežja)

6

GENERACIJA INOVATORJEV
(tehnološki voditelji v mladih podjetjih)

Kako do službe? (v okviru – „iz okvirja“)

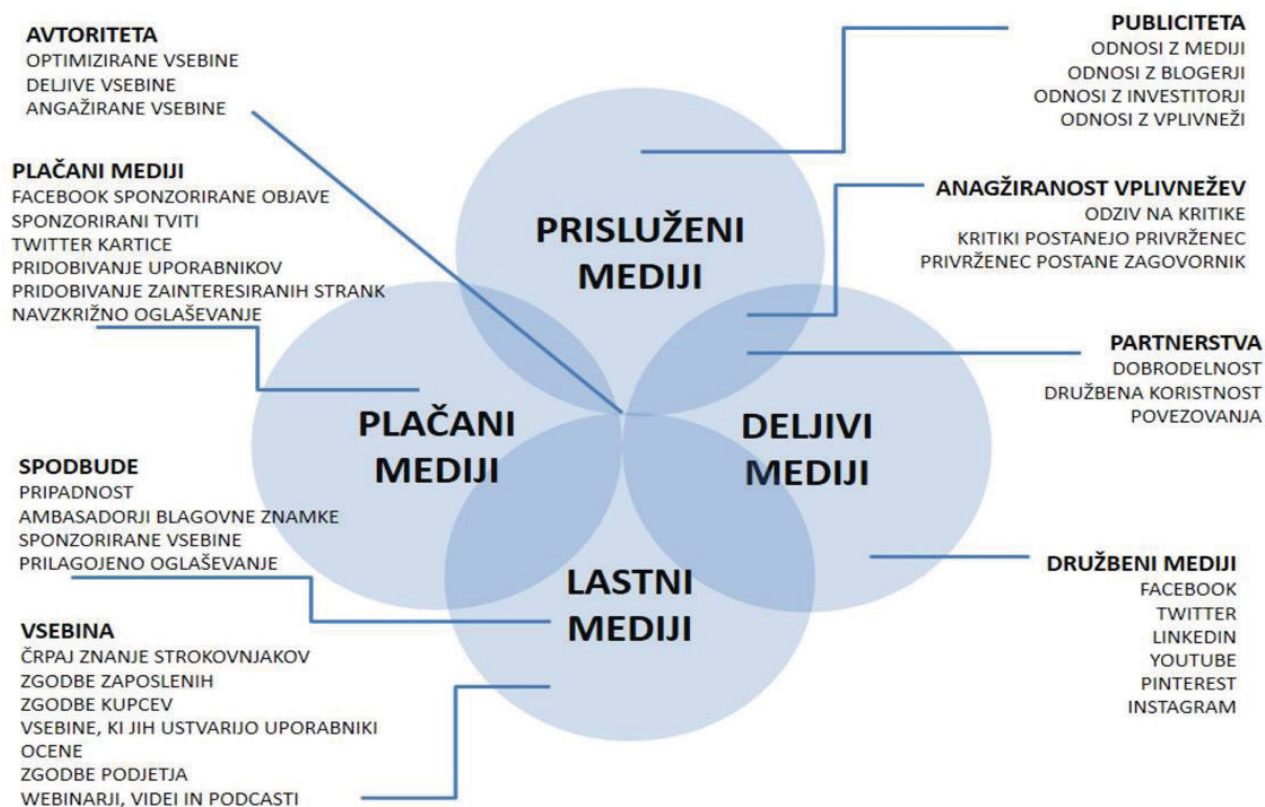
Kje naše „osebe – persone“, ki predstavljajo našo ciljno javnost, iščejo informacije?

Zadnja novica

Mestna občina Velenje je v proračunu za leto 2018, dijakom in študentom, ki se bodo v šolskem letu 2018/2019 odločili za izobraževanje na področju najbolj iskanih poklicev v SAŠA regiji, namenila podeliti štipendije v obsegu 50.000 EUR. Dodatnih 60.000 EUR bo tudi letos namenila dijakom in študentom, ki pri študiju dosegajo nadpovprečne rezultate.

We're looking for computer engineers who like to solve difficult problems. Call us on this number now:

Slika medijev

SWOT analiza želja mladih

6

Želijo si v MEDIJIH več pozitivnih sporočil o regiji. Preveč je negativnih, kar povzroča nezaupanje in odhod mladih iz regije.

Postavimo se torej v **vlogo novinarja**: kaj bo razširilo zenice njegovega bralca, gledalca, poslušalca?

„Tradicionalni mediji“ – prave vsebine ob pravem času

Da bi prišli na **agendo medijev**, morajo biti vsebine: **kakovostne, relevantne in koristne.**

- **Aktualnost** (Postonjska jama – jasnost atributov; tema-obravnava)
- **Inovativnost** („bitcoini“ – muha enodnevnica, hitri zaslužki)
- **V interesu ljudi** („v interesu javnosti“ – dejanska, prikrita)
- **Možnost nadgradnje** („padeč dvojčkov“ – novica za dva dni)
- **Osebnostne zgodbe** (to se lahko zgodi tudi vam)

- „Citirane“ obljube v številkah (prihaja čas volitev)
- ...

PS

SPEM-ov zakon po Murphy-u: Gotovost, da se boš znašel v medijih, je obratno sorazmerna s tvojo željo, da se ti to zgodi!

Priložnost: SAŠA regija in turizem (pozicioniranje)

„Ko so besede enkrat izrečene, nismo več njihov gospodar.“

Kaj povemo o sebi – primer „Šaleške“

LOKALNO > Celjsko

V Velenju preburno o albansko govorečih priseljencih

SPREMLJAJ ČLANEK

državljanstva – povečini gre za otroke staršev s Kosova in iz Makedonije. V velenjskem vrtcu se s številnimi težavami soočajo že pri vpisu otrok, še bolj pa pri vsakodnevnem delu. Starši teh otrok namreč v večini primerov niso sposobni komunikacije v v slovenskem jeziku ali vsaj v katerem od tujih jezikov, ki jih razumejo delavci v vrtcu. Zaposleni v vrtcu tako s težavo organizirajo oz. kvalitetno izvajajo svoje delo.

Posledice rudarjenja Šaleška dolina vztraja pri renti

VELENJE – Mestni svet zahteva sprejetje zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje (PV), ki mora vključevati odpravo posledic rudarjenja v Šaleški dolini in zagotavljanje nadomestnih delovnih mest. Holding Slovenske elektrarne (HSE) naj poskrbi, da se bosta odkopavanje premoga in proizvodnja električne energije izvajala družbeno odgovorno, z upoštevanjem predpisov in ob sprotni sanaciji degradiranega okolja v skladu z lokalnimi skupnostmi. Vlada naj določi način poravnavanja odškodnin oziroma rento zaradi vpliva Termoelektrarne Šoštanj (Teš) in PV, podobno kot je to urejeno za občine, kjer deluje Nuklearna elektrarna Krško. Zupan **Bojan Kržič** pravi, da pripravljajo tožbo proti HSE in Tešu za plačilo 750.000 evrov odškodnine za leto 2016. V Šaleški dolini se zahteve po okoljski renti ne pojavljajo prvič, zahtevali so jo že tako v Velenju kakor v Šoštanju. **P. B.**

»Degradacija v okolju je v nasprotju s Posavjem pri nas vidna že na oko.«

POPOTNIK

Slovinci bomo dobili takšen prestižni plavajoči hotel

AVTOR: K. D. 6. APRIL 2016, OB 7:00

MEŠTRA OBČINA VELENJE

Nastavki – kako nas vidijo drugi?

Blog: https://mojajezera.si/seznam_mojih_jezer/savinjska

Slovinci bomo dobili takšen prestižni plavajoči hotel

AVTOR: K. D. 4. APRIL 2018, OB 7:00

MESTNA OBČINA VELENJE

Celo v dejstvu, da na vodni gladini Velenjskega jezera odsevajo bloki Termoelektrarne Šoštanj, je Walwin našel nekaj inovativnega. "V Angliji sem otrokom že povedal, da največja tovarna oblakov na svetu stoji ob Velenjskem jezeru. Pa so me nekateri ob tem vprašali, če ni ob jezeru v bistvu energetski objekt. Odgovoril sem jim, da ne, temveč da je tovarna za izdelovanje oblakov preoblečena v elektrarno. Otroci tako že čakajo, kdaj bodo prišli pogledat 'Čarlija in tovarno oblakov', analogijo z otroško uspešnico Roalda Dahla Čarli in tovarna čokolade prikupno izpelje investitor.

ŠOŠTANJSKO ALI DRUŽMIRSKO JEZERO

Kje ga najdemo: vzhodno od Šoštanje

Velikost: 72 ha

Globina: 85,5 m

Šoštanjsko ali Družmirsko jezero se nahaja v kraju Šoštanj. V jezero so vložili Termoelektrarno Šoštanj. In ravno bloki TЭС-a dajejo jezeru značilen videj na prvi pogled zelo industrijski a naslednji trenutek prav posebno karizmatičen.

Je vsebina res vse, ali ni nič?

Objavljeno: torek, 27. marec, 2018 v rubriki KolažKline
Avtor: Denis Cisar
Ključne besede: družbeni mediji, kultura, kreativnost, marketing, medij, oglaševanje, vsebinski marketing

Kot novinar po duši in univerzitetni diplomanti sem tega izjemno vesel. Z zasukom k vsebini je namreč tudi oglaševalski svet spoznal lepoto in vrednost novinarstva. Lepoto pripovedovanja vsebine, dramatičnega loka in personalizacije zgodb, ki jih novinarji gojimo in razvijamo že stoletja. Pripovedovanje vsebine je zapisano v naš novinarski genom, je del naše identitete in osnovni gradnik našega dela. S tem se ukvarjamo od osnovnošolskih glasil preko srednješolskega Šprica (bravo, ŠRC Velenje) do fakultete in začetkov poklicne poti. Veščino pilimo in jo z znanjem dopolnjujemo vse svoje življenje. Posredovanje vsebine je tista vršina, ki dobre novinarje loči od poročevalcev in stenografov. Je tista, ki loči posredovalca informacij od pripovedovalca zgodb in obiskovalca novinarskih konferenc od reporterja v najboljšem pomenu besede.

Kako naprej?

- Uskladimo sliko prihodnosti regije.
- Postavljajmo se v različne vloge.
- Vsebine pri marketingu regije naj bodo kakovostne, relevantne, koristne in resnične.

- Razmislimo o dodani vrednosti za deležnike in jo tudi zagotovimo.
- Za risanje slike prihodnosti uporabimo vse relevantne komunikacijske kanale (drugi jih že).

Sporočila in priporočila

Organizacijski odbor konference

Demografska gibanja v Savinjsko-šaleški regiji v obdobju 2017 do 2047

Brez jasno določene demografske politike in opredeljenih demografskih ciljev na nivoju države, brez idej kako spodbuditi skrb za večjo odgovornost sedanjega prebivalstva do prihodnjih rodov in socialno vzdržne družbe je izvedljivost strateško razvojnih načrtov, pa naj bodo še tako dobri, domiselni ter inovativni, neizvedljiva.

Demografski problemi so dejstvo tudi v Savinjsko-šaleški regiji:

- Na območju Savinjsko-šaleške regije, kjer se nahajajo Mestna občina Velenje in občine Šoštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Luče in Solčava, je v letu 2017 živel 60.802 prebivalcev, kar predstavlja 2,9 % slovenskega prebivalstva. V primerjavi z letom 2008 se je število prebivalcev v regiji zmanjšalo za 392 oseb.
- Število prebivalcev v starosti do 15 let se je v letih 1991 do 2017 zmanjšalo iz 14.011 na 9.168 oseb, oziroma za 34,6 %.
- Število prebivalcev v starosti od 15 do 64 let znaša 41.531 oseb in se v obdobju 1991 -2017 ni bistveno spremenilo.
- Število prebivalcev v starosti nad 65 let se je v letih 1991 do 2017 povečalo iz 4.879 na 10.109 oseb, oziroma za 107,2 %.
- Število oseb ženskega spola v starosti od 15 do 49 let se je v letih 2008 do 2017 znižalo iz 15.499 na

12.804, oziroma za 21 %.

- *Povprečna starost prebivalstva v Savinjsko-šaleški regiji je 42,5 let. Največja je starostna skupina 50 do 65 let, starostna skupina 60 do 70 let je za 1.341 oseb večja od starostne skupine do 10 let.*
- *Z vidika potreb po stanovanjih ni pričakovati izrazitih potreb po novih stanovanjih, širitvi kapacitet vrtcev in osnovnih šol, se bodo pa močno povečale potrebe po varovanih stanovanjih in domovih za ostarele osebe.*

Trg dela z vidika zaposljivosti kadrov

V januarju 2018 je bilo na območju Uradov za delo Velenje in Mozirje 24.834 delovno aktivnih prebivalcev, kar je za 242 oseb več, kot januarja 2017 (vir: SURS).

Stopnja registrirane brezposelnosti je januarja 2018 znašala 8,4 % na območju Urada za delo Mozirje in 10,3 % na območju Urada za delo Velenje, kar je za regijo 1,8-odstotne točke manj, kot januarja 2017.

Konec marca 2018 je bilo registriranih 2.639 brezposelnih oseb, kar je za 351 oseb manj kot marca 2017. Od celotnega števila, je dolgotrajno brezposelnih 46,5 % oseb, starejših od 50 let jih je

37,6 %. Povprečni čas brezposelnosti oseb je 20,8 mesecev (v Sloveniji 29,4 mesecev).

V obdobju od januarja do marca 2018 so delodajalci za območje Uradov za delo Mozirje in Velenje sporočili Območni službi Velenje 775 prostih delovnih mest, največ za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, izvajalce suhomontažne gradnje, štukaterje, zidarje, natakarje, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike, prodajalce, tesarje, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, elektroinštalaterje, strokovne delavce za zdravstveno nego, mehanike in serviserje, elektromehanike, bolničarje, skladiščnike, uradnike za nabavo, itd.

V obdobju od januarja do marca 2018 se je v evidenco brezposelnih na novo prijavilo 774 oseb, kar je za 133 oseb manj kot v enakem obdobju leta 2017. V istem obdobju je bilo iz evidence brezposelnih odjavljenih 758 oseb, kar je za 136 manj kot v enakem obdobju leta 2017. Od teh se je 607 oseb zaposlilo, kar je za 93 manj, kot v enakem obdobju leta 2017.

Ob koncu februarja 2018 je 973 oziroma 35,2 % brezposelnih oseb prejelo denarno nadomestilo (v Sloveniji 28,7 %). Povprečna višina bruto izplačanega denarnega nadomestila je znašala 715,16 EUR (v Sloveniji 707,74 EUR).

Značilnosti in trendi gospodarstva in obrti

Na območju občin, ki tvorijo SAŠA regijo, je v letu 2016 poslovalo sedem zadrug, 1.103 gospodarske družbe in 2.084 samostojnih podjetnikov. Navedeni gospodarski subjekti so skupaj zaposlovali 17.342 delavcev, ustvarili 2,3 milijarde evrov prihodkov, od tega polovico na tujih trgih in ustvarili 632 milijonov evrov neto dodane vrednosti. Kratkoročno lahko pričakujemo nadaljnjo rast gospodarstva, napovedujejo se nove investicije v predelovalnih dejavnostih in turizmu, strateške usmeritve pa so povezane z digitalizacijo, prehodom v krožno gospodarstvo, inovacijami in spodbujanjem podjetništva. Vse naštetu potencira potrebe gospodarstva po sodobnejši infrastrukturi in kompetentnih kadrih.

V povprečju najvišje plače imajo zaposleni v gospodarskih družbah v občini Nazarje, kjer republiško povprečje presegajo za deset odstotkov. Nad povprečjem regije in države so s plačami samo še v občini Šoštanj, v občini Velenje je povprečna plača skoraj enaka povprečni regijski in republiški plači, v vseh ostalih občinah pa so plače podpovprečne. Najnižjo povprečno plačo

imajo zaposleni v podjetjih v občini Rečica ob Savinji, kjer za regijskim povprečjem zaostajajo za 30,5-odstotkov, za povprečjem v sosednji občini Nazarje pa za 37,5-odstotkov.

Zaradi vse večjega pomena kadrov je lanskoletni Vrh slovenskega gospodarstva osrednjo pozornost namenil tej problematiki. Z vlado in delojemalci je bilo sklenjeno partnerstvo treh generacij za obdobje 2018–2025, ki zajema ukrepe v teh družbenih skupinah. Pri mladi generaciji (do 30 let) je ključni cilj hitrejša vključitev v redne oblike dela in razpolovitev deleža podjetij, ki jim primanjkuje ustrezno usposobljenih kadrov. Ključni cilj za aktivno populacijo je rast povprečne plače, ki bo višja od inflacije in nižja od rasti produktivnosti dela. Pri starejših nad 55 let je potrebno dvigniti stopnjo delovne aktivnosti starejših z 41 na 50-odstotkov.

Kaj lahko v SAŠA regiji sami, brez da se karkoli spremeni na državnem nivoju, storimo na področju gospodarstva in obrti?

- **izboljšamo in optimiziramo izobraževalne programe;**
- **povečamo število kadrovskega štipendij;**
Predlagamo ustanovitev štipendijskega sklada

Savinjsko-šaleške regije;

- vzpostavimo in izvajamo karierno orientacijo mladine prek celotnega šolskega sistema;
- vzpostavimo tesnejše sodelovanje izobraževalnega sistema z delodajalci pri razvoju in izvajanju izobraževalnih vsebin;
- promoviramo tehniške poklice za dvig njihovega ugleda v širši javnosti in karierne atraktivnosti pri mladih;
- vzpostavimo sistem dolgoročnega napovedovanja poklicnih potreb delodajalcev za ustreznejše načrtovanje programov izobraževanja in usposabljanja;
- povečamo število delovnih mest zlasti v družbah, kjer dosega več kot 50.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega;
- povečamo vlaganja v izobraževanje in usposabljanje ter izboljšanje kompetenc zaposlenih;
- dvignemo učinkovitost uporabe znanj zaposlenih;
- izboljšamo organizacijo dela in medosebnih odnosov;
- promoviramo zdravje na delovnem mestu;
- več vlagamo v izobraževanje in prilagoditev delovnih mest potrebam starejših;
- vzpostavimo mentorske sheme za prenos znanja

starejših na mlajše;

- s skupnimi aktivnostmi delodajalcev in sindikatov povečamo motiviranost starejših za pridobivanje novih znanj in spretnosti;

Gledano iz strateškega vidika bi velik napredek predstavljala vzpostavitev sistema dolgoročnega napovedovanja poklicnih potreb delodajalcev za ustreznejše načrtovanje programov izobraževanja in usposabljanja. Ambicija SAŠA regije bi morala biti, da je na tem področju vodilna v državi, v prid temu govori tudi zelo neugodna demografska projekcija za prihodnje obdobje, ki je ne kaže podcenjevati.

Kakšno poslovno okolje potrebujejo podjetniki?

Zagotoviti:

- stabilne politične in gospodarske razmere,
- varno okolje,
- pravno državo in ne koruptivnost,
- enostavno in razumljivo zakonodajo,
- vitko in učinkovito državno upravo,
- znižanje obdavčitve plače,

- učinkovito podporo izobraževalnega sistema (omogočiti dobro strokovno izobrazbo, skupaj s podjetji že v času izobraževanja delati na pridobivanju strokovnih kompetenc učencev, dijakov in študentov),
- enostavne postopke za ustanovitev podjetja in gradnjo objektov (poenostaviti in skrajšati postopke za pridobitev soglasij, več pristojnosti prenesti na lokalno skupnost),
- podporo za povečanje konkurenčnosti gospodarstva (razbremenitev plač, fleksibilnost glede delovnega časa in zaposlovanja, preprečiti lobijem, da si skozi zakone in predpise priskrbijo delo na račun podjetij, zagotoviti dobro infrastrukturo).

Urediti tudi:

- prevzem nevarnih odpadkov,
- nelojalno konkurenco na trgu delovne sile (enakost pri plačevanju davkov in dajatev),
- podporo vlaganjem v razvoj podjetništva

(nadaljevati z davčnimi olajšavami pri razvoju delovnih procesov ter novih investicijah, pri sofinanciranju s strani države izenačiti slovenske in tuje vlagatelje),

- povečati obseg pomoči novim podjetnikom pri reševanju tveganj v začetnem obdobju poslovanja (dostop do poceni kreditov z moratoriji na obdobje do začetka vračanja projekta in ročnostjo trajanja projekta).

Vloga lokalnih skupnosti pri zagotavljanju prijaznega življenjskega okolja prebivalcev v SAŠA regiji, primer Mestna občina Velenje – projekti, ki močno prispevajo k višji kvaliteti življenja občanov in občanov

Vloga lokalnih skupnosti je temeljnega pomena pri zagotavljanju kvalitetnega življenja občanov in občanov. Občine imajo naloge, ki so zakonsko določene, kot je zakonsko določen tudi način financiranja le teh. Vendar pa imajo možnosti različnih pristopov tako pri pridobivanju sredstev za financiranje nalog, kot tudi za njihovo izvedbo.

- *Področje gospodarskega razvoja občine, razvoja podjetništva, kmetijstva in turizma*
 - Sofinanciranje investicij na kmetijskih gospodarstvih (za boljšo opremljenost kmetijskih gospodinjstev ter lažjo in kvalitetno obdelavo kmetijskih površin)
 - Izgradnja nove poslovne cone Stara vas, ki se nahaja v neposredni bližini nove avtocestne povezave
 - Ustanovitev SAŠA inkubatorja, promotorja novih podjetij, delovnih mest in nudenje vsestranske pomoči mladim podjetnikom
 - Spodbujanje podjetništva, (vsakoletni razpis), razvoj novih produktov in programov z večjo dodano vrednostjo ter odpiranje novih delovnih mest
 - Podjetniško svetovanje, v sodelovanju s SAŠA Območno organizacijo in SAŠA Inkubatorjem
 - Sofinanciranje programov in projektov na področju turizma
 - Ureditev atraktivne plaže na Velenjskem jezeru
- Štipendiranje dijakov, ki se odločijo za izobraževanje na področju deficitarnih poklicev
- *Področje socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, skrbi za socialno ogrožene občane, invalide in ostarele*
 - Enkratna denarna pomoč za novorojence, izredna denarna pomoč občanom v stiski, izvajanje programov – Javna kuhinja, Varna hiša, Donirana hrana ...
 - Vrtec Velenje, dovolj prostorskih kapacitet za vse predšolske otroke, subvencioniranje stroškov vrtca
 - Mestna blagajna, plačevanje položnic brez provizije
 - Brezplačno pravno svetovanje za občane in občanke
 - Brezplačni mestni avtobusni prevoz, brezplačna izposoja koles
- *Področje stanovanjske izgradnje in skrbi za povečanje najemnega sklada stanovanj, prostorski razvoj in graditev objektov*

- Zagotovitev sredstev za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj ter stanovanjskih stavb, letno dodeljenih 60 do 80 stanovanjskih enot
- Zagotavljanje sredstev za subvencioniranje najemnine: za leto 2018 je v proračunu v ta namen predvidenih 400.000 eur
- Zagotavljanje novih najemnih stanovanj s soinvestitorstvom s Stanovanjskim skladom RS, v obdobju 2018–2019, bo zgrajen stolpič s 15 oskrbovanimi stanovanji za starejše
- Zagotavljanje pogojev za razvijanje različnih oblik individualne gradnje in prenove objektov z ustrežno zemljiško in normativno politiko
- *Področje vzgoje, izobraževanja, informacijskih, dokumentacijskih, društvenih dejavnosti*
 - *Financiranje gibanja »Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline«*
 - *Infrastruktura na področju športa in nadstandardnih objektov - adrenalinski park, pump track, drsališče, smučarsko skakalni center*
- *Sofinanciranje programov športa in nadpovprečnih športnih dosežkov*
- *Financiranje festivalov - Pikin festival, festival mladih kultur Kunigunda, festival vezenja, jazz festival, hiša bendov*
- *Sofinanciranje programov za izobraževanje odraslih ...*
- *Skrb za okolje, odlaganje odpadkov, javno infrastrukturo*
 - *Oskrba vseh gospodinjstev v Mestni občini Velenje s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda*
 - *Izvajanje monitoringa kvalitete vodotokov, jezer, zraka*
 - *Organizirano delovanje vrtičkarjev*
 - *Daljinsko ogrevanje vseh gospodinjstev, javnih in gospodarskih objektov v Mestni občini Velenje in Občini Šoštanj*
- *Priznanja Mestni občini Velenje v obdobju*
 - *Najlepše urejeno in najbolj gostoljubno večje mesto v Sloveniji (doslej 7 krat 1.mesto ter 4 krat 2. mesto), Invalidom prijazno mesto,*

Starosti prijazno mesto, Otrokom prijazno mesto, Mladim prijazna občina, Varno mesto in mnoga druga državna ter mednarodna priznanja

Sporočila mladih o kvaliteti življenja v Savinjsko-šaleški regiji

Raziskava z naslovom »Kako mladi razmišljajo o kvaliteti življenja v Savinjsko-šaleški regiji«, ki jo je v letih 2017 in 2018 izvedel Center za razvoj terciarnega izobraževanja SAŠA Velenje in so v njej sodelovali dijaki in študentje, člani Mladinskega centra, mladi podjetniki ter zaposleni v gospodarskih družbah ter organih lokalnih skupnosti je pokazala, da mladi želijo biti aktivni člen v načrtovanju in izvedbi razvojnih načrtov regije.

- *Mladi so pohvalili razvitost infrastrukture in podpornega okolja za življenje mladih v regiji. Priložnosti za razvoj je mnogo, pogrešajo odprtost velikih podjetij, ki se po njihovem mnenju ne zavedajo dovolj možnosti, ki jim jih lahko ponudijo mladi.*
- *Pogrešajo definicijo poslanstva in vizije regije, v katero smer se bo regija razvijala*
- *Premalo je zaposlitev za visoko izobraženi kader.*
- *Mladi želijo v regiji ostati, ker je lepa, ekološko sanirana in za prebivanje prijazna, tukaj si želijo ustvariti družino ter udejanjiti poklicne ambicije.*
- *Želijo prevzeti del odgovornosti za razvoj regije nase.*
- *Želijo si družbo z intenzivnim razvojem, družbo znanja in pravičnosti. Po njihovem mnenju se družba spreminja in prilagaja na spremembe v svetu prepočasi.*
- *Opozarjajo, da je v državi in tudi v regiji preveč negativizma, kar je potrebno spremeniti, saj obstajajo razlogi za optimizem in zaupanje v boljši jutri.*
- *Želijo, da jih odločevalci v regiji ne bi stereotipno obtoževali nezainteresiranosti, hočejo biti deležni enakopravne obravnave s starejšimi. Hočejo intenzivno sodelovati v izkoriščanju številnih priložnosti.*
- *Zelo jih moti negativna komunikacija o regiji, ki izhaja iz domnevno prisotne korupcije in preplačanega termoenergetskega bloka v Šoštanju. Mediji le redko javnost obveščajo o dobrih projektih, ki jih je v Savinjsko-šaleški regiji*

ogromno.

- *Vsi prebivalci v regiji moramo ustvarjati družbo medsebojnega zaupanja, prizadevati si moramo za dobro medsebojno sodelovanje in spoštovati drug drugega.*
- *Gospodarstvo se mora zavedati, da se je bitka za dober kader že davno začela. Kdor bo mladim prejel odprta vrata in delal na zaupanju vanje, bo dobil v svoje vrste kader, ki bo sledil njegovi viziji razvoja in ne bo hodil v službo le zaradi plače.*

Mehanizmi za učinkovito izobraževanje na Šolskem centru Velenje

Šolski center Velenje je izobraževalno središče Savinjsko-šaleške regije s širokom zaledjem in eden izmed večjih izobraževalnih centrov v Sloveniji. Sestavlja ga pet srednjih šol s 26 programi, višja strokovna šola s 6 programi, Medpodjetniški izobraževalni center MIC ter dijaški in študentski dom. Za Šolski center Velenje sta značilni dobra povezanost z gospodarstvom ter mednarodna aktivnost. Slogana »Vseživljenjsko izobraževanje in Učeca se družba« sta pri njih realnost. Spemembe

v družbi, staranje prebivalstva, mednarodno povezovanje, migracijski tokovi ter 4. industrijska revolucija in digitalizacija so izzivi, ki spreminjajo šolstvo in izobraževanje.

- *V Savinjsko-šaleški regiji se gospodarstvo in lokalna skupnost dobro zavedajo problemov v zvezi z zagotavljanjem kadrov. Odraz tega je močno povečano število štipendij, posebej na področju deficitarnih poklicev.*
- *Mladi pred odločitvijo sistematično primerjajo pogoje za izobraževanje, predvsem pa zaposljivost po končanem šolanju, možnosti za reševanje stanovanjske problematike, kakovost življenja v regiji, plačo, perspektivnost podjetij Štipendija je pomemben, vendar ni odločilen dejavnik pri odločanju za poklicno izobraževanje.*
- *Izobraževalni programi, ki jih izvaja Šolski center Velenje so močno povezani s prakso, dijaki in študentje v času šolanja pridobijo primerno znanje, spretnosti in temeljne strokovne kompetence za zaposlitev ter tudi dobro podlago za nadaljevanje študija. Glavni vzvodi strokovne usposobljenosti so modularno zgrajeni izobraževalni programi, praktično usposabljanje v podjetjih ter odprti kurikul, ki omogočajo prilagajanje izobraževalnih vsebin v obsegu 20 %*

potrebam gospodarstva in lokalnega okolja.

- *Ob sodelovanju strokovnjakov iz gospodarstva v izvajanju pedagoškega procesa pri strokovnih predmetih in praktičnem usposabljanju v podjetjih, se dijaki in študentje usposablajo tudi v številnih, moderno opremljenih laboratorijih v Medpodjetniškem izobraževalnem centru Velenje.*
- *V Šolskem centru Velenje bodo v šolskem letu 2018/2019 pričeli po sistemu vajeništva izobraževati strojne mehanike. Vzorčni primer vajeniškega izobraževanja že več desetletij izvajajo v programih rudarstva. Vajeništvo je primerna oblika izobraževanja za določene poklice, saj z njim gospodarstvo dobi bodoče mojstre in ne podcenjene delovne sile, kot je še vedno zmotno prisotno v delu javnosti.*
- *Poklicno usmerjanje mladih je potrebno projektno izvajati že v 8. razredu osnovne šole.*

Poklici v času četrte industrijske revolucije

Najpomembnejše spremembe, kot značilnost četrte industrijske revolucije zajemajo uporabo mnogovrstnih novih tehnologij: internet stvari,

navidezna resničnost, novi uporabniški vmesniki, umetna inteligenca, big data, robotika, 3D tisk, pametne hiše – povezljivi domovi, droni, avtonomna vozila, novi materiali... Spremembe so na področju ekonomije, od tehnologije veriženja podatkov v digitalni obliki, do spremenjega odnosa do lastnine in delitve le-te. Spremembe so tudi na drugih področjih, od biologije, nevrotehnologije, medicine ...

- *V Savinjsko-šaleški regiji pričakujemo že do leta 2025 pomanjkanje delavcev za fizična delovna mesta na področjih, energetika, rudarstvo, predelovalna industrija in storitvene dejavnosti. Pomanjkanje je posledica intenzivnega staranja prebivalstva in posledično upokojevanja. Hkrati pa ob prihodu digitalizacije lahko pričakujemo upad delovnih mest tudi za navedena fizična delovna mesta po letu 2025 in močno povečane potrebe za delo visoko izobraženega kadra, pa tudi po kadrih iz srednjega poklicnega izobraževanja.*
- *Na nivoju predelovalnih dejavnosti so delodajalci najbolj izpostavili področja poklicev iz mehatronike, dizajna, računalništva, logistike, informatike, strojništva in elektrotehnike.*
- *Na področju storitvenih dejavnosti bodo v ospredju potrebe po kuharjih-nutricistih,*

natakarjih, komplementarnih metodikih zdravljenja in negovalcih, poklicih v gradbeništvu ter obrtniških dejavnostih.

- *Obe področji, predelovalna in storitvena dejavnost, bosta vedno bolj intenzivno sodelovali, kar pomeni, da bodo poklici iz predelovalnih dejavnosti zelo povezani s storitvenimi in obratno.*
- *Delodajalci navajajo poklice prihodnosti, ki jih danes še ne poznamo: manager za srečo, manager za objemanje, svetovalci za zasebnost, svetovalci za produktivnost in čas, specialisti za odvajanje od tehnologij ...*
- *Bolj kot poklice prihodnosti delodajalci izpostavljajo kompetence za bodoče kadre. V ospredje stopajo socialne kompetence, kot so: empatija, timsko delo, vseživljenjsko učenje, interdisciplinarnost, motiviranost za učenje, kombinatorna inovativnost in celostno razmišljanje. Delovne kompetence so povezane z razvojem novih tehnologij v obdobju četrte industrijske revolucije.*
- *Za prihodnost družbe je izjemnega pomena pot sodelovanja po modelu trikotnika razvoja družbe, kjer bolj intenzivno in povezano sodelujejo izobraževanje-delodajalci-znanost. V ta del*

sodelovanja spada vzpostavitev skupnosti alumnov in njihovega organiziranega delovanja. V kolikor se ob spreminjajočih se tehnologijah, ekonomiji in ostalih spremembah v družbi ne bomo odzvali na hiter in spremenljiv način, lahko nastanejo velike vrzeli med izobraževanjem in potrebami delodajalcev po kadrih z novimi znanji. Savinjsko-šaleška regija ni pri tem nobena izjema.

Je lahko vajeniški sistem izobraževanja priložnost za izboljšanje ponudbe kvalitetnih kadrov za gospodarstvo

Vajeniški sistem je praktično zasnovan program srednjega poklicnega izobraževanja, pri čemer se dijaki vsaj 50 % časa usposablajo/učijo z delom v podjetjih in že zelo mladi pridobivajo delovne izkušnje. Preostali del izobraževalnega programa, to je splošno izobraževalne predmete, dijaki opravijo v šoli. Vajenci imajo v podjetjih ob sebi mentorje, ki skrbijo za njihovo usposabljanje in jim v sodelovanju s sodelavci prenašajo specifična znanja, spretnosti in izkušnje. V podjetjih teoretično znanje takoj osmislijo s praktičnim delom. Na ta način ustrežneje

spoznavajo poklic, za katerega se izobražujejo, rastejo s kolektivom, pridobijo delovne navade, se naučijo odgovornosti in vztrajnosti ter delovanja v timih. Podjetja, ki preko vajeništva aktivno sodelujejo pri izobraževanju in usposabljanju, vzgajajo in gradijo mlade tako, da pridobivajo tiste kompetence, ki so na delovnem mestu in na trgu dela najbolj iskane. V času vajeništva delodajalci vajence dobro spoznajo, kar jim olajša odločitev glede njihove nadaljnje zaposlitve.

- *Na podlagi Zakona o vajeništvu, imajo vajenci v Sloveniji status dijaka. Podjetja, ki želijo skleniti vajeniške pogodbe, najavijo vajeniška mesta na Gospodarsko zbornico Slovenije. Bodoči vajenci pošljejo vloge za sklenitev vajeniške pogodbe delodajalcem, ki so najavila prosta vajeniška mesta.*
- *V šolskem letu 2018/2019 bo Šolski center Velenje izvajal vajeniški program izobraževanja za strojnega mehanika.*
- *Trenutno je pri Gospodarski zbornici Slovenije s strani delodajalcev prijavljenih več kot 600 prostih vajeniških mest. Interes mladih je manjši, zato bo potrebno vajeništvo in deficitarne poklice konstantno promovirati.*
- *V sistem vajeništva lahko vstopijo podjetja,*

ki imajo verificirano učno mesto, kar pomeni, da imajo ustrezne materialne (nudijo ustrezno okolje, kjer se vajenec lahko usposablja) in kadrovske pogoje (imajo usposobljenega mentorja, ki bo skrbel za vajence).

- *Podjetja navajajo, da vajeniški sistem izobraževanja zelo učinkovito povezuje učenje teorije in prakse. Menijo, da se mladi seznanijo z organizacijsko kulturo podjetja, načinom dela, pravili varstva pri delu, povezanostjo kolektiva in so po zaključku šolanja neposredno zaposljivi brez dodatnega usposabljanja.*
- *Mladi navajajo, da jim je všeč, ker delajo v realnem delovnem okolju, kjer se izobražujejo ob konkretnem reševanju problemov pri delu. S takšnim usposabljanjem na delu lažje osmislijo učenje teorije v šoli in so bolj motivirani za to, da so uspešni pri izobraževanju in usposabljanju. Všeč jim je, ker se lahko usposablajo na najbolj modernih strojih in napravah, ki jih v šolskih učilnicah nimajo.*

Pomen medijske komunikacije za ustvarjanje javne podobe o priložnostih za življenje in delo v Savinjsko-šaleški regiji

Če so pripravljavci konference spraševali druge, kakšne načrte imajo, nastopa trenutek, da si začne na temelju atributov, ki jih ima Savinjsko-šaleška regija sama zastavljati pomembna vprašanja. Na primer, kaj je poslanstvo regije? Trdna izjava o poslanstvu namreč opredeljuje namen oziroma smisel obstoja regije. Ker poslanstvo odgovarja na vprašanje, zakaj združena regija sploh obstaja, podaja tudi odgovore na to, zakaj je življenje vsakega posameznika v njej zanjo tako pomembno? Saj so prav posamezniki tisti, ki poslanstvo živijo vsak dan in ga pomagajo uresničevati.

Poslanstvo in vizija bosta tista postulata, ki bosta odločilno vplivala na to, kakšna bo slika o prihodnosti regije in bosta hkrati služila kot povezovalna točka. VSEH. Ko bo regija vrednote za katerimi stoji vgradila v svoje sisteme delovanja, jih mora živeti, spodbijati in komunicirati na vsakem koraku in vse to predstavlja bit procesa, ki se nikoli ne zaključí.

Zapisana misel pravi, da »če želiš, da ti ljudje zgradijo dobro barko, jih je potrebno najprej navdušiti za potovanja«. In kakšno potovanje čaka občana v regiji? Nekaj je gotovo, privlačno bo, če bomo za regijo uspeli zagotoviti dodano vrednost. Potrebno bo torej narisati sliko regije, kako bo le-ta izgledala, ko bomo, sproti, vsi, vsakodnevno in dosledno uresničevali naše poslanstvo. Pri sliki, ki jo bomo narisali, gre za opis vizije!

Namesto zaključka – kako si vizijo razvoja regije zamišlja avtor prispevka o medijski komunikaciji

Mlad strokovnjak, recimo **mu ekspert za krožno gospodarstvo**, **živi** v moderni, pametni, samozadostni **hiši** ob Družmirskem jezeru. Leseni. Izdelana je bila pri **obrtniku** v Ljubnem, **material** pa je iz gozda v Solčavi. **Gradnjo** je lahko sproti spremljal na »**You Tube**« kanalu. Zbudil se je ob 8.00. Do 10.45 bo »kajtal«. Danes bo delal od doma, saj ima odlično »**Wi-Fi**« povezavo. To je, mimogrede, povsem normalno za vso Savinjsko-šaleško regijo. Ozrl se bo na »največjo **tovarno oblakov** na svetu« (ki mu eni –še vedno–pravijo TEŠ 6). Ni namreč verjel, da bo tu enkrat resnično zrastle **turistično središče**, hotel na ugrezninskem jezeru, s pogledom na elektrarno.

Mimogrede, gre za panogo, ki danes skupaj z gostinstvom prinaša **blizu 50 % BDP regije**. Včeraj je o tem prebral na enem **blogu**, ki ga je pisal navdušen **turist iz tujine**. Danes je srečen dan. **Hčerka** se je odločila, da ne bo šla v **službo v Avstrijo**, kjer bi sicer dobila višjo **plačo**, kot jo ima v Nazarjah. A to, da se je njen **sin** v šoli naučil **albansko** skoraj istočasno, ko se je njegov **prijatelj** naučil slovensko, ji pomeni več kot ves denar na svetu. Ponosno sta sošolca, prijatelja, objavila sliko na **Instagramu**. Komaj čaka, da to pove **ženi**, ko se vrne iz krožne **kolesarske poti** po regiji. Letos jo prvič izvajajo z **električnimi** kolesi. **Babica** je o tem prebrala v **časopisu**, kjer so **napovedali ta dogodek**. Spremljala naj bi ga celo **televizija**! Čudno, saj ima res malo časa po tem, ko se je vpisala k **aerobiki za starejše**. Ena od mlajših udeleženk je na **Facebook-u** objavila, da gre menda za najštevilčnejši klub v Sloveniji. Na **Twitter-ju** se je vnela prava debata, ali je resnično najštevilčnejši! Pa naj kdo reče, da je življenje v naši regiji dolgočasno. Kdo bi si mislil ... pa se je pravzaprav vse začelo z neko Regijsko konferenco z naslovom **»KAKO STROKOVNJAKE NAVDUŠITI, DA BODO SVOJE ŽIVLJENJSKO POSLANSTVO URESNIČILI V SAVINJSKO-ŠALEŠKI REGIJI!«**

Izvedbo konference so delno sofinancirali donatorji:

B/S/H/
BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje

Foni

gorenje
Life Simplified

Komunalno
podjetje
Velenje

 kovinoplastika **Povše**

*Mestna občina
Velenje*

Občina Šoštanj

*Občina Šmartno
ob Paki*

Občina Mozirje

*Občina Rečica
ob Savinji*

*Občina Gornji
Grad*

Občina Nazarje

*Občina Ljubno
ob Savinji*

Občina Luče

Občina Solčava

Konferenca je potekala v sklopu celovitih podpornih storitev za potencialne podjetnike in podjetja v okviru SPOT svetovanje Savinjska - Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice. Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter javne agencije SPIRIT Slovenija.

Vzorčno mesto

Kidričeva c. 2B, VELEJNJE
PON - PET od 14 do 18 ure

<http://fb.me/PatternCity4.0>

Interaktivne postavitve
Escape Room
Virtualna doživetja

